

Roki sokid jalast!

Logitech
valmistas
fännidele
päris
kitarri

Üllatus-üllatus

Sony kaamera
rabab

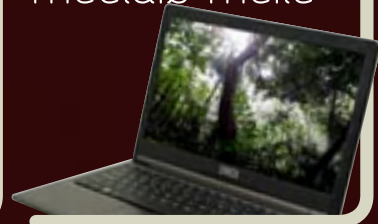
Brutaalne!

Jack Black
on hevimees

Osta või endale

Ordi uus arvuti
meeldib meile

[digi]

Suures testis
seitse telerit!

AASTA PARIMAD

SÜLEARVUTID, KAAMERAD, TELEFONID JA MUUD LOE LK 24

Nr 56, detsember 2009
Hind 39.90 kr

Tark nõuanne:
kasuta Windows 7
XP-režiimi

Jõulud tulevad!
[digi] soovitab,
mida kinkida

kuni

KROONI

RAHA TAGASI!

Maksame tagasi kuni **3900.-** kõigilt sinu ostetud **PENTAX** toodetelt!
Kampaania reeglid ja taotluse leiad siit: www.pentax-cashback.com

* Jäädvustada oma elu.

Pix your life ▶

PENTAX

Lisainfo: www.photopoint.ee ja www.pentax-cashback.com

PHOTOPPOINT
ÜLEMISTE KESKUS

Tallinn, Suur-Sõjamäe 4
E-P 10-21 Tel: 603 4726

PHOTOPPOINT
ROCCA AL MARE

Tallinn, Paldiski mnt 102
E-P 10-21 Tel: 6659277

PHOTOPPOINT
PÄRNU MNT

Tallinn, Pärnu mnt 139
E-R 10-20, L 10-18 Tel: 655 0651

PHOTOPPOINT
LÖUNAKESKUS

Tartu, Ringtee 75
E-P 10-21 Tel: 731 5626

PHOTOPPOINT
TARTU KAUBAMAJA

Tartu, Riia 1
E-L 9-21, P 9-18 Tel: 731 4828

PHOTOPPOINT
EEDEN

Tartu, Kalda tee 1c
E-P 9-21 Tel: 742 7868

PHOTOPPOINT
PÕHJAKESKUS

Rakvere, Tõrremäe
E-P 10-20 Tel: 326 0633

PHOTOPPOINT
ASTRI

Narva, Tallinna mnt 41
E-L 10-20, P 10-18 Tel: 356 7550

8 >

Mida [digi] jõuluks kingib?

Anname ideid, mida osta kingiks vähese, mida paraja portsu ja mida väga suure hulga raha eest.

VÄRSKE KRAAM

8 > Mida [digi] jõuluks kingib?

Kui endal ideid napib

20 > TOP

Mida soovib kingiks [digi] meeskond?

23 > Persoonid

Inimesed meie kõigi seast

24 > 2009. aasta tähed

Valime aasta parimad vidinad

26 > Parimad sülearvutid

28 > Parimad telefonid

30 > Parimad peegelkaamerad

31 > Parimad kompaktkamerad

32 > Parimadkuvarid

34 > Parimad mängud

35 > Parimad muud vidinad

JÄRELE PROOVITUD

37 > Logitech Wireless Guitar Controller ja Logitech Wireless Drum Controller (Xbox 360)

Peaaegu nagu päris pillid

38 > HD 5870, HD 5770, HD 5850, HD 5750

Risti on taas trump ehk DirectX 11 saabumine

40 > Samsung Corby S3650

Noorte sõber Corby

41 > Acer Aspire AS5739G

Odav, aga võimas

42 > Sony Cyber-shot DSC-WX1

Õhtusteks fotosessioonideks

43 > Samsung F2080

Funki ja punki

44 > Sony PSP go (N1000)

Näoga tuleviku suunas

45 > Fujitsu P26W-5 ECO

Suur, ent tagasihoidlik

46 > Minicute EzMouse

Midagi saekaarimeestele

46 > Logitech M500

Tuttav ja turvaline

47 > Ordi Enduro 2342U

Kodumaine kergarvuti

40 >

Samsungi värviline telefon

42 >

Sony üllatab!

62 >

Üdini sõda

Call of Duty: Modern Warfare 2

TESTID

41 > Suur test
Kõik telerid ei ole võrdsed

KUIDAS

58 > ... installida XP-režiimi
Sest Windows XP-d läheb ikka vahel vaja

59 > ... Chromium OS tööle saada
Põnev, ikkagi uus kraam!

60 > ... pildistada ilutulestikku
Pange tähele, seda saab vaid kord aastas

PLAY

62 > Call of Duty: Modern Warfare 2
Üdini sõda

65 > GTA IV: The Ballad of Gay Tony (Xbox 360)
Korraks veel Liberty City'sse

66 > Uncharted: Drake's Fortune (PS3)
Unustage ära Hollywoodi filmid

68 > Forza Motorsport 3 (Xbox 360)
Selle põlvkonna parim ralli

70 > CSI: Deadly Intent (PC)
Puhtam ja kuivem tunne

71 > Brütal Legend (Xbox 360)
Nagu häälest ära pill

72 > Machinarium (PC)
Robotite muinasjutt

73 > FIFA 10 (PC)
Mängime üksinda

73 > Pro Evolution Soccer 2010 (PS3)
Mängime mitmekesi

75 > Tulekul
Aasta lõpus enam mängu ei tehta

TAGUMINE OTS

76 > Ostujuht
Võta poodi minnes kaasa

78 > Saabunud post
Mis valmistab lugejaile muret?

80 > Digidoktor
Meie ikka aitame

81 > Kuulame ja vaatame
Meie maitse järgi

98 > Inimkatse
Valmis olla järgmiseks katseks!

72 >
Machinarium

www.digi.ee

ORDI

www.ordi.ee

Kas teadsid, et Windows® 7 on...

kiirem

turvalisem

säästlikum

Ordi W52T+

7990,-

15,6" HD ekraan,
4 GB operatiivmälu, 250 GB kõvaketas,
Windows® 7 Home Premium
operatsioonisüsteem.

Ordi soovitab
Windows® 7 Home Premiumit

Pakkumine kehtib kuni 31.12.2009

100 megabiti aasta

• Ja ongi 2009. aasta läbi. Nagu igal detsembrikuul vaatame nüüdki toimetuses üksteisele otsa ning üritame meenutada mööduva aasta tehnoloogiaalaseid tipp-sündmusi.

Esimese hooga tulevad meelde kaks. Esiteks saab Eestis nüüd koju 100megabitist internetiühendust ning teiseks jõudis

Google'i mobiiltelefonide operatsioonisüsteem Android aasta lõpuks sellisesse seisu, et tõusis tänu väga õnnestunud Motorola Droidi telefonile vähemalt USAs kiiresti iPhone'i konkurendiks ning süvendas veelgi kahtlusi, kas Nokial ikka on võimalik oma hiiglaslikust turuosast maailmas kinni hoida. Meie loeme mõlemad sündmused kindlalt plusspoolele.

Kolmas hea uudis on see, et piraatlus on lõpuks ometi vähenema hakanud ning legaalsed digitaalsed videolaenutused ning muusikastrimimisteenused, nagu Spotify ja teised, on hakanud tarbijate seas levima. Eestil on siin veel pikk maa käia, aga küllap see kõik varsti ka meieni jõuab.

Ah jaa, õigus küll, Windows 7 tuli ka välja ning Microsoft andis kõigile vabalt allalaadimiseks ka Office 2010 beetaversiooni, aga see ei tundugi enam üldse põnev.

HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

Eestis saab 100 Mbps internetti ning Motorola Droid on ihaldusväärne telefon

[MÄNGUMÄNG]

Eelmise kuu küsimuse õige vastus on, et esimeseks konsolimänguks loetakse enamasti «Pongix».

Xbox 360 mängu «DiRT 2» võitis:

- Jorma Jürisaar

Mängude plakatid:

- Sander Kukk
- Ranno Seppel
- Erik Grenberg
- Sander Pruel
- Marten Mattisen
- Edvin Kallas
- Stenerik Kasvo
- Indrek Rünkaru

Auhinnad saab kätte [digi] toimetusest Liimi 1, Tallinn.

- Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja
Henrik Roonemaa
henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad
Sven Vahar
sven.vahar@presshouse.ee

Martin Mets
martin.mets@presshouse.ee

Kujundaja
Holger Vaga
holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja
Piret Reidla
piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine

- telefonil 660 9797
- e-posti aadressil levi@presshouse.ee
- veebis aadressil <http://www.telli.ee>

telli.ee

HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Aastatellimus 399 krooni.
Otsekorraldus 33 krooni kuus.

Reklaam

Raimo Kõrts
tel 661 6186
raimo.korts@presshouse.ee

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**
Trükk **Unipress**

© Presshouse OÜ

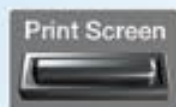
Digi avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

www.digi.ee

Prindi, mida vaatad.

Täiustatud mitmekülgsus - veebilehtede printimine ühe puutega

Samsungi must-valged
multifunktsionaalsed
laserprinterid
SCX-4600/4623F/4623FN

Tasuta infotelefon 80007267

www.samsung.com/baltic

Mida [digi] jõuluks kingib

Suurbritannias avati hiljuti abitelefon jõuluvanadele, kellelt küsitakse kingituseks tohtul hulgal erinevaid tehnovidinaid, kuid kes kogu sellest maailmast ei tea mitte midagi. Kui sul on vaja kellelegi jõuluks midagi tehnikapoest kinkida või kui sa pead kellelegi vihjama, millist vidinat sa endale jõuluks sooviksid, siis järgnevatelt lehtedelt leiad hinnaklasside kaupa meie soovitused. Need on asjad, mida me ise tahaksime kas jõuluks saada või teistele jõuluks kinkida ning ühegagi neist ei saa päris mööda panna. Kui kingisaajal muidugi just teist täpselt sellist asja juba olemas ei ole. Head kinkimist!

Nunnu ja kasulik jõulukink

Ära jää teistest maha!

- Kuuldavasti pole paljudel inimestel siiani ID-kaardi lugejat. Selle puudumist vabandab üksnes see, kui on sõlmitud Mobiil-ID leping. Kui sa tead mõnda inimest, kellel veel siiani pole ID-kaardi lugejat, siis on viimane aeg see talle sussi sisse torgata. USB-porti ühenduv ID-kaardi lugeja Omnikey pole mitte ainult järjekordne vidin, vaid asi, mis tõesti teeb igapäevaelu lihtsamaks. Teenuseid, mida sellega kasutada saab, tuleb ju aina juurde, nii et käi ajaga kaasas.

129.-

199.-

Ei karda ühtegi kaarti

- Paljudel arvutitel pole mälukaartilugejat või ei toeta see soovitud mälukaartiformaati. Mälukaartistandardeid on tõesti palju, seda näitab ka Trusti 36-in-one USB-mälukaartilugeja, mis, nagu nimigi ütleb, loeb 36 erinevat mälukaartiformaati. Kõiki neid siin üles lugeja poleks paslik, kuid võimalus, et see loeb soovitud formaati, on igal juhul suur. Lauaarvutiga kasutamiseks on kaasas ka pikendusjuhe, et säästa kingi saajat seljavalust, mida põhjustab laua all küürutamine.

Ütle tolmu-kübemetele head-aega

- Kas sülearvuti teeb kohutavat häält, ähib ja puhib ning on kaetud tolmu-ga? Parim ja odavam kink sõpradele-lähedastele on AMi suruõhupallo. Sellega saab arvuti suurema vaevata tolmust puhtaks nii seest kui ka väljast ning rõõm praktilisest kingist on suurem kui arvatagi oskad. Kingi kõrvale ei tee paha lisada ka puhustuslapp ja -vahend, millega saab sülearvuti ekraani sära puhtaks.

150.-

29.-

Kuni 200 krooni

Mälupulk on tänapäeval igapäevane asi, mis satub taskusse kaasa sama tihti kui rahakott ning mida kasutavad nii noored kui ka vanad. Kui tead, et su sõbral või vanaemal pole veel mälupulka, siis kingi talle SanDisk Cruzer Micro – teed talle suurema teene, kui arvatagi oskad. Enamasti ei pea mälupulk olema ilmatuma suure mahutavusega, vaid 2 GB on juba täiesti piisav, et olulised failid mugavalt õigesse kohta liigutatud saaksid.

Uueks aastaks kord majja!

● Kui sõber laenab sulle ilma vähimagi märgistusega CD- või DVD-plaate, siis võiksid talle kinkida korraliku TnB Duo Pen CD-DVD-markeri, millega ta saab enda plaadimajandusse korra majja lüüa. Võid kinkida markeri ka iseendale vältimaks olukorda, kui su laua alumises sahtlis on hunnik peale vaadates identifitseerimatuid toorikuid ja sealt midagi leida soovides tuleb need kõik ükshaaval DVD-lugejaga läbi vaadata. Tee see sahtel enne uue aasta algust kõigest ühe markeriga korda.

Nutikas võidab!

Viis uut sülearvutit
ootavad omanikku!
Osta nüüd parim
viirusetõrje ESET-ilt,
sest ESET loosib ostjate
vahel välja 5 sülearvutit
vaata www.eset.ee/lenovo

Kingitus kõrvadele

• Tõeliselt häid kõrvaklappe üldjuhul nii odavalt ei saa, kuid midagi saab siiski. Denoni nõöpkõrvaklapid AH-C252 on oma hinda arvestades tõesti suurepärase kvaliteediga ning kena kingitus enda või sõprade kõrvadele. Loomulikult ka hea põhjus, miks oma vanad, MP3-mängijaga koos saadud kõrvaklapid pensionile saata ja lõpuks ometi kuulata natuke teistsuguse kõlaga muusikat.

Paneb keskkonna naeratama

• Kui kodus elavad seadmed õgivad aina patareisid ja nõuavad aplalt uusi juurde, siis oleks ühel hetkel mõttekam hakata kasutama akusid ja akulaadijat. Eriti mugav on veel selline akulaadija, mis oskab laadida nii AA- kui ka AAA-tüüpi akusid, näiteks GP AA/AAA akulaadija. Milleks on vaja kahte akulaadijat, kui saab hakkama ka ühega? Lisaväärtust annab sellele kingitusele see, et akulaadija on suurepärase kink ka ümbritsevale keskkonnale.

Kingitus kätele ja veel väga odavalt

Salmi eest juhtmetest vabaks

• Kui kodus on arvutid siiani ühendatud võrgukaabli taha, siis oleks viimane aeg jõulumehe kingikotti panna üks odav, aga samas korralikult kogu kodu juhtmevaba internetiga kataks. Maksimaalselt 54 Mbps andmeedastuskiirusega TrendNeti juhtmevaba ruuter TEW-432BRP vabastab ilusti salmi lugeda oskavate sülearvutite omanikud juhtmeorjusest.

Kuni 500 krooni

Tavalised klaviatuurid on meie ajakirjas saanud ehk tänamatult vähe tähelepanu, kuid seda enam tasuks üht sellist soovitada kasulikuks jõulukungiks. Lauaarvutikomplekti ostes antakse tihtipeale kaasa kõige odavam klaviatuur, mis oleks mõttekas esimesel võimalusel välja vahetada. Logitechi klaviatuur UltraX ei ole ka kallis, kuid see on eesti keele paigutusega ehk sellelt leiab ka meie oma täpitähed ning kasutada on seda täiesti mugav. Lisaks on USB-porti ühendatav sörmistik ka vähemalt lubaduste kohaselt pritsmekindel.

Teeb tööd sinu eest

• Diktofon on väärt tööriist laisale üliõpilasele, aga ka hea abivahend mitme töö tegemiseks, näiteks intervjuude salvestamiseks. Kuigi VN-5500 on Olympuse kõige odavam diktofon, teeb see tööd korralikult. Diktofoni, kuhu mahub üle 300 tunni helimaterjali, saab salvestama panna ka häälkäsklusega, faile mugavalt üle USB arvutisse tirda või neid otse diktofonist mitme erineva kiirusega kuulata, et just õiget kohta leida.

CRESYN

THE ONLY WAY TO LISTEN

C230

Asutatud Koreas 1959.
5 tehast, 12000 töötajat.
Toodab 25 miljonit paari kõrvaklappe kuus.

Disainib ja toodab näiteks:
Aiwa, LG, Samsung, Sony,
Panasonic, Motorola jne.

Kvaliteedisertifikaadid: TL9000, ISO 9001 ja ISO 14001.

Suuremad edasimüüjad: Tallinna ja Tartu Kaubamaja
Digimaailm, Ordi esindused, Lasering-i poed.

Maaletooja: AS Mamear, tel: 673 5530, www.mamear.ee

ELEGANTNE DISAIN, KÕRGE HELIKVALITEET JA KOKKUPANDAVAD

CS-HP500

Kõrvaklappide 2-tasemeline kokkupandav süsteem võimaldab kõrvaklappe mugavalt kaasas kanda ning väljas kasutada.

Pööratav klapp blokeerib efektiivselt taustamüra ja vähendab kõrvaklappidest tuleneva väliseheli resonantsi miinimumini. Mugavad ja kvaliteetsed kõrvapolstrid pakuvad rikkalikku helikvaliteeti ning blokeerivad hästi taustamüra. 38 mm läbimõõduga membraanid pakuvad võimsat bassi ja värvikat heli.

Stiilne disain. Erinevad värvid.

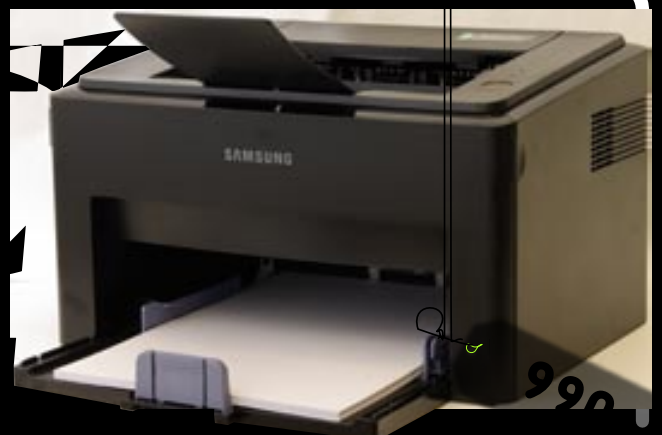
Muusikavaramu kuuerevääri all

-

Et käsi ei väsiks

-

1990.-

Odav võimalus paremaid pilte teha

- Isegi kui sa ise pildistamisest suurt midagi ei jaga, aga su teinepool on oma hiljuti ostetud Canon'i peegelkaamerast kangesti sisse võetud, üllata teda jõulude ajal valgusjõulise Canon'i objektiiviga EF 50mm F1,8 II, kui tal seda veel pole. Sellega saab ta viimaks pildistada kodust jõulukuuske ja küünlaid ilma välise abivalguseta nii, et kogu maagia ja salapära ka pildile jääb. Selle raha eest pakub see objektiiv pildistamisrõõmu aastateks.

2490.-

Taskumõõtu teejuht

- Kas oled tüüpiline mees, kes isegi teelt eksinuna kunagi juhatust ei küsi? Või on ehk sul selline abikaasa, kes on valmis uhkelt tundide kaupa võõras kohas umbropsu ringi tiirutama, ilma et teed küsiks? Sel juhul on ainumõeldavaks kingiks auto-GPS TomTom One XL. Selle hinna eest saab nii Kesk- kui Ida-Euroopa kaardid kohe kaasa. Plaanite Prahasse puhkama sõita? Kingi perele keelekursuste asemel hoopis GPS-seade!

Lapsekindel telefon

Mida telefoniga tehakse? Õige, helistatakse. Iga ilmaga. Kui tead kedagi, kellel on vaja iga ilmaga helistamise telefoni, kingi talle Samsung B2100. See ei karda ei vett ega liiva, ei pelga kukkumist ega põrutamist, talub pealeistumist ja -astumist. Mõni inimene lihtsalt oskab oma telefone lõhkuda. Isegi kodutehnika hirm, kõike suhu toppiv väikelaps, ei saa sellest telefonist jagu, vähemalt seni, kuni tal veel purihambaid pole. Kas sind on juba mitu korda esindusest tagasi saadetud sõnadega, et lapse- ja hooletuskahjustusi garantii ei kata? Sel juhul pole sul kolmandat tavalist telefoni enam mõtet osta, B2100 on kindla peale minek.

1690.-

Maagiline hiir

- Seda kinki üle andes võib vabalt küsida, et arvaku saaja ära, millega tegu. Pärast seda, kui ta on pakunud mitmesuguseid valesid vastuseid, saab talle teatada, et ei, tegemist on hiiriga. Jah, hiiriga, mis sest, et sel nuppe pole. Nuppe polegi vaja, sest hiir töötab nagu suur kumer puuteplaat. Reageerib nii koputamisele kui ühe ja mitme näpuga mööda pinda libistamisele. Kuuldavasti saab seda nipitamise-ga tööle panna ka PC küljes, aga kindluse mõttes võiks selle Mac'i-kasutaja kingikotti libistada.

1210.-

Kuni 2500 krooni

Graafikaardist nii silma- kui kõrvarõõmu

• Iga mänguri unistus on graafikakaart, millega saab mängida keskmiselt suure kuvari peal õigel resolutsioonil kõiki moodsaid mänge, kuid mille jaoks pole vaja osta uut toiteplokki või arvuti lisajahutusse investeerida. Radeon HD4770 on just selline kaart – võimas, aga tarbib voolu vaid tühised 80 vatti ja on oma võimsuse kohta väga vaikne. Kõigil on kasud sees: mängud jooksevad endisest paremini ja ülejäänud pere kõrvid saavad puhkust.

+LOGOOO

+ICON

+EIGHT LAPS

+ICON

■ FASHION DESIGN FROM BELGIUM | www.orkio.com

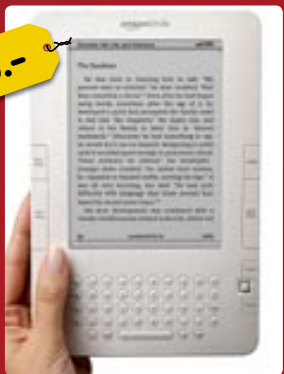
Orkio esindaja AS Mamear Pääsküla 8 10917 Tallinn tel: 6735530 info@mamear.ee
Orkio kottide edasimüüjad: Üle Eesti: Elion Esindused, Ordi esindused.
Tallinn: Dell IT pood, Rakveres: Kristallkotkas, Põltsamaal: Merit Tarkvara,
Viljandis: Matti Bürootehnika, Põlva: Põlva TÜ Kaubamaja.

5500.-

Parim mängukonsool on PS3

• Kuigi vahepeal tundus, et Microsoft Xbox 360 on parim konsool ja siis jälle hakati rääkima Nintendo Wii tohutust võidukäigust, on konsoolisõjast võitjana hakanud välja tulema ikkagi just Sony PlayStation 3. Sony on vaikselt, aga väga järjekindlalt oma asja ajanud, PS3 hinnad on alla tulnud, mängude valik järjest suurenenud ja PS3 uue Slim-versiooni tulekuga ka väiksemaks ja ilusamaks muutunud. [digi] meeskond julgub küll soovitada: kui on vaja kellelegi mängukonsooli kinkida, vali PS3 Slim.

2490.-

Parim kink raamatuseõbrale

• E-raamatulugejad on olnud 2009. aasta üks paljulubavamaid uue tehnoloogiaga tooteid ning neist loodavad oma äride päästjat nii raamatu- kui ajalehekirjastajad. Tarbijad on uut toodet ostnud seni küll ettevaatlikult, kuid Amazon Kindle rõõmustaks küll iga tehniliselt eesrindlikku lugemishuvilisest kingisaajat. Kindle'i sisse mahub tuhandeid raamatuid ning ilmselt on ta õigele inimesele igal pool heaks kaaslaseks. Paraku ei tööta Eestis veel seadme sisse ehitatud andmeside üle mobiilivõrgu.

Esimene hea Android

Kui sa ei taha olla üks iPhone'i armunud massist, ent vajad samas moodsat ja head telefoni, siis vihja kõigile oma (rikastele) sõpradele, et Motorola Droid on su unistuste telefon.

Ja miks ei peaks olema – tegu on paljude testijate arvates esimese nutitelefoni, mis üldse iPhone'ile vastu saab, seda nii kasutusmugavuse kui kiiruse poolest. Esimest korda on Google Android jõudnud sellisesse seadmesse, kus ta oma kohta väärrib. Euroopas Droidi ametlikult veel müügil ei ole, aga kohe-kohe-kohe peaks tulema, räägivad kuulujutud. Kui õhus on Droidi jõuluks saamise võimalus, on paljud kindlasti nõus kingi reaalse kättesaamisega ka veidi ootama.

10 000.-

Paks mees ja muusika

• Ja nüüd midagi ilusat. Teatavasti on Amazoni Suurbritannia osakond amazon.co.uk lülitanud Eesti nende riikide nimekirja, kuhu müüakse peale raamatute ja plaatide ka enamikku muid valikus olevaid tooteid. Juhuslikult on just praegu Amazonis Fatmani iPodi dokk koos kõlaritega 60 protsenti alla hinnatud ning maksab kõigest 300 naela pluss saatekulu (loodetavasti on see ka veel ajakirja ilmumise ajaks nii). Peale selle, et Fatmani lampvõimendiga dokid näevad kenad välja, teevad nad ka täitsa head häält, kui need korralike kõlarite külge ühendada, nii et ilus ja hea muusikakeskus tuleb suure allahindlusega ise koju kätte – mida elult veel tahta.

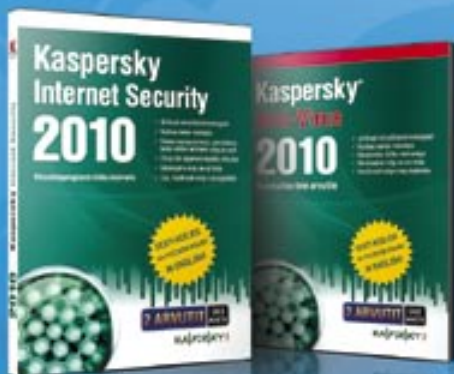

5000.-

Teie imeline kingitus!

Saada kingitus e-postiga - see on tavatu ja moodne!

E-poe www.ox.ee elektroonilised kinkekaardid väärtusega 100 kuni 5000 krooni.

Heaks e-kingiks on viirustõrjeprogramm! Aktiveerimiskood tuleb e-kirjaga!

Kaspersky Anti-Virus - kaitseb viiruste eest.
Kaspersky Internet Security - täielik kaitse internetiohtude eest kahele arvutile.

616 68 88
info@ox.ee

www.ox.ee

Wilson Audio kõlarid: 2 miljoni krooni eest saaks kaks sinist koletist, aga Henrikule väga meeldiks

10 asja, mida Henrik jõulukingiks sooviks

1. Wilson Audio Alexandria 2.

Unistada võib suurelt ja seega alustamegi suurelt. Ligi 2 miljoni krooni maksvad kõlarid Alexandria 2 peaksid olema ühed maailma parimad. Peaksid, sest ma pole kuulnud, aga kange tahtmine oleks kuulda küll.

2. Bentley koos Naimi helisüsteemiga.

Ega see ei pea olema Bentley, aga paraku on nemad ainsad, kes mu lemmikaudiofirma toodangut oma autodesse panevad. Jälle üks ebapraktiline unistus.

3. 15tolline Macbook Pro.

13tollise resolutsioon on liiga väike ja suurem oleks juba liiga suur. Kui praegu saaks arvuti va-

lida, siis võtaks ilmselt just selle.

4. 802.11n WiFi kaardiga sülearvuti.

100 Mbps netiühenduse tekkega mu koju sai selgeks, et g-WiFi on oma aja ära elanud ja nüüd on vaja kiirema võrgukaardiga arvutit.

5. Samsung ML 1640.

Olen küll kogu aeg arvanud, et koju pole printerit vaja, aga võta näpust. Lennureiside kinnitused, Piletilevist ostetud sebrapiletid ja nii edasi - neid kõiki on ikkagi vaja printida. ML 1640 on lihtne ja odav, täpselt see, mida koju vaja.

6. Leica M9.

Ega teda ju otseselt vaja pole, aga glämmide vidinate

vastu võib inimesel nõrkus siiski olla. Ligi 100 000-kroonise kaamera leidmise vastu kingikotist ei saa kellelgi midagi olla, eks.

7. Ultimate Ears TripleFi 10vi.

Kasutan tänaval kõndides iPodi kuulamiseks praegu Ultimate Ears SuperFi 5 Pro kõrvaklappe ja need on küll neetult head, kuid paratamatult tekib küsimus, kui head võib veel Ultimate Ears kõige paremad klapid olla.

8. TomTomi rakendus ja telefoni hoidik.

Nii programm kui telefoni hoidik autosse maksavad naeruväärselt palju, aga välisreisidel pääseks ühe lisavidina ja ühe laadija kaasavedamisest, mis oleks pakkimise ja mugavuse mõttes kindlasti suur võit.

9. Intelligentne jope.

Nüüd on väga tüütu kogu aeg kätt põuetaskusse ajada, et iPodis mängivat lugu vahetada või heli vaiksemaks keerata. Ühe kangasse kootud nappudega jope vastu poleks mul küll midagi - saaks iPodi rahulikult taskus hoida ning lugusid varrukalt vahetada.

10. How to Take Over Teh World: a lolcat guide to winning.

Kes ütles, et interneti väljaprintimisega ei või rikkaks saada? icanhascheezburger.com'i fotosid ostaks mina ka paberkujul ehk parema meelega saaks neid muidugi jõuludeks. Jah, alati võib ju arvuti lahti teha ja neid internetist tasuta vaadata, aga paberraamatul on endiselt oma võlu olemas.

Seekord kirjutame, mida me ise jõuluks tahaksime

5 toetamist väärt veebisaiti

- Sihtasutus Tallinna Lastehaigla Toetusfond on heategevusfond, mis aitab Lastehaiglat vajaliku aparatuuri, sisustuse ja muu laste ravivõimaluste parandamiseks mõeldud kraamiga. Lastehaiglate annetatud raha võib järgmisel talvel ära kuluda su enda lastele.

toetusfond.ee

- Keila SOS Lasteküla on koht, kus kasupered võtavad enda hoolde lapsi, kes vajavad kodu ja vanemaid, aga kel seda pole. SOS Lastekülale tehtud annetused ei lähe ahnete poliitikute taskusse, vaid laste ja neid kasvatavate perede toetuseks.

sos-lastekyla.ee

- Wikipedia vajab eluspäsimiseks mitte ainult vabatahtlike toimetajate sisestatud tekste, vaid ka raha. Wikipedia iga-aastane riistvara ja internetiühenduse arve on kolossaalne. Wikipedia saab püsida ainult tänu kasutajate toetusele.

bit.ly/5muz2M

- Üks Tallinna, teine Tartu oma, toetust vajavad mõlemad. Kui sa endale varjupaigast hüljatud looma võtta ei saa, siis saad sa vähemalt neile raha annetada, et kohapeal loomadele paremaid tingimusi luua ja toitu osta. Kui elad mujal, toeta oma kohalikkude varjupaika!

loomadehoiupaik.ee
loomadevarjupaik.ee

- Eesti Kunsti Toetusfond kogub raha eesti kunstiväärtuste restaureerimiseks. Kui sa tahad, et meie oma kunstnike tööd ajahambale vastu peaks ja et neid oleks võimalik vaatamiseks välja panna, anna oma pisku nende toetuseks.

ekt.ee

10 leidu toimetaja Sveni unistuste kingikotist

1. Das Keyboard Ultimate klaviatuur.

See on tõeline meeste klaviatuur: must, ilma nannipunnidele mõeldud klaviatuuritähisteta ja tõeliselt karmi käiguga.

2. Lenovo X200s.

Mu vanal arvutil pole rangelt võttes häda midagi, aga ikkagi, tahaks uuemat. Kingikotis võiks olla näiteks Lenovo ThinkPad X200s.

3. iPhone.

Mitte et mul seda telefonina vaja oleks, aga vidinana oleks see lahe. Samas ma tean ka, et ma seda praeguste hindade juures iialgi ise ei ostaks, isegi kui mul raha oleks. Aga kingiks...

4. Barnes & Noble'i Nook.

Ma eelistan küll paberraamatuid, aga ma ei ütleks ära, kui mu lauale potsataks pakk Barnes & Noble'i e-raamatulugejaga Nook. Erinevalt Kindle'ist on sel WiFi ja mälukaardipesa.

5. Olympus E-P2.

E-P1 oli hea ja kui E-P2 on veelgi parem, siis oleks see just selline ideaalne

See on meeste klaviatuur. Vaadake ja nutke, memmekad.

väikekaamera, mida ma kaasas kannaksin.

6. Mõni Eizo ColorEdge kuvar.

Kui juba kuvar, siis selline, mis ka värve näidata oskab.

7. Intel X25-E Extreme SSD kõvaketas.

Mul on kõrini sellest, et ma alati kiirustan järel ootama pean, isegi kui arvutil muidu jõudu üle jääb.

8. Helendav pikendusjuhe.

Mäletan, et keegi tuli kunagi välja ideega helendavast pikendusjuhtmest, mis helendas seda tugevamalt, mida rohkem volutarbijaid külge ühendatud oli. See oleks

heaks meeldetuletuseks õhtul kõik mittevajalikud seadmed vooluvõrgust välja lülitada.

9. Päikesepatareiga universaallaadija.

No kui sa ikka oled parasjagu telklaagris või metsa vahel ja telefon või GPS sureb ära, siis kuluku sõherdune laadija marjaks.

10. Korralikud kõrvaklapid.

Selliseid, mis oleksid hea heliga, aga ei oleks liiga rasked. Selliseid, mis ei vaju peast ära, aga mis ei istu liiga tihedalt. Selliseid, mis ei aja kõrva sügelema või higistama ja mida ei tunne ka pärast paaritunnist kandmist. Kas selliseid üldse on olemas? Unistada ju võib ...

Toimetaja Martini kinkide Top 5

1. Beast Cerberus. Unistuste arvuti, mis on üle mõistuse kiire ja näeb välja võimas. Siia juurde pole sõnu otsekui vajagi.

2. Bose kõrvaklapid.

Kõrvaklapid võiksid alati olla paremad, praegu sooviksin endale Bose uusi suurepärase helikvaliteediga kõrvaklappe.

3. Logitech'i rool G25. Paar kuud tagasi «Need For Speed: Shifti» mängides sain aru,

et roolil ja roolil on ikka väga suur vahe. Tekkis isu vana rool minema visata ja keerata ühte korraliku rooli. Selleks võiks olla näiteks Logitech G25, mida saaks ühtmoodi hästi kasutada nii arvuti kui Playstation 3 taga.

4. «Rock Band 2» koos bändikomplektiga.

Muusikamängudega pole ma sina peale veel saanud, kuid nii palju, kui olen juhtunud neid mängima-proovima, on mulje olnud positiivne. Aga selleks, et ma trummide taga hätta ei jääks, peaksin kodus veel kõvasti harjutama.

5. Mängud. Kõik mängud, mida sel aastal ühel või teisel põhjusel mängida ei jõudnud.

nimesed meie

intervjuu > Vjatšeslav Leodo

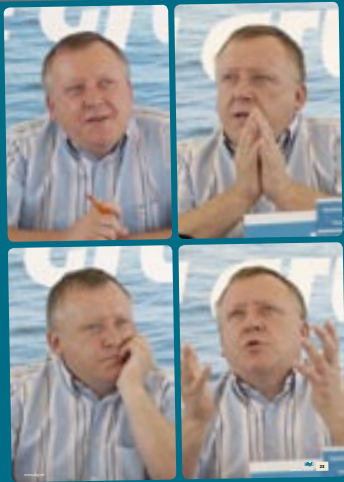
Võit kommentaaride üle

Saaremaa Laevakompani omanik Vjatšeslav Leodo tegi detsembris ajaloo: ringkonnakoostööd, et Delfi mehed ei anonüümsid ja Leodo sai Naarva kormerikast eest vastab ka Delfi si.

See aastat lõpetas, et kolme intervjuu kogu aastas, mis kestis kuni 1. detsembrini. Kõik intervjuud olid suured ja olid suured, sest Leodo oli üks neist, kes võitis kommentaaride üle. Saaremaa Laevakompani omanik Vjatšeslav Leodo tegi detsembris ajaloo: ringkonnakoostööd, et Delfi mehed ei anonüümsid ja Leodo sai Naarva kormerikast eest vastab ka Delfi si.

Delfi pole probleem võtta tole paar roppe eemäädavat komekasti

Leodo ei ole mitte poliitiline ja isiklikult ei ole ta poliitiline, vaid ta on üks neist, kes võitis kommentaaride üle. Saaremaa Laevakompani omanik Vjatšeslav Leodo tegi detsembris ajaloo: ringkonnakoostööd, et Delfi mehed ei anonüümsid ja Leodo sai Naarva kormerikast eest vastab ka Delfi si.

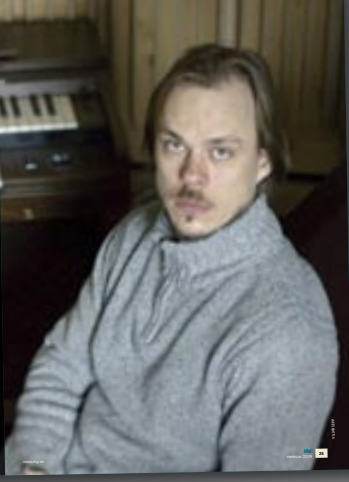

intervjuu > Ardo Ran Varese

Filharmonoik Windowsiga

Filimehed peavad varsti uue ameti otsima, sest Ardo Ran Varese sugused mehed teavad nende töö ära kõrgeldest tihkumist. Dramatistide muusikajärgi ametit pidi Varese opoonid nälgima, kes soovib arvuti ja mängu sümbioosistest.

Varese on see, kes võib olla profiline ja meelne, just sellepärast on ta üks neist, kes võitis kommentaaride üle. Saaremaa Laevakompani omanik Vjatšeslav Leodo tegi detsembris ajaloo: ringkonnakoostööd, et Delfi mehed ei anonüümsid ja Leodo sai Naarva kormerikast eest vastab ka Delfi si.

intervjuu > Taavel Janseni

Kahebitine teatrisõu

Taavel Jansen teab, mis tunne on istuda publiku ees kaheksa kuud ja projektid teist elendist, mis teeb aha kühku, kui ka muusika erast teo teo-võid lükkab. Miste pilloksist, et oleks hää õnu. Ta kutsub, mis teab küsimist teatrisõu eest. Taavel on korraldaja.

Kahebitine teatrisõu on üks neist, kes võitis kommentaaride üle. Saaremaa Laevakompani omanik Vjatšeslav Leodo tegi detsembris ajaloo: ringkonnakoostööd, et Delfi mehed ei anonüümsid ja Leodo sai Naarva kormerikast eest vastab ka Delfi si.

Ma hakkaks küla krasina, kui telefon malle sisse ehitaks. Voi kolmas kät ja kõrv.

intervjuu > Martin Sauer

Kuldkõrv?

Martin Sauer initsiaalid pakub lõpetada, et nagu milti meeldi. Ta harrastab maailma põhivõid digipilne ja poleksid ilmselt päemina küsi nad ise, sest ainult tema teab, minkasugasti ja mis on teinud kuni pood Mozart'i egora Pultas CD.

Kuldkõrv on üks neist, kes võitis kommentaaride üle. Saaremaa Laevakompani omanik Vjatšeslav Leodo tegi detsembris ajaloo: ringkonnakoostööd, et Delfi mehed ei anonüümsid ja Leodo sai Naarva kormerikast eest vastab ka Delfi si.

intervjuu > Martin Saari

Kriit, tahvel, sülearvuti

Müüdnud sõigasti ai 4000 õppeaiga riigil tasu sülearvuti. Sel aastal riigil koostööd riigikoolidele ei hõlpa. Guinav Aakeli gümnaasiumi õpetaja Martin Saari 19 õppeaiga pool nädal suurema osa oma garantiga kindlustatud eluülevõtet vietma keemikõltsi.

Kriit, tahvel, sülearvuti on üks neist, kes võitis kommentaaride üle. Saaremaa Laevakompani omanik Vjatšeslav Leodo tegi detsembris ajaloo: ringkonnakoostööd, et Delfi mehed ei anonüümsid ja Leodo sai Naarva kormerikast eest vastab ka Delfi si.

Minu tööd lihtsustas riiklik õppeajale sülearvuti tagamine projekt kõvasti

intervjuu > Ari Jaaksi

Ari pani Nokia ja LinuXi paari

Nägi aspektorid Ari Jaaksi on see mees, kes pooldab Finni mees riigikoolidele hõlpa riigikoolidele ei hõlpa. Guinav Aakeli gümnaasiumi õpetaja Martin Saari 19 õppeaiga pool nädal suurema osa oma garantiga kindlustatud eluülevõtet vietma keemikõltsi.

Ari Jaaksi on üks neist, kes võitis kommentaaride üle. Saaremaa Laevakompani omanik Vjatšeslav Leodo tegi detsembris ajaloo: ringkonnakoostööd, et Delfi mehed ei anonüümsid ja Leodo sai Naarva kormerikast eest vastab ka Delfi si.

Miks ei vii iPhone'i rakad? Võime küll. Me võime kõigest rääkida, miltist aga soovite

2009. aasta tähed

Tehnoloogia-aasta 2009 on mööda saadetud ning nagu igas detsembris, on meil nüüd aeg teha sellest kokkuvõtte. Jah, jälle annab [digi] välja oma mõttelised preemiad parimatele toodetele kõigis olulisemates valdkondades ning jälle üritame vaadata aastale tagasi ning jõuda järeldustele, kas ühe või teise toote jaoks oli tegemist pigem hea või pigem vaikselt vegeteerimise aastaga. Suuremad arengud toimusid mobiiltelefonide alal, samas kui nii sülearvutite kui fotokaamerate osas oli olukord pigem tagasihoidlik. Oma rolli mängis selles kindlasti ka alanud masu, mis varjutas tervet aastat ning hoidis kaupmehi uue kauba sissetootmisel ning promomisel väga tagasihoidlikus olukorras. Aga auhinnad said tõesti jagatud ning parimad tooted on teie ees. Palju õnne!

The background features three 3D stars on a podium. The central star is gold and sits on the highest platform. To its left is a silver star on a lower platform, and to its right is a grey star on the lowest platform. The podium is set against a dark red background with a subtle grid pattern.

Parimad sülearvutid

Aasta parimat sülearvutit oli tänavu raske valida. Vaatasime läbi kõik viimase 12 kuu jooksul testitud arvutid ega leidnud mitte midagi säravat ega uuenduslikku. Katsetusi oli, nagu näiteks Delli ülikallis Adamo, aga paljude puuduste tõttu ei saanud me ilusale ja igati uuenduslikule arvutile anda kohta esikolmikus. Samuti ei suutnud kogu aasta jooksul millegagi üllatada HP, mis tõi Eestis müügile küll keskmiselt korralikke arvuteid, kuid Acer ja Asus olid ideedega HP-st üle. Acer Aspire Timeline'i sari ning Asuse miniarvuti on need mudelid, mida me ise endale praegu arvutit ostes esimesena vaataks ja kaaluks. Kõne alla tuleksid muidugi ka Thinkpadid, mõned HP mudelid ning Macbook Pro'd, aga majanduskriisi ajal ei saa mitte kuidagi mööda vaadata Aceri ja Asuse arvutite hindadest.

Acer Aspire 3810T ja 4810T

- Aceri sülearvutid 3810T ja 4810T tulid masuaegsesse Eestisse selliste superhindadega, et meie toimetused ei saanud neist mööda vaadata. Testides selgus, et peale hea hinna on Acer suutnud kokku segada tõeliselt võiduka retsepti: õhukesed ja kerged arvutid täis moodsat tehnoloogiat, keskmiselt hästi kokku pandud, hea klaviatuuriga ning akuga, mis peab vastu seitsekaheksa tundi (testitud!). Korraga polnud enam mingit põhjust sülearvuti eest eriti üle 10 000 krooni maksta ja nii on see ka nüüd.

Asus Eee PC 1101HA

- 2009 kujunes suuresti netbook'ide ehk miniarvutite võiduaastaks. Tarbijaid kindlasti rõõmustab võimalus saada keskmiselt nii 5000 krooni eest korralik väike sülearvuti, tootjaid ja edasimüüjaid kokku kuivanud tulud aga ilmselt eriti mitte. Igatahes tundsi, et peame möödunud aastast ka ühte miniarvutit soovitama ja kuigi kandidaate on mitmeid (Lenovo IdeaPad, HP Compaqi netbook jne), langes meie valik sügise miniarvutite testi võitnud Asusele, mis oma suure ekraani ning müstiliselt kaua kestva akuga lõi kõiki konkurente. See on meie arvates 2009. aasta parim miniarvuti.

Ordi Pro931SSD

- Tõele au andes oli aasta parima sülearvuti valimisel kolmandat kohta väga raske kellelegi anda. Midagi säravat ja meelde jäävat ei olnud pakkuda suurtel tootjatel, nagu HP, Dell või muud, niisiis andsi kolmanda koha eestimaisele Ordile, kes tootis Mitaci tooriku peale väga korraliku rugged-klassi sülearvuti. Hind on küll muljetavaldavalt kõrge, aga see eest palju madalam kui teistel ülitugevatel sülearvutitel. Vaevalt on seda arvutit saanud eriline kommertsedu, aga märgiline tähendus on tal kindlasti ja seetõttu ka meilt auhinnaline kolmas koht.

Parimad telefonid

Kui arvutite osas oli 2009. aasta üsna igav, siis mobiiltelefonide alal käis kõva lööma ning õige sõda on alles algamas. Kui me ütleme mobiiltelefon, siis mõtleme eelkõige nutitelefone, sest see on ala, kus käib kiire areng. Tavalised telefonid on ühtlustunud ning vahed eri firmade mudelite vahel väikeseks sulanud. Nutitelefonide seas on asi muidugi lihtne: iPhone 3GS on kõige parem ja punkt. Symbian ja Windows Mobile (isegi uus 6.5) on ajast maha jäänud, Android polnud veel aasta lõpuks oma õiget hoogu saavutanud. Tõsi, USAs on turul juba Motorola Droid, mida peetakse esimeseks iPhone'ist tõepoolest paremaks telefoniks, aga seda pole me siin veel testida saanud. Kindel on see, et järgmise aasta lõpuks käib nutitelefonide turul väga kibe võitlus ja tarbijal on sellest ainult võita.

iPhone 3GS

● Proovisime spetsiaalselt läbi kõik praegu turul olevad tuntumad nutitelefoniid ning selles pole mingit kahtlust - iPhone on 2009. aasta parim telefon nii seest kui väljast. Tema juures on kõik nii lihtne, loogiline, sõbralik ja hästi kasutatav, et teised ei saa vastu. iPhone'i kasutamine vajutab pitseri kõigi nutitelefoniid testimisele: juba Nokiaid, Sony Ericssone, LG-sid või Samsunge kätte võttes on kohe aru saada, et konkurents puudub ja iPhone on ikka üle. Konkurendid on aeglased, kohmakad, segased, keerulised, ebaloogilised ja kokkuvõttes ikkagi sama kallid. Androidi aeg tuleb järgmisel aastal, Windows Mobile'i osas valitseb üleüldine skepsis, Nokia uue platvormi Maemo esimene pääsuke N900 ei paku ka veel iPhone'ile mingit konkurentsi. iPhone 3GS on 2009. aasta parim telefon.

Samsung B2100 rugged

● Kui iPhone on suur, ilus ja kallis, siis teisele kohale panime enda ning teadaolevalt ka väga paljude ostjate jaoks aasta vahest suurima üllataja - Samsungi vastupidava B2100. See vee-, tolmu- ja põrutuskindel telefon kadus lettidelt nii kiiresti, et ühel hetkel oskasid müüjad esindustes vaid käsi laiutada ja öelda: «Ehk varsti tuleb juurde.» 1800kroonise hinna juures polnud see ka mingi ime. B2100 võis endale peaaegu impulssostuna soetada just maal ja metsas käimise telefoniks. Meie testisime teda koos Sonim XP 3.20-ga, mis on kordi kallim ning ilmselt ka põrutus- ja kõigekindlam kui B2100, aga Samsung tabas väga hästi ära tarbijate vajaduse: olla lihtsalt piisavalt hea, aga samas väga odav. Võib-olla pole ta ülimalt põrutuskindel, aga ta on üsna põrutuskindel. Ja võib-olla pole ta lõpmatult vettupidav, aga vett täis purki uputatud telefonile sai helistada küll.

Samsung Omnia HD

● Kuigi Nokia poolt Samsungile litsentseeritud Symbiani operatsioonisüsteem on tegelikult ajale jalgu jäänud, suutis Samsung kevadel sellele ehitada nii võimsa riistvaralahenduse, et see annab praegugi paljudele telefonidele silmad ette, ning just seetõttu tõstisime Omnia HD aasta tagasivaates kolmandale kohale. 3,7tolline AMOLED-ekraan ja kaheksamegapikiline kaamera, mis võtab üles 720p resolutsioonis videot, on veel tänapäevalgi telefonide juures üsna haruldased nähtused, nii et ühest küljest oli Omnia HD omas ajas tõeline tehniline saavutus, teisest küljest aga ka teerajaja.

Parimad peegelkaamerad

Hinnakirjades näha oleva mudelite rohkuse järgi võiks arvata, et 2009 oli peegelkaamerate osas hea aasta, kuid järele mõeldes pole see nii. Kaks suuremat, Canon ja Nikon, pakkusid vaid veidi uuendatud mudeleid, kuid ei midagi erilist. Ega peale Olympuse ja pisut hilinenult ka Panasonicu teisedki revolutsiooni teinud. Kuidas siis nii, et aasta parimate sekka ei mahu ei Canon ega Nikon? Kuna tunnustust ei anta mitte olemas olemise eest, vaid tegude eest, siis lähevad loorberid sel aastal mudelitele, mis on millegi poolt silma paistnud.

Olympus E-P1

- Olympus oli esimene, kes tõi välja standardile Micro Four Thirds vastava kaamera, mis oli meelde jääva välimusega ja mille pildikvaliteet on võrdne peegelkaamerate omaga, aga käsitsemismugavus kompaktkaalide omaga. E-P1 oli vastus lugematute piltnike palvetele, et keegi valmistaks ometi kord väiksemat sorti kaamera, mida saaks kaasas kanda siis, kui kobakat peegelkaamerat tassida ei taha. Nüüdseks on saadaval ka Panasonic GF1, aga Olympuse E-P1 oli siiski esimene ja sellest ka tunnustus just sellele mudelile. Uuendusmeelsust ei ole meil kahju pärjata.

Pentax K-7

- Pentax on viimastel aastatel väga kummalises positsioonis olnud. Ta on tuntud tegija, kuid ei võitle kaameraturu suuremate tükide pärast. Tema ümber pole näiteks Leicaga võrreldavat eksklusiivsuse aurat ja tal puudub konkreetne nišš, nagu näiteks on Olympusel oma väikeste peegelkaameratega. Sellest hoolimata on K-7 äärmiselt võimekas peegelkaamera, mis pakub teistega võrreldavaid võimalusi väiksemas ja priitmekindlas korpus. K-7 on ideaalne multitööriist, ülikasulik n-ö fotograafi liigendnuga. Kuigi K-7 ei seljata konkurentide otseselt üheski kategoorias, teeb see kõike ühtlaselt hästi.

Sony α900

- Selle kaamera auhinnalisele kohale tõstmine tekitas meil elava arutelu, sest kaamera anti välja eelmisel aastal, aga meie käest käis see läbi alles sel aastal. Kuna me koostame edetabeli ikka vaid asjadest, mida oleme ise proovinud ja julgeme soovitada, märgime α900 siinkohal ikkagi ära. α900 näol on tegemist esimese täiskaaderpeegelkaameraga, mille hind on peaaegu ka tavainimese käeulatuses. α900 on odavam kui Nikoni D700 või Canon 5DMkII aga pakub suuremat resolutsiooni ja madalamat hinda, mis, nagu me ise veenduda võisime, ei ole saavutata kvaliteedi arvelt.

Parimad kompaktkaamerad

Kompaktkaamerate maailmas oli areng 2009. aastal üsna rahulik. Muidugi jätkus juba varasematest aastatest tuttav pürgimine aina suuremate megapiksli poole, aga üldist revolutsiooni muidugi ei tulnud. Paar head uutist siiski ka: esiteks on elektroonilised stabilisaatorid hakanud järjekindlalt vahetuma n-ö päris ehk optiliste stabilisaatorite vastu ehk ka see tehnoloogia on jõudmas odavamatesse kaameratesse ning teiseks on kompaktkaameratel palju vähem ebavajalikke lisavidinaid küljes kui veel aasta tagasi: meeldivalt vähe on puutekraane, MP3 mängimise funktsioone ja nii edasi.

Panasonic
Lumix TZ7

● Panasonicu Lumix-seeria kaamerad on alati teadjate hulgas hinnas olnud. TZ7 on kompaktne, suure suumiulatusega ja kui teha pilti selge ilmaga, on kvaliteet laitmatu. TZ7 on klassikaline kompaktkaamera, olles ühtlasi selles kategoorias väga hea. Kes tahab osta kompaktkaamerat ja kes ei nõua sellelt midagi muud peale käsitsemismugavuse ja universaalsuse ning kes tahab nii pilti teha kui videot salvestada, sel pole vaja kaugemalt otsida. Selle kõige tõttu tuleb 2009. aasta kompaktkaamerate hulgast esile tõsta just TZ7.

Sony DSC-WX1

● Sony kompaktkaamerad pole meie seni muljet avaldanud, sest kaamera puhul loeb eelkõige tema sisu, tootja nimi meie silmis lisaväärtust ei anna. Sony DSC-WX1 teeniks kiidusõnu ka siis, kui see oleks tundmatu Hiina toode. Uudne sensoritehnoloogia ja mitmed kavalad nipid, mida Sony on kaameras rakendanud, toovad tõesti kaasa parenenud pildikvaliteedi ja seda just kompaktkaamerate jaoks tavaliselt rasketes vähese valgusega oludes. Imet kaamera ei tee ja peegelkaamerale konkurentsi ei paku, aga kompaktkaamerate hulgas on tegemist esiletõstmist väärt mudeliga, mis võiks leida tee jõuluvana kingikotti.

Canon
PowerShot D10

● Kui seni pidid seiklejad kasutama peamiselt Olympuse vee- ja muukindlaid kaameraid, siis 2009. aastal tõi ka Canon välja oma versiooni tugevast kaamerast, nimeks D10. Kaamera käis meie testist läbi ning me tõdesime, et Canon on teinud väga head tööd. 6000 krooni eest sai nüüd korraliku Canoni aparraadi, mille pildikvaliteet kandis küll kompromissi pitserit, kuid kokkuvõttes oli meil hea meel tõdeda, et rugged-kaamerate hulgas on konkurentsi tihenenu. Jääme järgmisel aastal ootama teiste tootjate samaväärseid pingutusid.

Parimad kuvarid

2009. aasta trend on ilmne, standardiks on saanud üle 22tolliste ekraanidega kuvarid. 24tolliste kuvarite hinnad on langenud ja neid jaksab osta ka juba kodukasutaja. Vastupidiselt ootustele pole aga väiksemad ära kadunud, vaid nende hinnad on langenud veelgi. Praegu on väga hea aeg 19–22tollise kuvari ostmiseks. Nende kuvarite hulka, mis aasta jooksul meilt läbi käisid, katsusime leida palju eriilmelisi ja erinevasse hinnaklassi kuuluvaid kuvareid. Meil on hea meel, et Samsung tõi turule huvitava sülearvutikasutajaile mõeldud kuvari ja et Fujitsu jätkab säästlike kuvarite valmistamist. Järgmisel aastal ootame ka teistelt rohkem uuendusi.

Samsung LD220

● Mõeldes tagasi aasta jooksul meie käest läbi käinud kuvaritele, on LD220 üks neist, mille meenutamiseks pole vaja pikalt juurelda või vanu ajakirju lapata või pilti otsida. LD220 on eriline, ilma püstjalata kuvar, mis on mõeldud sülearvutikasutajale. Kuvari kõrgus on sama nagu sülearvuti ekraanil, mistõttu on seda paralleelselt sülearvutiga väga mugav kasutada. Oles sellega ära harjunud, ei taha tavalisi kõrgeid kuvareid enam vaadatagi. Kuvar oskab pilti näidata ka üle USB, seega saab seda kasutada ka süle- või miniarvuteil, millel VGA-väljundit pole või on see juba projektoriga hõivatud. Hea ja uudne toode.

Fujitsu P26W-5 ECO

● Kahjuks juhtub seda liiga harva, kui saame rääkida mõnest seadmest, mis pole keskkonnasäästlik mitte ainult jutu järgi – näiteks on tehtud säästlikku tehnoloogiat kasutades –, vaid mis on seda ka igapäevaselt. Seepärast anname rõõmuga kuvarile P26W-5 ECO auhinna, sest see kuvar ei kuluta ooteseisundis üldse voolu. Selle kuvari võib rahulikult ööseks või nädalavahtetuseks sisse unustada ja ei pea kartma, et voolumõõtja vähehaaval rahakotist raha muudkui Eesti Energia taskusse tiksutab. Olgu see kõigile teistele eeskujuks.

Iiyama Prolite B2403WS

● Iiyama ei ole meil kuigi tuntud kuvarimark, sest kui järele mõelda, siis millal te viimati mõnda Iiyama kuvarit elusuurusel ja igapäevases kasutuses nägite? Sageli mängivad kuvarit valides rolli eelarvamused ja harjumused, ostetakse ikka sama tootja kuvar, mis vanagi oli. Prolite B2403WS on hea hinnaga hea kuvar, mille hinna-kvaliteedi suhe on nüüdseks veelgi paremaks läinud ja millele vastast me sellest aastast ei leidnuki. 24-tolline mattekraaniga, viisaka pildiga ja hea ergonomikaga kuvar on tõenäoliselt mitme arvutikasutaja kinginimekirjas ja selleks võiks täiesti vabalt osutada Iiyama.

Parimad mängud

Häid mängu tuli aasta jooksul küll palju, kuid säravaid tähti oli nende seast juba raskem leida. «The Sims 3», Killzone 2», «inFamous», «GTA IV» episoodid, «DiRT 2», «Forza Motorsport 3», «Batman: Arkham Asylum» – kõik need oleksid väärinud medalikohta ja on omas klassis meistriteosed. Pidime kahjuks kõrvale jätma ka mitmeid mängu, mis oleksid võinud julgelt pretendeerida kohale esikolmikus, sest need ei ole veel meieni jõudnud või üldse ilmunudki, näiteks oodatud järjed «Assassin's Creed 2» ja «Left 4 Dead 2» ning tõenäoliselt viimaste aastate parim rollikas «Dragon Age: Origins».

Uncharted 2: Among Thieves

● Nathan Drake'i uue seiklusega ei saa teha muud, kui üksnes sellele meelele ja mänguri hinge tundvale oskuslikule stsenaariumile kaasa elada. «Uncharted 2: Among Thieves» on täiesti uus tase meelelahutuses (presentatsioon ja tootmine on võõrsõnad, mille taga peituv on selles seikluses ülipõhjalikult läbimõeldud). See on seiklus, mida saavad nautida kõik. Kes seda ei suuda, neist on meil kahju. Mäng, mis sobib nii algajale kui kümneid märuliseiklusi mänginule. Paraku aga ainult Playstation 3 omanikele.

Call of Duty: Modern Warfare 2

● Kui paar kuud tagasi oleks mängurite seas korraldatud küsitlus, millist mängu nad kõige enam ootavad, siis tõenäoliselt oleks enam kui pooled andnud vastuseks «Call of Duty: Modern Warfare 2». Nüüd, kui oodatud FPS on juba üksjagu aega mängijate päralt, kestavad ovatsioonid ja kiitvad arvustused aina lendavad. Kuigi see, et vanad kitsaskohad on alles ja üksikosa pole just mõttumatult ning verest nõretav märul, ei pruugi mokaamööda olla kõigile, pakub mäng ikkagi peadpööravat ja poleeritud elamust.

Anno 1404

● «Anno 1404» on 2009. aasta parim strateegiamäng, mis on ühtaegu nii ilus kui ka sügav. Kui strateegiamänge ilmub häbiväärselt harva (kui kaua me juba «Starcraft II» ootame?), siis seda enam tuleb tunnustada õnnestumisi. Varasem «Anno»-mängude valem on ristatud teise legendaarse strateegiamängu, «The Settlersi» parimate omadustega. Tulemuseks on lihvitud ja eksootilisse Orienti viiv linnaehitus- ja laevakaubandusmäng. Kui muidu kurdetakse, et mängud muutuvad aina lühemaks, siis «Anno 1404» kohati 7-9tunnised missioonid peaksid suu kinni panema ka paadunumal virisejal.

Parimad muud vidinad

Toremaid ja meenutamist väärt tooteid, mida ühegi eespool nimetatud kategooria alla panna ei saa, oli lõppeval aastal üksjagu veelgi. Samas jäi vähemaks ka kategooriaid, varem eraldi medaleid saanud MP3-mängijaid pole, vähemalt mitte sel aastal, mõtet eraldi välja tuua. Põhjus lihtne – kuna piisavalt huvitavaid ja silmapaistvaid tooteid lihtsalt pole turule tulnud. Napilt jäid esikolmikust välja aga mängurihiir, suvise testi võitnud Roccat Kone, minimalistlik Asuse EeeBox ja Logitechi Harmony 1100 universaalpult. Siin on aga kolm väljapaistvamat.

Apple iPod Nano

- Sel aastal välja tulnud iPod Nano viies põlvkond tegi vana ja väga hea MP3-mängija veelgi paremaks – lisas sellele kaamera ja lõpuks ometi ka raadio. Eriti just viimase puudumise tõttu on varem Apple'i supermängijat kritiseeritud, kuid nüüd tuleb need suud sulgeda. iPod Nano on muidu tugevas stagnatsioonis viibiva MP3-mängijate turu ainuke tõeline särav täht. Kui vaadata selle selja taha, siis leiab sealt hulga musta maad ja alles siis natuke teise rõhuasetusega uue iPod Shuffle. Teistel tootjatel on viimane aeg hakata ennast liigutama ja mõelda välja midagi, millega Apple'ile konkurentsi pakkuda.

Microsoft Windows 7

- Üle kaheksa aasta on Microsoft valmis saanud Windowsiga, mis on ostmist väärt. Ja mille peale pole järgnenud kurjade ja pettnud kasutajate kisakoori, vaid üldjoontes kiitvat ja õlalepatsutatavat vastukaja. Muidugi ei ole Windows 7 ideaalne ja imelikke kiikse leiab sealtki, kuid meie mitmekuine kasutuskogemus on olnud üdini positiivne. Ennustame, et erinevalt Vistast ei jää Windows 7 sugugi marginaalseks operatsioonisüsteemiks. Uus Windows on kindlasti 2009. aasta üks parimaid üllatusi ja väärib auhinnalise kohaga äramärkimist.

Logitech G13 Advanced Gameboard

- Logitechi mänguriklaviatuur on parim omataoline. Kallis, aga kvaliteetne ja viimistletud, taustvalgustuse ja ekraaniga, kindel ja mugav, funktsionaalne ja lihtne. Tarkvara abil saab kõiki 25 klahvi soovi järgi seadistada: luua makrosid, programmikäivitusi, anda väärtuseks teine tähe-märk, kas või näiteks Õ. Kui see ei meeldi, siis on viga pigem mänguris või tema enda veidrates harjumustes, sest Logitech on omalt poolt teinud kõik.

- ★★★★ **Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui oleksime osanud oodata.
- ★★★★ **Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuse teiste seast kindlalt esile.
- ★★★ **Harju keskmine.** Plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- ★★ **Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- ★ **Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

Peaaegu nagu

Minu «Guitar Hero: World Touri» trummikomplekt lagunes paari nädalaga nii, et pidin selle lahti võtma ja mõned juhtmed uuesti kinnitama. Sama komplekti kitarr lagunes mõni aeg tagasi, pidades vastu vähem kui aasta. Seega on uued korralikud instrumendid teretunud.

● Logitech'i instrumendid näevad välja küll suurepärased, aga kuidas on nendega mängida?

Kui kitarr esimest korda kätte võtta, võiks asjasse pühendamatu arvata, et tegu on päris kitarriga. Uhke oranž värv ja päris roosipuust kaelaplaat jätavad tõelise *high-end*-instrumendi mulje. Kaela nupud on paraja vahega ja väga kergelt vajutatavad ning teevad just paraja nõksu, kui on õiges kohas.

Kitarr on päris raske

Strum bar on küll plastist, aga tunnetus on väga hea ning kadunud on standardpilli ebameeldiv krigin. Whammy bar on päris kroomitud metallist ja natuke jäigem kui tavalisel «World Touri» kitarril, mis tagab pisut suurema kontrolli. Ainult tagasinupp, mille abil saab Star Powerit aktiveerida, tundus natuke veidras kohas ja jäik. Kui üritada seda vajutada, jõuab õige koht mööda minna ja väärtus-

likud noodid jäävad tabamata.

Õnneks töötab sellel kitarril ka kallutussensor ja nupuvajutuse asemel saab kitarril kallutada. Teisalt on tegu ikkagi pea täismõõdus kitarriga ning istudes võib see üsna keeruliseks osutuda. Mäng ju ütleb: «Tõelised rokistaarid mängivad püsti seistes.»

Trummikomplekti kokupanek on paras piin: klambrid on plastist ning nende kinnitamisel peab olema ettevaatlik

Juhtmevaba trummikomplekti kokupanek on paras piin – nimelt on iga trummiosa kinni kahe klambriga, millest üks kinnitub jala külge ning teine trummi löögialusele, aga kuna klambrid on plastist, siis ei saa neid piisavalt kõvasti kinni keerata.

Pead on tehtud jäigemast plastist kui «World Touri» originaalid, seega on nad ka kõvasti valjemad. Mõnevõrra saab seda küll pingutite abil reguleerida, aga päris vaikselt neid ei saa. Kes elab õhukeste seintega kortermajas, peaks enne ostu veenduma naabrite sõbralikkuses. Üsna tüütuks muutuvad ka kolmnurksed taldrikud, mis kipuvad keerlema kõige ebasobivamatel hetkedel. Vähemasti saab

Logitech Wireless Guitar Controller (Xbox 360)

HIND: UMBES 3200 KROONI

Müügil: küsi poodidest

[HINNANG]

Kvaliteetne kitarr, mida võhik võib vabalt pärisinstrumendiks pidada, ainsaks suuremaks miinuseks on kõrge hind.

[d] hinne:

• Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

• Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

• «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

päris pillid

terve komplekti väga tihkelt kokku pakida.

Mõlemad instrumendid ühildusid ilma probleemideta Xbox 360 peal nii «Guitar Hero: World Touri», «Rock Band 2» ja «The Beatles: Rock Bandiga», aga ka teised uuemad «Rock Bandi», «Guitar Hero» ja «Band Hero» väljalasked peaksid sobima. Sarnased juhtmevaba kitarr ja trummid on Logitechil olemas ka Playstation 3 ja Wii jaoks.

Miks nii kallid asjad?

Kõige suuremaks tagasilöögiks mõlemale mänguinstrumendile saab hind. Kitarr hinna eest saab juba päris harjutusvõimu koos kitarr ja juhtmetega ning trummikomplekt on selle konstruktsiooni arvesse võttes lihtsalt kallis. Pole ehk aus võrdlus, sest kõik ei soovigi päris instrumenti mängida, aga kes on siiski muusikamängudele nõnda pühendunud, leiab kindlasti veel kõrgeleulisemaid võimalusi, näiteks osad päris miditrummid saab konsooliga ühendada.

Nüüd jääb oodata vaid järgmist muusikamängude lainet, mis kuulujuttude järgi õpetavad päris instrumente mängima. Ehk konsooliga ühendatav kuuekeelne kitarr?

[d] RAINER PETERSON

Logitech Wireless Drum Controller (Xbox 360)

HIND: UMBES 3500 KROONI

Müügil: küsi poodidest

[HINNANG]

Trummikomplekt pole nii kvaliteetne kui kitarr, kinnitustega oleks võinud rohkem vaeva näha. Liiga kallis.

[d] hinne:

Risti on taas trump ehk DirectX 11 saabumine

Septembri lõpus tutvustas AMD/ATI kahte uut graafikaprotsessorit (GPU): RV870 (koodnimega Cypress) ja RV850 (koodnimega Juniper). Mõlemad uued GPUd toetavad rautasemel Microsofti uusimat, koos Windows 7-ga turule saabunud APIt, DirectX 11.

• Kuna alates Windows 95 ja tema kaitse-reežiimist (*protected mode*) alates ei pääse programmid (ka mängud) enam otse ligi vajalikule raudvarale, oli vaja luua vastav programmeerimiskeskond. Nii ilmiski pea 15 aastat tagasi esimene DirectX ja 2006. aasta novembris juubelinumber DirectX 10. Tänavu oktoobris nägi ilmavalgust viimane ja uusim – DirectX 11 – ning sedakorda oli AMD kiireim turule paiskama oma lahendusi DirectX 11 raudvara alal ülalmainitud GPUde näol.

Kui varasemalt on iga uue versiooninumbri kaasnenud oluline hüpe pil-

mene. Sõna *tessela* tähendab ladina keeles kivist, klaasist või savist kuubikust, millest tehti mosaiike. Tesselatsioon on samuti pindade mosaiikideks jaotamise ja nende tekstuuremise protsess, mille pikem kirjeldus ületaks loo mahu, kuid lühidalt öeldes lubab veelgi parendatud ja naturaalsemaid virtuaalmaailma kujutisi. Koos tesselatsiooniga ilmusid arvuti-graafikasse Shader 5.0 mudelid ja nende kasutamiseks peab graafikakaart toetama DirectX 11, mida hetkel pakuvad ainult kaks ülalmainitud AMD loodud GPUd.

GPGPU (General Purpose GPU) erine-

vus varasematest graafikaprotsessoritest seisneb selles, et kui viimased olid kohandatud ainult graafika arvutamisele ja joonistamisele, siis, nagu nimetus «üldotstarbeline» ütleb, oskavad uued GPUd palju enamast.

Kaks kiipi ja neli kaarti

Nende tohutut ujukomaarvutusjõudlust saab kasutada ka mujal, näiteks krüpteerimisalgoritmide jaoks, audio-videoandmete konvertimiseks, keerukate teadusarvutuste jaoks jpm. AMD uusima protsessori RV870 jõudlus ujukomaarvutustes

Varasemalt oli uue DirectX versiooniga hüpe pildikvaliteedis kohe näha, praegu on aga vahed väga väikeseks jäänud

dikvaliteedis, siis nüüd on see aina väiksemaks jäänud. DirectX 9-ilt DirectX 10-le üle minnes ei pruugi igal pool muutusi esimesel pilgul märgatagi.

Pilt jälle veidi parem

Vaid seal, kus need on eriti suured (voolavad ja peegelduvad veepinnad, udu ja suits, leegid ja tuli jne), torkab pildi erinevus kohe silma. DirectX 11 puhul on aga siin vahe juba väga väike ja ta lisab eelmisele, DirectX 10.1 versioonile, vaid kolm asja: tesselatsiooni, GPGPU parendatud toe ja hargtöötuse parema toe.

Pildikvaliteeti puutub neist vaid esi-

[TESTITULEMUSED]

Mudel	GTX 275	HD 5870	HD 5850	HD 5770	HD 5750
3DMark2001SE V.3.30 (3DMarks)					
1280 x 1024	47831	50699	49539	47186	46240
2560 x 1600	42645	45269	43472	37748	35290
3DMark2006 V.1.1.1 (3DMarks)					
1280 x 1024	18912	21541	20639	17064	15305
2560 x 1600	12850	17908	15849	10801	9461
3DMark Vantage V.1.0.2.1					
1280 x 1024	13950	17093	14297	10133	8289
3DMark Score					
1280 x 1024 GPU Score	11280	16148	12946	8659	6911
2560 x 1600 GPU Score	4043	6245	5030	3076	2487
Unreal Tournament 3 Benchmark v0.2.0.45					
CTF Coret-bot 1280 x 1024 (FPS)	335.04	282.61	272.59	265.36	223.14
CTF Coret-bot 2560 x 1600 (FPS)	187.04	191.93	151.26	106.1	95.64
LightsMark2008 V.2.0					
1280 x 1024 (FPS)	521.1	799	800.1	717.1	575.9
2560 x 1600 (FPS)	362.1	576	476.8	337.6	260.2

ületab juba kolme miljardit operatsiooni sekundis (3 GFLOPS) ehk on suurem kui ühelgi praegusel lauarvutiprotsessoril.

Ka kolmas uuendus – oluliselt parendatud hargtöötlus – lubab mitmetuumalisi protsessoreid palju paremini ära kasutada. Ühetuumalised CPUd on turult pea-aegu kadunud ja kahetuumalisedki tõmbumas odava klassi kontoriarvutite turule. Iga enesest lugupidavat mänguarvutit ajab kaasajal ringi vähemalt neljatuumaline, kui mitte virtuaalselt kaheksatuumaline protsessor. See lisab taas oluliselt jõudlust.

Nagu mainitud, tõi AMD turule kaks uut kiipi ja neli neil põhinevat graafikakaarti. Tippklassi mõeldud RV870 baasil on valminud kaks kaarti – ATI Radeon HD 5870 ja HD 5850, kesklassi RV850 on samuti kahe uue kaardi – HD 5770 ja HD 5750 – südameks. Esimese suurema muutusena torkab silma kahekordistatud vooportsessorite (Stream Processor) arv: HD 5870-l on neid aukartustäratavalt 1600, 5850 pakub 1440. Ka keskklassil on neid topelt

40 nm tehnoloogia on veel toores, saagikus üsna väike ning see omakorda ajab hinnad kõrgeks

(ehk sama palju kui eelmise põlvkonna tippklassil) – HD 5770-l 800 ja HD 5750-l 720. Graafikamälu on kõigil juba AMD-le traditsiooniliselt GDDR5 ning kõigil neljal on seda tervelt 1 GB jagu. Kõik neli uut GPUd on valminud 40 nm tehnoloogias ja tänu sellele on vaatamata vooportsessorite kahekordistumisele energiatarve jäänud pea samaks. Muret tekitab aga 40 nm tehnoloogia toorus, mistõttu saagikus on veel väga väike. See ajab kõrgeks hinna ja raskendab tippklassi saadavust.

Parim kaart on HD 5850

Testitulemuste tabelist on näha, et mõlemad RV870 kaardid ületavad konkurent NVIDIA senini parimat kiiruse-hinna suhtega kaarti GTX 275. Samas kaotab 5850 tipule vaid 2–25%, olles hinnalt palju soodsam. RV850 kaardid aga saavad NVIDIAlt pähe, kuigi HD 5770 mitte väga oluliselt.

Katsetatuna suurimal resolutsioonil (2560 x 1600) nii tava- kui MMO-mängudes ei jäänud ükski neist hätta ka maksimumini krutitud pildikvaliteedi juures, kuigi HD 5750 oli juba piiri peal. Loomulikult, mida suurem varu, seda kauem peab kaart vastu tulevikus. Minu lemmik kiiruse-hinna suhtes on HD 5850 ja seda julgaksin soovitada kõigile mängureile.

[d] VEIKO TAMM

HD 5870

HIND: 5815 KROONI

Müügil: Ordi

[HINNANG]

Kiireim ühe GPUga kaart turul, kuid tasuma peab juba harjumatult suure summaga.

[d] hinne:

HD 5850

HIND: 4215 KROONI

Müügil: Ordi

[HINNANG]

Hind ja kiirus tasakaalus, parem eelmise põlve tippudest, seda mängurid ostaksid. Meie valik on just 5850.

[d] hinne:

HD 5770

HIND: 2410 KROONI

Müügil: Ordi

[HINNANG]

Kiirus võrreldav eelmise põlvkonna tippkeskmikega, kuid veidi lärmakas ja peale DX11 ei lisa suurt midagi.

[d] hinne:

HD 5750

HIND: 2010 KROONI

Müügil: Ordi

[HINNANG]

Moodsates mängudes piiri peal. Toob odavaima DX11, ent väikse tulevikuperspektiiviga.

[d] hinne:

Noortesõber Corby

Mmm ... stiilne telefon ilma tüütute klahvideta! Nagu näha, ei pea puutetundlik telefon üle mõistuse kallis olema ja selle enesele lubamiseks ei pea olema eduka suurfirma aktsionär. Corby pakub puutetundlikku rõõmu suhteliselt soodsa hinna eest.

• Corby moodustub ühestainsast suurest, selgest, erksate värvidega puuteekraanist. Paar nupukest telefonil siiski on, kuid neid esmapilgul ei märkagi. Tagakaas on väga ilusat erksat, nooruslikku värvi ning loomulikult vahetatav, kui peaks tekkima tuju muu värvi järele.

Puutetundlik ekraan oli esialgu päris harjumatu. Näpud tundusid ekraani jaoks liiga suured, isegi nädalase kasutamise järel aktiveerusid aeg-ajalt rakendused, mida ma avada ei soovinud. Siiski ei sega see avastamast Corby menüüfunktsioone. Kõige meeldivamaks üllatuseks on menüü väga loogiline ja paindlik ülesehitus. Telefonil on kolm virtuaalset ekraani ja igatühele neist saab valida

erineva kujunduse ja eesmärgi (nt mängud, suhtlusvõrgustik jne). Sagedamini kasutatavad nupud saab menüüst välja telefoni ekraanile tuua ja sinna jälle tagasi lohistada. Puudutustele vastab Corby kerge värinaga.

Suhtlemiseks mõeldud

Pole just raske mõista, et telefon on mõeldud tänapäevasele liikuva eluviisiga ja palju suhtlevale noorele. Paari näpuliigutusega saab siseneda suurematesse suhtlusvõrgustikesse (Facebook, Twitter, MySpace, Flickr jne) ja vaadata YouTube'i videoid. Hüplikakna kaudu annab telefon teada suhtlusvõrgustikus toimunud muudatustest, äsja tehtud fotosid on lihtne telefonist kohe oma profiilile lisada.

Corbyl on 2megapiksline fotokaamera, kuid suhtlusvõrgustiku kasutajate jaoks mõeldud telefoni kaamera võiks olla veidi korralikum – pärast tahaks ju endast ja sõpradest oma profiilile näha ilusamaid ja parema kvaliteediga pilte.

Iga noore lahutamatuks kaaslaseks on tänapäeval MP3-pleier. Corby võtab selle vidina funktsioonid enda kanda ning lisab omalt poolt võimaluse muusikat ka ise salvestada, muusikures esitaja ja pealkirja leidmine internetist jääb Corby hooleks.

Pea kõik on hea

Kui internetis surfates mõni võõrkeelne sõna arusaamatuks jääb, saab Corbys olevast sõnastikust otsida selle tähendust. Eestis müüdiv telefon toetab küll kaheksat Euroopas enam levinud keelt, kuid eesti keelt seal pole. Vene keel näiteks on.

Kui oled eksinud, leiad oma asukoha Google Maps'i abil, kust on näha ka juhised õigesse kohta liikumiseks. Kuigi kiire see rakendus ei ole, aga vähemalt on see olemas.

Kui ekraan interneti sirvides kitsaks jääb, saab ekraanipilti ka 90 kraadi pöörata, et teksti oleks mugavam lugeda. Kui sellest ei piisa, saab ekraanipilti ühe näpuliigutusega suurendada ja pärast jälle vähendada (sisse ja välja suumida). Hoolimata pidevast näperdamisest ja taskus kandmisest jääb Corby ekraan puhtaks ning ka kriimustusi ei teki. Peagu ainsaks miinuseks on see, et klahvilukk kipub taskus lahti minema. [d] KARMEN PALTS

[digi]
HEA OST

Samsung Corby S3650

HIND: 2490 KROONI (KLIENDIHIND)

Müügil: EMT

Töösagedused: GSM

850/900/1800/1900 MHz

Mälu: sisseehitatud 50 MB, MicroSD tugi

Ekraan: puutetundlik 2,8tolline TFT-ekraan, 240 x 320 pikslit

Kõneae: kõneae kuni 9 t, ooteae kuni 500 t

Ühendused: USB, Bluetooth, GPRS, EDGE, 3G

Muu: MP3-helinad, värisignaali, FM-raadio, MP3-mängija, ekraani suum, 2megapiksline kaamera

Mõõtmed: 10,3 x 5,6 x 1,2 cm

Kaal: 93 g

[HINNANG]

Kui korra kasutada, ei raatsi pärast loobuda. Teismelistele absoluutselt ideaalne suhtlustelefon.

[d] hinne:

Odav, aga võimas

Aceri sülearvutid on meilt viimasel ajal tublisti kiita saanud ning ka Aspire sarja mängurisülearvuti pole erand, sest hätta ei jäänud me selle peal ühegi mänguga. Paistab, et lauarvutite aeg hakkab lõpuks otsa saama, sest selle arvuti hind on üsna madal.

• Hoolimata läikivast väljanägemisest on Aceri arvuti üldilme siiski tõine. Täisasetusega klaviatuuril on lausa harjumatu noolenuppe leida mitte paremalt alumisest nurgast, vaid veidi rohkem vasemalt. Kes on harjunud noolenuppudega mängima, nendele võib see masin olla pettumus, sest just need nupud on väga väikesed. WASD-nuppudega see-eest probleemi pole.

Nupud on tuttavad Acer Aspire ja Timeline'i seeria viimase aja mudelitelt – täiesti siledad ja tasased. Esimesest minutist nendega sina peale ei saa, kuid harjumine ei võta kaua aega. Puuteplaadil saab sõrmedega võimelda ja sooritada erinevaid kombinatsioone, näiteks brauseris suumida ja kerida.

Pilt on sujuv!

Aceri mänguriarvuti peal testisime põhiliselt sügisel ilmunud «Need for Speed: Shifti» ja nõudlikku «Crysis Warheadi» ning etteheiteid ei saa teha kummagi mängu puhul. NFS jooksis loomuliku resolutsiooni peal 50–60 kaadrit sekundis sujuva pildiga, «Crysis Warhead» kõrgete seadistustega 35–45 kaadrit sekundis ja mäng oli täielikult nauditav.

Viimase mängu puhul lisas ventilator märgatavalt pööreid, kuid häirima siiski ei hakanud. Kõrvalolevast tabelist

on näha, et numbrite keelt mõistab Aceri mängurimasin une pealt – ei tule meelde, et ükski sülearvuti, mis kaalub alla kolme kilo, oleks esinenud [digi] testides nii kõrgete näitajatega. Üksnes akutesti aeg on tavaline keskmine.

Kokkuhoid õigetelt kohtadelt

Kuskilt peab see kokkuhoid siiski tulema. Õnneks ei paista see vähemalt koostekvaliteedi pealt välja, samuti ei anna käe all tunda. Välja on jäetud näiteks Blu-ray-ajam. Kuid oleme ausad – kui vastaval infokandjal filme ei vaata, siis pole seda ka mänguril vaja. Ega ole vajadust selle võrra rohkem maksta. Blu-ray jääb pigem nõksa kallimate meelelahutusarvutite pärusmaaks. Ekraan pole küll kõige kirkam, kuid otseselt midagi katki ka ei ole.

Aceri mängurimasinas on komponendid ja arvuti ostmisele kulutatav summa ideaalilähedases suhtes ning seda kõike ilma suuremate tagasilöökideta. Kui mängurisülearvutid muutuvad niivõrd odavaks – korraliku mudeli saab kätte juba 13 000 krooniga –, siis pole tõesti kaugel

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03:	18607
3DMark 06:	6804
PCMark 05:	6369
Protsessor:	6287
Mälu:	5069
Graafika:	7556
Kõvaketas:	5035
Akutest:	1:55

enam aeg, kui need on lauarvutitega samas hinnaklassis.

[d] MARTIN METS

[HINNANG]

Odav ja hea mängurisülearvuti, kuid arvesta, et läbi tuleb ajada Blu-ray'ta ja ekraan pole kõige kirkam.

[d] hinne:

Acer Aspire AS5739G

HIND: 12 990 KROONI

Müügil: Klick

Protsessor: Intel® Core 2 Duo T6600

Mälu: 4 GB 1066 MHz DDR3

Graafika: NVIDIA GeForce GT240 (1024 MB DDR3 eraldiseisev videomälu)

Ekraan: 15,6 tolline, HD CineCrystal LED-taustvalgustusega 1366 x 768

Kõvaketas: 500 GB 5400 rpm SATA

Optiline seade: CD/DVD-kirjuti

Operatsioonisüsteem: Windows 7 Home Premium

Ühendused: HDMI, 3 USB-pesa, ExpressCard, VGA, eSATA, infrapuna, Bluetooth

Mõõtmed: 372 x 262 x 39 mm

Kaal: 2,8 kg

Muu: WLAN a/b/g/n, modem, sisseehitatud veebikaamera kahe mikrofoniga, mälukaardilugeja

Õhtusteks fotosessioonideks

EISA 2009/2010. aasta parima kompaktkamera auhinna võitnud WX1 ei ole tüüpiline kompaktkamera, mida on ilus näpu otsas kõlgutada, aga mille pildid tuleks pärast ära visata. Otse vastupidi. Sellega kannatab pilti teha igasugustes oludes.

• Hoolimata abistavate pöidlalokude või tugeendite puudumisest, on kaamerat käes hoida hea, tagumise külje nupud ja valikuketad on tugevad ja jäigad ning juhuslikult puudutades pole võimalik seadistusi kogemata muuta, samuti ei lähe midagi paigast, kui kaamerat kitsusest taskust välja urgitseda.

Valikud on mõistlikud

Režiimivalikud on kompaktkamera kohta mõistlikud, peale täisautomaatse ja lihtsustatud režiimi on ka P-režiim ja näiteks eraldi välja toodud öörežiim, milles saab kasutada mõningaid P-režiimi seadistusi (värvustasakaal, mõõdistusrežiim, EV kompenseerimine) ning mille kasutamise korral lülitub kaamera automaatselt sarivõtterežiimi ja koostab pildi mitmest järjestikusest kaadrist.

Tulemus on üllatavalt kasutamiskõlblik ka käest pildistamise korral, olles märgatavalt parem kui lihtsalt kõrge tundlikkusega tehtud pilt.

Kaamera nupud pildistamisel ei sega, neljasuunalise valikuratta alt pääseb ligi sagedamini kasutatavatele funktsioonidele, menüüd on selged ja loogilised. Kaamera kuuletub pildistaja tahtele ega lülita kord mahakeeratud seadistusi uuesti ise sisse. Nii saab keelata automaatse välgu igas režiimis, seda ka täisautomaatrežiimis, naeratusetuvastuse tundlikkust saab

muuta või selle üldse keelata.

Olles siiski kompaktkamera, ei hiilga WX1 kiirusega. Iga pildi tegemiseks tuleks arvestada ikka paar sekundit, eriti, kui veel tahta aeglast suumi kasutada. Kaamerat taskust haarata ja sellega kohe hetke jäädvustada ei õnnestu, aga see on nii enamiku kompaktidena.

Kaamera kuuletub pildistaja tahtele, ei unusta muudetud seadistusi ega ürita omast tarkusest vahele segada ja sellega pilti ära solkida

Pildikvaliteet on kaameral väikest sensorit arvestades väga hea. Sony on leidnud hea kompromissi, mille tulemusena on hämaras tehtud piltidelt kadunud inedit värvitüpid, kuid pilt ei olegi ühtlaseks värvituks massiks määrdunud.

Muidugi on tihendamisest ja väikesest sensorist põhjustatud puder 1 : 1 suurendusel näha, aga kui seda ei vaata, on lõpptulemus vägagi hea. Oma osa on kindlasti ka selles, et kaameras on uudne tagant-

Sony Cyber-shot DSC-WX1

HIND: UMBES 5000 KROONI

Müügil: küsi elektroonikakauplustest
Sensor: 10,1 megapiksli (Exmor R tagantvalgustusega sensor)
Suum: 5kordne optiline
Fookuskaugus: 24–120 mm (35 mm ekv.)
Tundlikkus: Auto, 100–3200
Säriaeg: 2–1/1600 s
Stabilisaator: Optical SteadyShot
Mälukaart: 11 MB sisemist mälu, MS Duo/MS PRO Duo mälukaartide tugi
Ekraan: 2,7 tolline ekraan, 230 000 piksli
Liidesed: USB, AV-väljund
Muu: näotuvastus, 10 fps 10 mp sarivõte, DRO, panoraamvõte, 1280 x 720 30 fps videosalvestus
Mõõtmed: 9,1 x 5,2 x 2 cm
Kaal: 149 g

valgustusega sensor tavapärase eestvalgustusega sensori asemel.

Panoraamvõte päästikut all hoides ja kaameraga enda ümber poolringi vedades töötab samuti nii kui lubatud ja tulemus on «nagu päris», ilma nähtavate liitekohtadeta panoraamfoto.

Häirib, et kui kaamera vedamine enneaegselt lõpetada, jääb panoraami lõppu, sinna, kuhumaani kaamera oleks olnud nõus veel salvestama, must ruum, mis tuleb ise maha lõigata. See on ju tobe.

Kompakt, mis võtab viimast

Üldiselt on WX1 siiski positiivne üllatus. Kõik tavapärased kompaktkamera suuruselt ja võimaluste piiratud tulenevad hoiatused kehtivad, ent hämaras ja loomulikus valguses pildistajatel on nüüd juures uus kaamera, mille poole poes huviga kiigata.

[d] SVEN VAHAR

[digi] HEA OST

[HINNANG]

EISA auhinda ei saanud kaamera teps mitte asjata. Üle hulga aja kompaktkamera, mille ostmist julgeme soovitada.

[d] hinne:

Funki ja punki

Nurgeline ja imeliku moega Samsung F2080 poeriulil end ostma ei kutsuks, aga kui tutvust teha, selgub, et tegu on korraliku, kuigi mõneti väga keerulise iseloomuga kuvariga.

● Samsung F2080 on huvitav kuvar mitmeski mõttes. Esiteks on ekraani külgede suhe 16:9. Sellega kaasneb ka harvaesinev resolutsioon – 1600 x 900 pikslit. Korraliku graafikakaardiga lauaarvuti taha ühendades probleeme ei teki, aga paljud sülearvutid ei pruugi seda resolutsiooni võimaldada. Näiteks ükski [digi] toimetuses olevaist sülearvuteist ega *netbook*'idest selle kuvariga tema loomulikul resolutsioonil suhtlema ei soostunud, nii pidime selle ühendama lauaarvuti külge.

Praktilisus ennekõike

Teine, mis silma torkab, on kuvari funktsionaalne välimus. Üledisainitud vidinate maailmas mõjub see imelikuna. Disain on allutatud praktilisusele: kuvarit tõsta, liigutada ja kallutada on kerge ja mugav, kuid kauni töökoha konkursi sellega ei

võidaks. Mõnda Nõmme või muu vane ma elurajooni lameda katusega funktsiilis eramusse sobiks selline kuvar kui rusikas silmaauku. Kuvaril on ka pöördtelg ning ekraani on võimalik püstiseks keerata. See seletab ka, miks muidu nii väikesel ekraanil on nii pikk jalg – külgede suhte 16:9 korral teisiti ei saakski.

Kolmas tähelepanuväärne tõik on see, et kuvaris on kasutusel uudne C-PVA paneel, mis peaks kõrvad kikki ajama kõi-

Veider resolutsioon ei pruugi kõikidele sülearvutitele või *netbook*'idele jõukohane olla

Samsung F2080

HIND: 3753 KROONI

Müügil: MarkIT

Ekraani diagonaal: 20 tolli

Loomulik eraldusvõime: 1600 x 900

Punkti suurus: 0,277 mm

Ekraani külgede suhe: 16 : 9

Kontrastsus: 10 000 : 1 dünaamiline, 3000 : 1 staatiline

Heledus: 250 cd/m²

Reaktsiooniaeg: 8 ms (GtG)

Vaatenurk (H/V): 178°/178°

Ühendused: Analoo-VGA, 2 x DVI

Muu: mattekraan, pöördtelg

Mootmed: 47,4 x 19,7 x 35,8 cm

Kaal: 5,5 kg

gil, kes otsivad väikest, aga hea pildiga kuvarit. Kõigile suured ei meeldi ja kõigil pole laual ruumigi, aga väikestviisi pilditöötlust tahaks teha, oma lõbuks. F2080 on loodud täitma just seda, ehkki väikest, aga kahtlemata olemasolevat nišši.

Värviesitus, mis ei küündi professionaalse tasemeni, on siiski üle prahi, eriti võrreldes teiste sama hinnaklassi kuvaritega. Vaikeseaded on nagu on, aga see on vähemalt kuvar, mida juba tasub kolorimeetri abil timmida. Lubatud kontrastsus 10 000 : 1 kehtib vaid dünaamilise režiimi korral, aga hea on kontrastsus ka muudes režiimides.

Nurgad kumavad läbi

Teisest küljest on kuvaril aga probleeme taustvalgustuse ühtlusega, mis nullib nii mõnegi filmigurmaani elamused. Musta ekraani korral hiilgavad kõik neli nurka nähtavalt. Värvilist ja liikuvat pilti vaadates ei saa sellest aru, aga väga tumedate stseenide korral torkab silma. Samuti pole kuvaril laia värviulatust, mida värvisõbrad vajaksid.

F2080 on veider frukt. Osta seda kontoritöökse oleks kuvari võimaluste ja raha raiskamine. Professionaalseks pilditöötamiseks seda ka ei saaks soovitada. Mängimiseks ei ole see just kõige kiirem ja 16:9 ekraani kõik mängud ei toeta. Võibolla sobiks see siis kodu- ja amatöörkasutusse, kui silmi päris juhulike värvidega kuvariga rikkuda ei taha, aga proffi riista vaja pole või osta ei jakska.

[d] SVEN VAHAR

[HINNANG]

Üle keskmise hea pildiga, praktiline ja funktsionaalne kuvar. Kui värvidest hoolid ja laual ruumi vähe, osta F2080.

[d] hinne:

Näoga tuleviku suunas

Kui eelmine Sony PlayStation Portable ei toonud suuremaid uuendusi, siis sügisene PSP go on libistatava ekraaniga, kauem kestva akuga ja UMD-ketta ajamita.

• Vana PSP kettalugeja puudumisest on muidugi ühelt poolt kahju. Mitte otseselt ajamist, vaid sellest, et mängud tuleb nüüd digitaalselt PSNist osta ja need sisemälule salvestada. Kunagi hakkas veel puudust tundma aegadest, mil sai näiteks «GTA: Vice City Stories» karbiga ostetud ja suur Liberty City paberkaart lauale laotatud. Aga vana PSP 3000 seeriat uus PSP Go asendama ei hakkagi, vähemalt veel mitte.

Mängitavus on sama

Hoolimata kartustest, et uus PSP on liiga pisike ja ebamugav, pole kurtniseks põhjust. Suurima muudatusena on analoognupp, mis varem asus noolenuppude all, toodud noolenuppudest paremale ja see on nüüd ka natuke väiksem. Mängitavust see ei sega, analoognupuga toimetamiseks on ruumi piisavalt. Õlanupud on peidetud ekraani taha, kuid ka seal on nende vajutamiseks samuti ruumi küll.

Mängudes on hoolimata väiksemast ekraanist tunne üsna sama, isegi üllatavalt sama. Kuna on suudetud hoida varasemat resolutsiooni, siis näiteks «Rock Band: Unplugged» nägi välja väga ilus ja nauditav ning sama kehtib paari muu

mängu kohta, mida sellega testisime. Väike ekraan võib probleemiks olla siis, kui mängida mõnd klassikalist mängu, mida PSNist pakutakse. Näiteks vana head «Command & Conqueri» oli nii pisikesel ekraanil siiski raske nautida.

Üks toredamaid asju uue PSP juures on tegelikult see, et koos sellega tulid müüki PlayStation Networki Euroopa punktikaardid, mida nüüd saab osta ka Eestis. Kuigi PSNis tuleb ennast ikka veel registreerida näiteks Soome elanikuks, siis rahakaardi (20- ja 50eurosed) koodiga saab enda arvele virtuaalset raha kanda ja selle eest sisseoste sooritada. Lõpuks ometi! Lisaks tulid ka PSNis müüki uued ja odavad minimängud, mis just PSP go tarbeks mõeldud.

Mängud tuleb alla laadida

Digitaalne mängude tirimine on Sony uue pihukonsooli üks kitsaskohti. See eeldab seda, et üsna palju aega kulub mängude tirimisele, olenevalt ühendusest muidugi. Probleemiks on see, et PSNist allatõmbamist ei saa saata taustale nagu PlayStation 3-ga, vaid kogu tirimise aja seisab kallis vidin kasutult.

PSP go on tore ja tulevikku suunatud

Sony PSP go (N1000)

HIND: 4290 KROONI

Müügil: SonyCenter

Protsessor: MIPS 333 MHz

Mälu: 16 GB sisemälu, laiendatav Memory Stick Micro mälukaartiga

Ekraan: 3,8 tolli, 480 x 272 pikslit

Ühendused: WiFi 802.11b, USB 2.0, Bluetooth 3.0, PS3

Mõõtmed: 12,8 x 1,7 x 6,9 cm

Kaal: 158 g

pihukonsool, kuid kaugeltki mitte täiuslik. Kui PSP juba olemas ja hulk karpides mängu ka, siis pole otseselt põhjust uut konsooli hankida. Kui aga tahaks Sony väikse konsooliga tutvust sobitada, siis selleks sobib see küll. Hind tundub esmapilgul natuke kõrge, kuid sellel on võrreldes varasema versiooniga ju 16 GB mälu, varem tuli konsoolile lisaks osta ka mälukaart. [d] MARTIN METS

[HINNANG]

Tore võimalus mängida PSP-mänge UMD-kettata, kuid mängude tirimine on samas ka miinuseks.

[d] hinne:

Suur, ent tagasihoidlik

Kas teadsite, et 10–13% keskmise majapidamise energiatarbest kulub jõude seisvate või ooterežiimis seadmete peale? Päris palju, mis? Fujitsu teeb kuvareid, mis ooterežiimis üldse voolu ei tarbi.

● Fujitsu P26W-5 ECO kuulub Fujitsu kuvareite pro-sarja, mis muude mudelitega võrreldes veidi hoolsamalt tehtud ja millel juures lisavõimalusi, mida odavatest ei leia. Esimese asjana torkabki kuvari juures silma see, kui kergelt ja kindlalt liigub suur 26tolline ekraan tugijalal. Pöörata või üles-alla liigutada saab ka ühe käega ning kuvar püsib asendis kindlalt, võdise-mata.

Kuvari valgussensor töötab nagu lubatud: valgusolude muutumisel muudab kuvar automaatselt ekraani heledust, kuid see on kogunisti nii tundlik, et kui keegi kuvari ja akna vahelt mööda läheb, jõuab kuvar selle ajaga reageerida ja heledust alla-üles vilgutada. Sensorist on kindlasti kasu, kui töötada muutuvates valgusoludes, isereguleeruv heledus säästab silmi.

Värviulatus on hea

Kuvari lai värviulatus katab 102% NTSC värviruumist ja see tähendab seda, et kuvarit tuleb kindlasti kalibreerida, vastasel juhul kuvatakse kõiki värviprofiilita pilte oletuslikult SRGB värviruumi kuuluvate-na ja laia värviulatusega ekraanil moonduvad värvid tegelikust intensiivsemaks. Selle kuvari puhul on see eriti nähtav punase ja roheline värvikanali osas. Väikeseadistustes läheb punane liiga järsku üles ja punased toonid kriibivad silmad peast, samuti tükib roheline sisse halltoonidesse. Ise pimesi värvikanaleid kruttides on värve väga raske paika saada, sestap on ainus hea lahendus kolorimeetriga üle käimine. Kuvari vaatenurk on hea ja laua taga nihelemine pilti ei moonuta.

Lubatud nullvatine voolutarbimine säästurežiimis tõesti töötab, jõudeolekus ei tarbi kuvar üldse voolu, aga kui arvuti sisse lülitada, ärkab kohe ja töötab nagu muistegi. 120 või 140 niti peale häälestatud heledusega tarbib see 26tolline ekraan

vastavalt umbes 60 W või 66 W energiat.

Resolutsioon võiks olla kõrgem

Ekraan on suur ja pilt selge, aga 26tolliselt ekraanilt ootaks ausalt öeldes juba kõrgemat resolutsiooni. 1920 x 1200 on küll palju, aga sellele kuvarile mahuks veelgi rohkem. Jah, sellisena pakub see head ja suurt pilti, filmi on sellelt hea vaadata, aga näiteks graafikatöö või muu töö jaoks, mis vajaks võimalikult palju ekraanipinda, on kopsakas punktisuurus raiskamine.

Hind on kuvaril samuti kopsakas, aga arvesta, et 26tolliseid laia värviulatusega ja ergonomilisi kuvareid pooides väga valida ei olegi. Kui vajad lihtsalt suurt kuvarit, leiad ka poole odavamalt; kui tahad väga hea värviesitusega kuvarit, pead maksma vähemalt poole rohkem.

[d] SVEN VAHAR

Fujitsu P26W-5 ECO

HIND: 10 790 KROONI

Müügil: MarkIT

Ekraani diagonaal: 26 tolli

Loomulik eraldusvõime: 1920 x 1200

Punkti suurus: 0,287 mm

Ekraani külgede suhe: 16 : 10

Kontrastsus: 1000 : 1

Heledus: 400 cd/m²

Reaktsiooniaeg: 5 ms GtG, 12 ms BtB

Vaatenurk (H/V): 178°/178°

Ühendused: Analoo-VGA, DVI, HDMI, USB-jaotur

Muu: 102% NTSC värviruumist, valgus-sensor, nulltarbimisega ooterežiim

Mõõtmed: 60 x 22,8 x 46 cm

Kaal: 10,5 kg

[HINNANG]

Väga hea ergonomiline kuvar, mille pole ka pildi pärast vaja häbeneneda. Enam voolusäästlikumaks minna ei saa.

[d] hinne:

Midagi saekaatrimeestele

Küllap teab iga arvutikasutaja, kes on pidanud 8 tundi järjest hiirega laual ringi udjama, et õhtuks on käsi pinges ja väsinud. Hiir EzMouse üritab kõigest hingest selle vastu võidelda. Ositi see ka õnnestub.

• Tavalise hiire kasutamisel keerab peopesa lapiti asend käsivarre luud ja lihased pingesse. See hiir püsib käes teistmoodi, käsi toetub lauale serviti, mis on märksa loomulikum asend.

Esmalt on see harjumatu, aga varsti päris mugav. Vahet, kas käsi on pinges või mitte, tajub kohe esimese minutiga. Selles osas on hiirega kõik korras.

Päris ideaalne hiir igas suuruses käe jaoks pole, sest kui hoida kätt mitte hiire kütürul, vaid toetada servaga vastu lauda, ei jää väikese sõrme jaoks piisavalt

ruumi – see lohiseb sõrmusesõrme ja laua vahele surutult kasutult mööda lauda. Seda saab mõnevõrra korrigeerida, aga väga laia kämblaga meestel võib see probleemiks osututada.

See hiir võib eeldada ka hiiremati või mõne muu aluse kasutamist, sest igal lauapinnal see väga sujuvalt ei tööta. Pannes alla kas või paberilehe või ajakirja, on lugu hoopis parem. Ühe veidrusena ei ärka hiir ooterežiimist liigutamise peale üles, vaid selleks tuleb rullikut kerida või nuppe klõpsata.

Seega tasub olla ettevaatlik, kui ekraanil on

Minicute EzMouse

HIND: 750 KROONI JUHTMEGA, 999 KROONI JUHTMETA

Müügil: javest.ee

Ühendus: USB

Sensor: optiline

Resolutsioon: juhtmega mudelil 1600 dpi, juhtmeta mudelil seadistatav 400/800/1600 dpi

[d] hinne:

parasjagu lahti rakendus, mis reageerib rulliku liikumisele või nuppude klõpsamisele.

EzMouse pakub tõepoolest käele head puhkust, aga soolane hind paneb enne ostmist mõtlema.

[d] SVEN VAHAR

Tuttav ja turvaline

Viimasel ajal pööratakse palju tähelepanu sülearvutikasutajatele mõeldud hiirtele, mida on mugav kaasas kanda, aga mis on väikesed ja ebamugavad. Testime vahelduseks korralikku normaalsuuruses hiirt.

• Logitech M500 on keskklassi hiir, ei ole ta kõige odavam ega kõige kallim. Tavaline hiir, mille väliskujus tunnevad kauaaegsed Logitechi hiirte kasutajad ilmskimatult ära tuttavad jooned. Hiir on väiksema kütüruga ja madalam kui nime poolt veidi sarnane legendaarne MX-510, kuid küljenupud on säilinud ja ratta alt leiab ka nupuga lülitatava vabakäigurežiimi.

Hiire käitumine on eeskujulik, nii nupud kui ratas töötavad kindlalt, klõpsud ja nõksud on kenasti tuntavad,

mitte pelgalt kujuteldavad ega liiga tundlikud, nagu mõnedel Microsofti hiirtel olema kipub. Lasersensor töötab virisemata igal lauapinnal, ka sellisel, kus näiteks siinsamas lehel mainitud EzMouse vajab liikumiseks hiiremati.

Tänu sellele, et hiire-rattast saab ka horisontaalsuunas kallutada ja draiveri abil neile liigutustele toiminguid omistada, on hiireratta allavajutamisel tekkiv klõps veidi ebakindel. Näiteks mängudes, kus oleks vaja ratta-nuppu all hoides hiirt kaamera vaa-

Logitech M500

HIND: UMBES 500 KROONI

Müügil: küsi arvutipoodidest

Ühendus: USB

Sensor: laser

Resolutsioon: 1000 dpi

[d] hinne:

tenurga muutmiseks liigutada, on vahel reageerimisega probleeme. See eristab M500 kallimatest MX-seeria hiirtest, mille rattamehhanism on parem. Sellest hoolimata on tegemist hea hiirega, mille üle on raske viriseda. M500 on nagu meeste-ülkond – kui sa ei tea, mida selga panna, pane ülikond. Kui ei tea, millist hiirt osta, osta M500.

[d] SVEN VAHAR

Kodumaine kergarvuti

Ordi on jäänud ainsaks kodumaiseks arvutitootjaks, kes pistab rinda välismaiste tegijatega. Milline on Ordi vastus õhukestele ja kergetele Aceri sülearvutitele?

● *Netbook*'id avasid paljude silmad kergete ja õhukeste sülearvutite mugavuse suhtes. Pea kõigil enesest lugupidavatel firmadel on valikus mõni kerge sülearvuti. Enduro 2342U on laiuse poolest tavaline 15tolline sülearvuti, aga kerge ja õhuke. Selleks on tulnud ohverdada optiline seade ja suure mahutavusega aku, ent tulemus on siiski hea.

Üleliigset kola kaasas ei ole

Arvuti on heas mõttes spartalik: üleliigseid nuppe, tulukesi ega kleepse pole ja kräppvara arvutiga kaasa ei tule. Ainult Windows 7 Home Premium, ei midagi muud. Pole näägutavat viirustõrjet, ei mingeid narritavaid prooviversioone. Võib-olla keskmise kasutaja teeks see rahutuks, kui tavapäraselt panna töölaual pole, aga kasutajatele, kes niikuinii kõik oma käe järgi seavad, on selline toorik-arvuti lausa ideaalne.

Õhuke korpus on mugav, klahvid on suured ja arvuti töötab vaikselt. Madala voolutarbega protsessori jahutusava on tagaküljel ja kiibistiku jahutusavad põhja all, aga see ei ole üldiselt probleemiks, sest arvuti enamasti nii palju ei kuume, et läheks vaja aktiivset jahutust. Nagu oodatagi, soojeneb õhuke korpus kiiresti, kuid ei muutu õnneks kuumaks.

Erinevus randmetoel parema ja vasaku käe all on siiski tunda, parem pool on soe, vasak pool jahe. Õhuke arvuti tekitab kiusatuse seda mitte eraldi kotis kanda, vaid muu kolaga koos kotti torgata, aga kaane ja korpuse vahele jäävast paarimillimeetrisest vahest võib sisse pugeda tolm ja puru.

Akuage ei ole võrreldav Acer Timeline'i omaga, WPA2 võrgus istudes ja veebi brausides peab aku vastu umbes 2,5 tundi.

Mulje on positiivne

Sellelipoolest on selle arvutiga töötamine meeldiv kogemus, sest ainus, mis tegelikult veidi häirib, on klõpsuv puuteplaat. Puuteplaadi kattekiht oleks justkui millimeetri jagu aluse kohal õhus, sest näpuga toksides kostab kahtlane plögin.

Puuteplaadi serva alla peidetud nupud on veidi jäigad ja õige koha leidmine ei õnnestu alati, mistõttu tuleb kord vajutada tugevamalt, kord nõrgemalt.

Ordi Enduro 2342U

HIND: 8490 KROONI KOOS
WINDOWS 7-GA, ilma tarkvarata 6900 krooni

Müügil: Ordi

Protsessor: Intel U2300 1,2 GHz

Mälu: 2 GB

Graafikakaart: Intel GM45

Ekraani diagonaal: 15,4 tolli

Kõvaketas: 320 GB SATA

Optiline seade: puudub

Mõõtmed: 34 x 23 x 2,3 cm

Kaal: 1,6 kg

Muu: Analooq-VGA, HDMI, LAN, WLAN b/g/n, 3 x USB, PC Cardi pesa, mälukaardi-pesa, kõrvaklapi- ja mikrofonipesad

Operatsioonisüsteem: Microsoft Windows 7 Home Premium

Kogu arvutist õhkub tagasihoidlikkust ja see on sümpaatne. Suurt jõudlust siit ei leia, aga Windows 7 jaoks on riistvara enam kui piisav. Akuage ei ole just hiilgav, kuid hind on madal – sellises hinnaklassis nii suure ekraaniga kergete sülearvutiteid naljalt ei leia.

[d] SVEN VAHAR

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03:	1579
3DMark 06:	645
PCMark 05:	2793
Protsessor:	2889
Mälu:	3074
Graafika:	1219
Kõvaketas:	3998

[HINNANG]

Kui Aceri Timeline'i seeria sulle kalliks jääb, osta Enduro 2342U. Sama mõnus ja õhuke, aga märgatavalt odavam.

[d] hinne:

SUUR TEST

ISTOCKPHOTO

Kuus suurt televiisorit

«Kolm paksu sakslast ja kleenukene mees sõitsid kord korraga ühes kupees ...» laulis kunagi Ultima Thulega Riho Sibul, ja just seesama laul meenus meie testimeskonnale kohe, kui olime kõik testitavad telerid pakenditest välja võtnud.

● Tõe huvides pean küll kohe täpsustama, et ükski neist teleritest ei ole saksa tõugu, aga neid paksemaid mudeleid on täpselt kolm: Philips 42PFL8694, Sharp 40LE700 ja Sony 40Z5500. See eest kleenukesi on lausa kaks: LG 42SL9000 ja Samsung UE40B7000. Veel kord laulu juurde tagasi tulles peaks täpsustama, et erinevus nende kõhnade ja paksukeste vahel on lausa kolmekordne – paksukeste paksus on ligi 9 sentimeetrit ning kõhnakeste kõhnus alla 3 sentimeetri.

Kõik testis osalevad telerid kuuluvad kõrgemasse keskklassi, hinnaklass 20 000 kuni 25 000 krooni.

Roheline mõtteviis elab

Alates septembrikuust on erinevad tootjad välja tulnud oma LED-teleritega. Testi kuuluvatest esindavad LED-tehnoloogiat LG, Samsung ning Sharp. Kui kaks esimest kasutavad EDGE LED-tehnoloogiat ehk valged LED-lambid asuvad vaid teleri äärtes, siis Sharp kasutab juba Full LED tehnoloogiat, kus sajad LED-lambikesed on leidnud oma koha LCD-paneeli taga ridades. Philips ja Sony esindavad traditsioonilist CCFL-taustvalgustust, kuid kuulda on, et ka nende uued 2010. aasta mudelid on juba varustatud Direct LED ehk ridades asuvate LED-lampidest koosneva taustvalgustusega. Testirühm koosseisus Paul Lõiv, Veikko Tunnel ning alakirjutanu võtsid mugavalt tugitoolides istet ning asusid uurima, kas LED-taustvalgustusega telerite pilt on parem.

Enne tugitooli istumist tuleb pintsakud seljast heita ning läbi teha väike tõstevoor, et telerid pakenditest välja võtta. Ainult kaks tootjat – Philips ning Samsung – on pakendi valikul mõelnud kasutaja peale.

Nende pakendid koosnevad kahest osast: lihtsalt eemaldatav ülaosa ning pörandale maha jääv allosa. Ei ole vaja upitada ega üle rinna tõsta nagu ülejäänud kolme tootja pakendeid avades, kus läheb vaja kahe mehe jõudu: üks upitab teleri üles ning teine hoiab pakendit maas.

Rohelist mõtlemist on harrastanud kõik viis tootjat, pakendid on väiksemad kui varem ning klaasjalga ei ole ükski tehas külge monteerinud.

Nüüd on kõigi tootjate telerid musta esipaneeli ning musta klaasjalaga. Veidi erineb Samsung oma punaka kumaga

Kõige mugavam on jalga kinnitada pehmel tugitoolil: tõstad teleri tagurpidi tugitooli, asetad jala õigele kohale, keerad krivikeerajaga kinnituskruvid läbi teleri korpuse kinni ning tõstad teleri jala peale. Lihtne!

Puldid on head

Kui veel aasta-poolteist tagasi oli telerite esipaneel must ja oli lisatud veidi hõbedast tooni jala kujunduses, siis nüüd on kõigi tootjate telerid musta esipaneeli ning musta klaasjalaga. Veidi erineb ülejäänutest vaid Samsung, mille korpuse esiserv kumab punakas-mustjalt. LG on teleri LCD-ekraani ette monteerinud klaasi, mis ühtpidi kergendab küll igapäevast tolmuvõtmist – lihtsalt niiske lapiga

üle klaasi, kuid samas tekitab mittetõttavalt elutuppa suure, 42tollise läikiva peegli. Läikiva ekraanipinnaga tunduvad olevat ka Samsung ning Sharp, aga peeglikuks nende pindu nimetada ei saa. Vaid Philipsi ja Sony ekraanipinnad kumavad mattmustalt vastu.

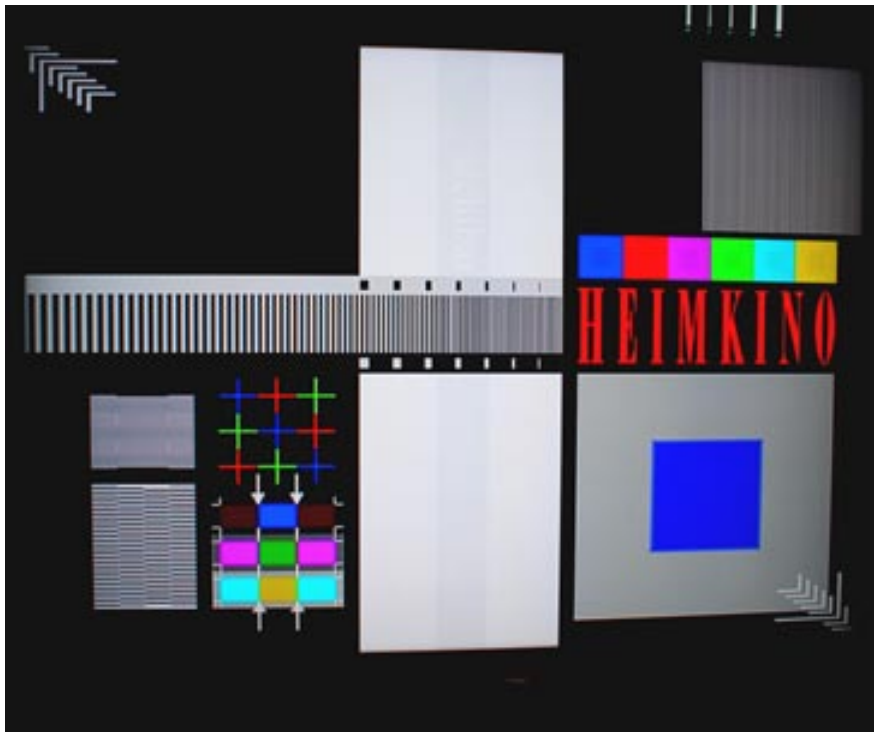
Veikko arvates meenutab Philipsi esipaneel jätkuvalt Voimixi karbikaant, aga kuidagimoodi peab Ambilight-tulukesetele ka koha leidma, et need elutuppa rõõmsaid värve tooks.

Visuaalselt kõige peenema äärega on LG esipaneel, sellise kujunduse on LG lausa Borderlessiks nimetanud, kuigi joonlauaga lähenedes on Sony esipaneeli äär sama kitsuke.

Hinnaklassile vastavad soliidsed taustvalgustusega puldid on Philipsil ning Sonyl. LG ja Samsungi puldid tunduvad olevat ühest ja samast lastekodust: mustad, läikivad ning peaaegu sama nuppude paigutusega. Neil on taustvalgustus ning need istuvad mugavalt kätte. Lisaks on neil kahel kaasas ka väike abipult, mida saab kasutada igapäevasteks toiminguteks: sisse- ja väljalülitamine ning kanalvahetus koos helitugevuse reguleerimisega. Vaid Sharpi pult meenutab odavat multimeediamängija juhtpulti: plastne, kerge ning imepisieste abinuppudega. Panasonicu pult on soliidne universaalne, aga ilma taustvalgustusega, suudab peale teleri juhtida kõiki teisi Panasonicu audio-video- ja digifotoseadmeid. Pulti oleks mugavam kasutada, kui numbri-nupud asuksid helitugevuse ja kanalvahetuse nuppude all, mitte peal.

Insenerimõtlemine avaldub seadme ühenduspesade paigutuses ning ühendamisega kasutusmugavuses. Neli tootjat

SUUR TEST

Heimkino testi hallskaala mõõtmise tabel. Selle testi võitis suveräänselt Sony teler, mille hallskaala oli kõige ühtlasem.

on paigutanud kõik pesad teleri vasakule küljele, vaid Sharpil leiab need teleri paremalt küljelt.

Kahe kõhnukese, LG ja Samsungi lähenemine on täiesti erinev. Samsung kasutab SCART- ja komponentkaablite ühendamiseks oma niinimetatud Mini-üleminerkuid, et sellist üliõhukest telerit saaks minimaalse vahega otse seina peale riputada. Seevastu LG ühenduspesad avanevad otse tahapoole ning SCART- või komponentkaabli ühendamiseks peab teler jääma seinast vähemalt 55 millimeetrit eemale.

Kõik telerid on varustatud 4 HDMI-sisendiga, millest vähemalt üks on toodud ääre peale, et oleks mugavam ühendada käsiseadmeid: videokaamerat, digifotoparaati või arvutit.

Mängivad maha ka faile

Testijatele üllatuseks oli kõigil teleritel D-Sub 15 ehk VGA-pesa arvutiga ühendamiseks, sest tänapäeval on enamik sülearvuteid juba HDMI-väljundiga varustatud.

Kolmel teleril – Philipsil, Samsungil ning Sonyl – leiab ka võrgukaabli pesa, aga võrgutamist veidi hiljem.

USB-pesa on olemas kõigil, kuid selle poolt toetatud failitüüpide arv on tootjati väga erinev.

Positiivselt üllatas LG, keda võib nimetada omnivooriks – lisaks tavapärase JPG- ja MP3-failide mahamängimisele saab see teler hakkama pea kõikide videovormingutega (*.dat, *.mpg, *.mpeg,

*.ts, *.trp, *.tp, *.vob, *.mp4, *.mkv, *.mov, *.avi, *.divx), ainuke piirang on faili suurus. Nimelt ei suuda LG maha mängida suuremaid faile kui 30 GB.

Kui Samsung, Sharp ja Sony nõuavad juba menüüs valiku tegemist, kas soovid kuulata muusikat, vaadata fotosid või videoid, siis Philips lubab valiku teha otse mälu-pulgal või mälukaardilt – vali vaid fail ning Philips mängib selle vastu vaidlemata maha.

Sharp toetab ainult JPG- ja MP3-faile, aga Sony saab aru ka videokaameraga

Peaaegu kõik Eestis müüdavad telerid toetavad kohaliku Digilevi

ülesvõetud AVC-HD-vormingus failidest. Philips ja Samsung on suutelised maha mängima ka *.avi-vormingus videoid.

Veel aasta tagasi tuli MPEG-4 toega telereid tikutulega taga otsida. Nüüd on peaaegu kõik Eestis müüdavad telerid võimelised vastu võtma üle õhu levivat Digilevi signaali.

Kuna telerit on silmaga näha ja aknast katsuda, kasutame testis tavalist toantenni. Nüüd alles selgub, kelle vastuvõtja on tundlikum ning kuidas telerid kanalid üles leiavad. Kõige tublimaks osutub Sharp, kes toimetab ekraanil lubatud kuni veerandtunnise otsingu kahe minu-

tiga, leides selle ajaga kõik vabad kanalid, kõik krüpteeritud kanalid ning lisaks veel kolm Levira testkanalit. Sharpi menüüs on olemas eesti keel ning ka riigina on Eesti täiesti olemas. Huvitava kolmiku moodustavad LG, Philips ning Samsung, kes räägivad menüüs eesti keeles, tunnevad Eestit riigina, kuid leiavad üles vaid 18 kanalit, neist 6 vabakanalit ning 12 krüpteeritud kanalit. Miskipärast jäävad Levira testkanalit neil teleritel esimesel korral leidmata. Teisel otsingul lisandub 4 kanalit – kolm testkanalit ning MyZenTV.

Ainus üllataja oli Sony, kes ei valda eesti keelt ega tunnista ka Eestit riigina. Otsinguga leiab üles küll kõik kanalid, kuid salvestab kanalid leitud sageduse järgi. Sony, õpeta palun eesti keel oma teleritele selgeks, me oleme juba ammu Euroopa Liidus.

LG, Philips ja Sharp salvestavad vabad kanalid esimestena ning kõik ülejäänud leitud kanalid nende järel. Vaid Samsung ja Sony kasutavad salvestamisel leitud kanalite sagedust – nende menüüs leiavad vabakanalit koha alles testkanalite järel, mis muudab kanalite vahetamise ebamugavaks.

Panasonicu V10E mudelil küll Digilevi märki ei ole, aga menüü on eestikeelne ning ka Eesti riigina on olemas. 22 Digilevi kanalit suudab teler ka esimese otsinguga üles leida, salvestades vabad kanalid esimestena ning krüpteeritud kanalid nende järel. DVB-T puhul saab ette heita vaid korraliku EPG puudumist – teler kuvab ekraanile vaadataval kanalil hetkel jooksva saate ning järgmise saate info, aga ei suuda kuvada ülevaatliku tabelina kõikide kanalite EPG-d.

Parim valge on Philipsil

Blu-ray-mängijana oli meil kasutada Denoni DVD2500BT, mis 2008. aasta lõpus sai What HiFi? testis viis täрни, ning testplaadina Heimkino test, mis võimaldab anda hinnangu teleri pildiparandusele ning värvide tasakaalule.

Enne testplaadi läbivaatamist ning hinnangute andmist vaidlesime selgeks, millist teleriseadistust kasutada. Kõik tootjad pakuvad vähemalt nelja erinevat värvi ja kontrastsuse seadet: Standard (sobib nõrgalt valgustatud toas vaatamiseks ehk igapäevaseks seadeks), Vivid (väga eredalt valgustatud ruumis kasutamiseks, kuna taustvalgus ning kontrastsus on põhja keeratud), Game (sobib arvutikuvarina kasutamiseks) ja Movie (sobib õhtusel ajal filmi vaatamiseks).

Peale pikka ja asjalikku aruvalu valisime testiseadeks Standard, kuna see peaks olema tootjapoolne kirik-keset-küla tüüpi seadistus. Loomulikult saab ja oskab igaüks seadistada oma silma järgi optimaalsemat taustvalgustust, heledust, kontrastsust ja värvigammat, kuid antud

testis lähtume tootjapoolsest optimaalsest seadest.

Testplaadi pildi suunasime HDMI-jao- turisse, et kõikidel teleritel oleks üheaegselt ees üks ja seesama pilt ning hindamis- olud ei sõltuks valguse tugevusest.

Hallskaala lineaarsus annab väga hea ülevaate, kuidas teleri tarkvara suudab eristada ning kuvada halltoone puhtast mustast säravvalgeni.

Valges osas on teiste ees ületamatu Philips, kes suudab kuvada ekraanile kõik heleda otsa üleminekud, Sony jääb maha vaid ühe eristamatu reaga. Kolmanda koha saavutab Sharp, neljanda LG ning viimaseks jääb Samsung.

Uurides skaala teist otsa elik musta poolt, siis siin on teistest ees Sony, kelle puhul on eristatavad kõik tumedad halltoonid, teist-kolmandat kohta jagavad Philips ja Sharp, kes liidavad ühte vaid kaks viimast musta tooni.

Samsungil on kõik must

Samsung on tõelist vaeva näinud musta värvi kujutamiseks, mistõttu ei eristu neli kõige tumedamat halltooni – ekraanil tunduvad nad kõik ühtse mustana. Kas segab klaasekraan või on küsimus tarkvaras, aga LG täiesti must tundub iga nurga alt vaadatuna tumehall.

Kui ekraanil on kuvatud täiesti must värvitoon, siis Sharp ning Sony näitavad seda ka mustana, Philipsil kumab mõnedes kohtades valgus siiski veidi läbi. Samsungil kumavad läbi nii vasak- kui ka paremäär ning LG-l kumavad läbi kõik servad, muutes äärtes musta sinakashalliks.

Horizontaalselt ja vertikaalselt üha kiirenevalt üle ekraani liikuv tekst annab ettekujutuse teleri pildiparandussüsteemide võimekusest, sest ideaalis peab tekst olema ühtlaselt liikuv ning loetav kuni testi lõpuni.

Esikohta jagavad selles testis Philips ja LG, neist esimene pidas lõpuni vastu vertikaalses testis ning LG horisontaalses testis. Keskmiste kohtade peale konkureerisid Samsung ning Sony ning pildiparanduses jäi viimaseks Sharp, kes tõstis horisontaalses testis käed üles juba 25. sekundil ning vertikaalses testis 50. sekundil. Kokku kestis test poolteist minutit.

Testi staatiline värviline detailiderohke pilt annab aimu, kuidas suudab teler maha mängida fotodest koosnevat pildiesitlust, tuues esile värvid ning pildi sügavuse.

Vaadates Panasonicu digiTV ja multimeediamängija pilti, hakkab silma suur pildi sügavus ning kontrastsus – puhta musta kõrval on olemas nii halltooni üleminekud kui ka tumepruunid ja tumerohelised toonid.

Ja mis kõige üllatavam – plasmapanee- lil on olemas puhas valge. Kui siimaale on plasmateleritele ette heidetud puhta

valge puudumist, siis V10E suudab kuvada parimat valgepunkti 6500K.

Staatiliste fotode vaatamisel püüab teler standardseades liigselt parandada rohelisi ja kollaseid toone, muutes need lausa neonseks.

Vaatamata klaasile ekraani ees, puudub peegeldus peaaegu ning värvimoonutus- teta on vaadatav ekraan ka 45 kraadi all, mis näiteks Samsungi ja LG läikiva ekraani puhul polnud mõeldav.

Philipsi ekraanil nähtav pilt tundub kõige sügavam, ka imepisikesed detailid on olemas ning värvid on paigas. Sony värvid tunduvad liiga pehmed ning see- tõttu kaovad pildilt detailid.

Teiseks tõuseb Sharp ning kolmandaks jääb Samsung, kelle pildi detailsus ning sügavus sõltub esitatava pildi värvidest. Viimaseks jääb testis LG, kelle kõige suuremad probleemid mustade toonide kuvamisega. Samas on kõik ülejäänud LG värvid võrreldavad nii Philipsi kui ka Sharpiga.

Kurb tõde on see, et üliõhuke teler ei suuda väljastada head heli

Telerid muutuvad üha õhemaks ning see seab ette ka piirid heli tekitamisel ning edastamisel. Kõikidel teleritel on allapoole suunatud peidetud kõlarid. Ja tõde on see, et üliõhuke teler ei väljasta head heli.

Testi parim heli on Philipsil, hääll kostub otse eest, bass ja kõrged helid on olemas, keskosas on tunda pisut kuminat. Sony löikab veidi maha kõrgeid toone, kuid bass ning keskosas on täiesti kuulatavad.

Sharpil oleks korpuses ruumi küll, aga bass ikka puudub. Samsungi heli kostab tagant, bass on puudu ja kõrged sagedused lähevad kiledaks kätte. LG sobib ainult jutusaadete kuulamiseks, sest edastab vaid kesksageduslikku heli.

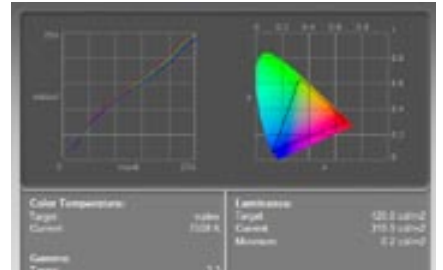
Vaatamata allapoole suunatud kõlari- tele, suudab Panasonic pakkuda Sonyga võrdväärset heli – kõne kostub eest ning nii kõrged ja keskmised sagedused kui ka bass on täiesti olemas, kuigi helitugevus on nõrgem kui konkurentidel.

See paistab olevat teadlik lähenemine. Näppides natuke pildiseadeid, avastasime THX seadistuse, mis muutis peale pildi ka heli filmi vaatamisel tunduvalt rikkalikumaks.

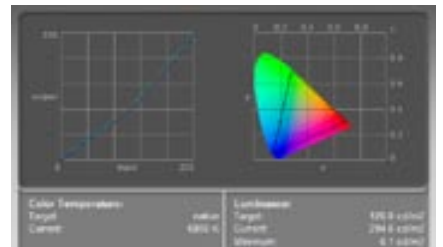
Selles hinnaklassis on filmide vaata- misel või muusikakontserdi nautimisel kohustuslik ressiiver või kodukino, et hea telepildi kõrval kostaks hea heli. Muidu jääb pool filmielamusest saamata ning kontsertesitusest pool kõrvaga kuulmata.

HEIGO ENSLING

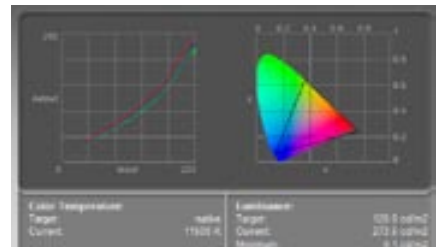
Värvigamma ja muude näitajate mõõtmistulemused

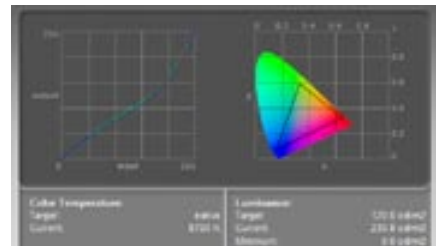
Philips 42PFL8694H

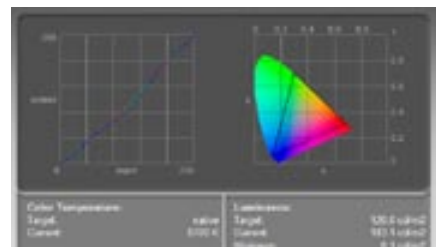
Panasonic TX-P42V10E

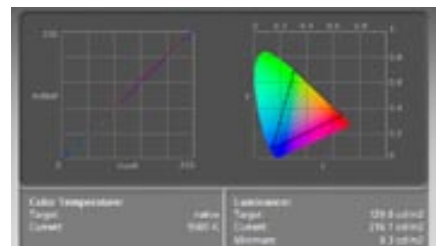
Sony KDL-40Z5500

Samsung UE40B7000

Sharp LE700

LG 42SL9000

Philips 42PFL8694H

• Ühtlane esinemine kõigil aladel tõi testi-võidu. Lisaks üliheale puhtale valgele, suudab kuvada hästi ka tumedaid toone. Parim pildi ja heli kvaliteet tehase seadetes.

Õhtusele filmielamusele aitab kaasa kindlasti taustvalgustus Ambilight, mis toob elutappa rohkem värve. Võid ühendada teleri oma koduvõrku, lisavõimalusena on teleris hästi toimiv Net@TV, mis võimaldab vaadata YouTube'i, Picasa fotoalbumeid. Ka USB-liides saab aru, mis mälupulgal leidub, ning on kohe valmis maha mängima nii AVI-vormingus filme, JPG-pilte kui ka MP3-muusikat.

Philipsi Ambilightiga LCD-teler esines ühtlaselt kõigil aladel ning võitis meie südame.

[d] hinne:

Panasonic TX-P42V10E

• Väga suurte võimalustega teler, sest kasutada saab nii Digilevi, Viasati kui ka Elioni ja Starmani kaabel-TV operaatorite teenuseid. SD-kaart on tore, aga üks USB-pesa võiks ikka teleril olla. Võrreldes aastataguste mudelite voolutarbega, tuleb tunnistada, et Panasonic on nüüd pea kaks korda ökonoomsem ning voolutarve on alla 200 W. Värvide edastuse ning kontrastsuse poolest ületab plasmateeler ikka kõiki LCD-teleereid. Kui lisame juurde lampaneeli kohta hea heli, puhtad värvid, suure kontrastsuse ning lihtsalt kasutatavad võrguteenused, saame tõdeda vaid üht - hea ost.

Panasonic jõudis testi teistest hiljem ja mõned asjad jäid seetõttu järele proovimata, kuid laitmatu pildikvaliteet on kaugele näha.

[d] hinne:

Sony KDL-40Z5500

• Parim hallskaala lineaarsus, stabiilselt hea peamistes parameetrites, tehaseseades pehme pilt, värvigamma peaaegu tasakaalus ning valgepunkt üsna sooja valge lähedal.

Kahjuks ainus ilma eestikeelse menüüta mudel testis. Sony, õpeta palun oma telerite menüüd eesti keeles suhtlema.

Lisaks USB-liidesele, mis saab hakkama MP3-, JPG- ja AVC-HD-failidega, on Sony ka võrku ühendatav - ühenda võrgukaabel ja naudi Sony kauneid taustapilte, kasuta kalendrit või uuri online-ilmateadet. Korralik teler, nagu Sonyle kohane.

Ainus ilma eestikeelse menüüta teler, kuid pildi osas korralik: parim hallskaala lineaarsus ning hea esinemine kõigis muudes testides.

[d] hinne:

Samsung UE40B7000

● Reklaam ei valeta – Samsungi must on küll must, aga sellega sööb ta ühtlasi ära ka tumedad halltoonid. Kontrastsuselt ületab see teler kõiki ülejäänuid. Hoolega on panustatud sisuteenustesse, mis võimaldavad teleri ekraanilt valida õhtusöögiks retsepte, mängida mängu või tegeleda joogaga.

Kui on tähtis ülikontrastne telepilt ning üliõhuke disain, siis kindlasti tasub mõelda selle mudeli peale. Lisaks on esipaneeli serv kaunis mustjas-punane. USB-mälupulgal mängib teler maha nii MP3-muusikat, AVI-videoid kui ka JPG-pildifaile.

Samsung on kontrastsuse küll väga kõrgeks ajanud ning musta väga mustaks, aga see mõjub halltoonidele halvasti.

[d] hinne:

Sharp LE700

● Testi kõige kergem mudel, mis pakkus tugevat konkurentsi testis hästi esinenud Sony mudelile. Otseselt mitte millegagi silma ei paistnud, aga mitte midagi halba tema pildi ja heli kohta ka öelda ei saa. Kõige tundlikuma digilevi vastuvõtjaga – leidis esimese korruga üles kõik kanalid. Mälupulgal oskab esitada vaid pilte ja muusikat või mõlemat koos ja korruga.

Hea ost, kui oleks vaid rohkem poekette, kes Sharpi müüa julgeksid. Ja veel – tooge vana pult, mis oli veel kaasas mudelil LC42X20 ka selle mudeliga kaasa.

Keskmiselt korralik teler, kuid ei midagi erilist. Pole midagi suurt laita ega kiita.

[d] hinne:

LG 42SL9000

● Väga minimalistliku raamiga peegelekraan. Isegi plasmaekraanide ees ei peegelda klaas nii hullult vastu kui sel LED-taustvalgustusega teleril.

Väga hea värvigamma – peaaegu 1 : 1 ideaalile, kuid valgepunkt on liiga kõrgel, sinine ja must on liiga tumehall.

Ainus teler, mis võimaldab üle Bluetooth-ühenduse näidata mobiilis olevaid fotosid või mängida telefonis olevat muusikat.

Parim filmifriigile, kuna suudab mälukaardilt või mälupulgal maha mängida peaaegu kõike.

Ekraan peegeldab väga palju ja see võib olla häiriv. Mängib mälukaardilt või USB-mälupulgal maha iganes.

[d] hinne:

SUUR TEST

	Philips 42PFL8694H	Panasonic TX-P42V10E	Sony KDL-40Z5500	Samsung UE40B7000	SHARP LE700	LG 42SL9000
Ekraani paneel	LCD W-UXGA	G12 NeoPDP	LCD	Ultra Clear LCD	X-gen LCD	LCD
diagonaal	42 tolli	42 tolli	40 tolli	40 tolli	40 tolli	42 tolli
resolutsioon	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080	1920 x 1080
taustvalgustus	CCFL	puudub	WCG-CCFL	EDGE LED	Full LED	EDGE LED
Pildiparandus	Pixel Precise HD	x.v. Colour, 3D	BRAVIA ENGINE 3	SAMSUNG LED Engine	Crystal Clear	JAH
Värskendussagedus	100 Hz	100 Hz (600 Hz)	200 Hz	100 Hz	100 Hz	200Hz
1080 24p Real Movie	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH
Helisüsteem	Nicam Streo BBE	Dolby Digital Plus	Dolby Digital Plus	SRS TruSurround HD & Dolby Digital plus	Virtual Dolby	Dolby Digital Decoder
Kõlarid	Alla suunatud	Alla suunatud	Alla suunatud	Alla suunatud	Alla suunatud	Alla suunatud
Võimsus	2 x 12 W	2 x 10 W	2 x 10 W	2 x 10 W	2 x 10 W	2 x 10 W
Wooferi	EI	EI	EI	JAH	EI	EI
Internet@TV	JAH	JAH	EI	JAH	EI	EI
DLNA LAN	JAH	JAH	JAH	JAH	EI	EI
Juhtmeta koduvõrgu tugi	EI	EI	EI	JAH	EI	EI
Sisuteenused	JAH	EI	JAH	JAH (2 GB)	EI	EI
USB2.0	JAH (USB 2.0 AVI, MP3, JPG)	SD mälukaardi pesa (JPG, MP3, AVI, ACV-HD)	JAH (USB 2.0 AVC-HD, MP3, JPG)	JAH (USB 2.0 AVI, MP3, JPG)	JAH (USB 2.0 MP3, JPG)	JAH (USB 2.0 AVI, MOV, MP3, JPG)
Teletekst	1000 lehte	2000 lehte	2000 lehte	1000 lehte	1000 lehte	1000 lehte
Anynet+ (HDMI-CEC)	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH
Bluetoothi liides	EI	EI	EI	EI	EI	JAH, kõrvaklapid, JPG, MP3
Mängud	EI	EI	EI	JAH	EI	EI
Menüü keeli	25, eesti	25, eesti	21, eesti puudub	25, eesti	23, eesti	25, eesti
Unetaimer	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH
Kell	JAH	JAH	JAH + kalender	JAH	JAH	JAH
EPG	JAH	ainult mängiv kanal	JAH	JAH	JAH	JAH
Automaatne helinivoo hoidmine	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH
DVB	DVB - T/C MPEG4	DVB - T/C/S MPEG4	DVB - T/C MPEG4	DVB - T/C MPEG4	DVB - T/C MPEG4	DVB - T/C MPEG4
Sisesehitatud digiboks	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH	JAH
HDMI	3 + 1	3 + 1	2 + 2	0 + 4	3 + 1	3 + 1
USB	1	EI	1	2	1	1
Digitaalne heliväljund	koaksiaalne	optiline	optiline	optiline	optiline	optiline
Heliväljund RCA	1	1	1	EI	1	EI
Helisisend RCA	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1	1 + 1	1
Kõrvaklappipesa	3,5 mm	3,5 mm	3,5 mm	EI	3,5 mm	3,5 mm
VGA-liides	1	1	1	1	1	1
Komponent (Y/Pb/Pr)	1	1	1	1 (Mini Jack)	1	1
Komposiit	1	1	1	1 (Mini)	1	EI
S-Video	1	1	EI	EI	EI	EI
SCART	2	2	2	1 (mini Jack)	2	2
LAN	1	1	1	1	EI	EI
Kaardilugeja CI	JAH	JAH	1	JAH	JAH	JAH
Värv	Must	Must	Must	Rose Black	Must	Must
Valgusefekt	Ambilight	EI	JAH	JAH	EI	EI
Pöördjalg	JAH (20/20)	JAH (10/10)	JAH (20/20)	JAH (20/20)	EI	JAH (20/20)
ECO-märk	jah	jah	jah	jah	jah	jah
Voolutarve	146 W	280 W	154 W	140 W	133 W	170 W
Voolutarve ooterežiimis	0,15 W	0,4 W	< 0,19 W	< 0,1 W	0,2 W	tootja ei avalikusta
Mõõtmed jalaga (mm)	996 x 656 x 260	1052 x 668 x 835	958 x 649 x 303	996 x 692 x 255	964 x 664 x 270	1009 x 695 x 286
Mõõtmed jalata (mm)	996 x 603 x 88	1052 x 709 x 332	958 x 596 x 86	996 x 29,9 x 630	964 x 612 x 93	1009 x 623 x 29
Kaal jalaga	21,9 kg	29,0 kg	20,8 kg	23,3 kg	16,2 kg	24,6 kg
Dünaamiline kontrastsus	80 000 : 1	2 000 000 : 1	100 000 : 1	Mega Contrast	Mega Contrast	3 000 000 : 1
Mõõdetud kontrastsus	1600 : 1	2946 : 1	1830 : 1	5770 : 1	2735 : 1	720 : 1
Valge luminents cd/m ²	319,9	294,6	183,1	230,8	273,5	216,1
Must luminents cd/m ²	0,2	0,1	0,1	0,04	0,1	0,3
Valgepunkt	7500K	6800K	8700K	8700K	11500K	9500K
Hind	18 990 krooni	24 990 krooni	16 990 krooni	25 499 krooni	19 200 krooni	25 990 krooni
Müüb	Euronics	Euronics	Sony Center	Euronics	Elmaks	Klick
Hinne	4,5	4,5	4	3,5	3,5	3
Koht	1.	2.	3.	4.	5.	6.

[digi] ütleb:

• Hetkel ei suuda LED-taustvalgustusega telerid võistelda esikoha pärast, sest see au kuulub Philipsi mudelile 42PFL8694. Jutud LED-telerite ülisäästlikust voolutarbest ei leia samuti kinnitust, sest ka Philipsi ja Sony mudelite voolutarve jääb 150 W juurde. Kõige väiksema voolutarbega on küll Sharp (133 W) ja Samsung (140 W), aga 10vatine erinevus voolutarbes on marginaalne.

LED-taustvalgustusega telerid tulid küll testi, aga veel ei kõiguta nad CCFL-taustvalgustusega telerite positsiooni. Õhuke disain on imeline, kui mõelda, mida kõike tänapäeva teler sisaldab. Üldiselt läheb pildi kvaliteet kogu aeg paremaks ja heli aina nigelamaks. Vanal lampteleril oli kujutis kolmevärviline, udune ja geomeetriliselt moonutatud, kuid heli kordades parem kui kaasaegsel lamekraaniga mudelil. Jääme huviga ootama aega, mil testimisvalmis saavad Direct LED taustvalgustusega telerid, et neid saaks võrrelda meie tänavuse testi võitjaga.

[TULEMUSED]

Philips 42PFL8694H

Kvaliteetne teler väga hea hinnaga. Pildikvaliteet ja lisavõimalused on väga hästi paigas.

Panasonic TX-P42V10E

Panasonic tõestab veenvalt, et plasmatelerid ei ole surnud ning võivad endiselt pildikvaliteedis LCDsid.

Sony KDL-40Z5500

Parima hallskaala lineaarsusega teler, kuid samas ainsana ilma eestikeelse menüüta. Ostjale siiski hea valik.

SUPERMICRO®

Twin²

Supermicro innovatiivse lahendusega on võimalik tavapärase kahe serveri poolt hõivatavasse ruumi paigutada neli (4) serverit. Sedasi hoiab klient kokku mitte ainult ruumi oma seadme kapis vaid ka energia kulu ning mõtetu pleki ostmise arvelt.

Ühes füüsilises korpuses on koos kuni neli samasugust või erinevat node-serverit, mis kõik jagavad koos kahte 1200W või 1400W toiteplokki. Toiteplokkid on Supermicro patenteritud lahendustega oma klassi parimaid - efektiivsusega isegi üle 93%. Mis tähendab, et kasulik energiat eraldub minimaalselt soojuseks ning maksimaalne edastatakse süsteemikomponentidele. Väheneb jahtuse vajadus ning voolutarve. Kuna kõik neli serverit jagavad ühiselt mõlemat toiteplokki, on tagatud ka tõrkekindlus. Ühe ploki mis tahes põhjusel riknemisel suudab alles jäänu anda piisavalt voolu kõigile neljale serverile. Kui tegemist on eriti januste node-serveritega (näiteks 6-tuumalised AMD protsessorid või uuel aastal tulevad 12-tuumalised), vähendab süsteem automaatselt serverite jõudlust, et ei tekiks puudu jäämisi voolu pinges ning tugevuses. Asendades riknenud kuumvahetatava toiteploki taastub normaalne režiim.

www.digi.ee

Analoogiliselt toitesüsteemiga on ka kõik node-serverid - neid on võimalik tellida kuumvahetatavatena. Iga node või sahtel-server, nagu mina neid kutsun, on eraldi server.

Igal ühel on kuni kolm SATA ketast (kokku mahutab lahendus 12 ketast), eraldi voolu, reseti nupud ning signaal lambid. Nagu eespool sai pisut mainitud, võivad kõik neli sahtlit olla täiesti erinevad. Olgu neil siis kas üks kahe tuumaline protsessor või kaks 12-tuumalist, eraldi liidesega kaughaldus, mis on operatsioonisüsteemist sõltumatu ning võimaldab eemalt hallata arvuteid nii nagu oleksite füüsiliselt kohapeal. Tüüpiliselt on igal sahtlil kaks gigabitist võrguliidest ja RAID kontrollid. Vajadusel saab igale masinale lisada ka lisa PCI-E pessa käiva lisakaardi, olgu see siis optiline liides, mõni teine RAID kontrollid, lisa neli gigabitist võrgu liidest vms.

Super Micro Computer Inc (SMC) on Eestis veel vähe tuntud kaubamärk, kuid meie eesmärk on seda muuta.

2U Twin²
4 täiesti eraldi serverit + 12 kõvaketast
dubleeritud kuumvahetatavad toiteplokkid
pildi mudel 6026TT

Oleme SMC seritifitseeritud partner ning süsteemi integraator. Supermicro tootab "Building Block Solution" lahendusi, millega on võimalik igale kliendile komplekteerida just temale vajalik ning optimaalne lahendus.. Selliselt tagatakse raketuste- või aplikatsioonipõhine serveri ära kasutamine ning energia kokkuhoid - see mis teeb rohelise mõtteviisi tegelikult ka roheliseks.

Raivo Malter
tegevjuht
Network Tomorrow
www.tomorrow.ee

Tarkvarapakumised detsembris!

Adobe® Acrobat® 9

6149.-

versiooniuuendus	2009.-
eestikeelne täisversioon	6399.-
eestikeelse versiooni uuendus	2149.-

Adobe Lightroom® 2 MLP

4189.-

versiooniuuendus	1679.-
------------------	--------

Adobe Photoshop® CS4

10999.-

versiooniuuendus	3239.-
tooteuusendus Elements tootelt	9989.-

Adobe Photoshop Elements 8

1299.-

versiooniuuendus	999.-
MAC täisversioon	1299.-

Adobe Photoshop Elements 8.0
plus Premiere® Elements 8.0

1999.-

Adobe Premiere Elements 8 WIN	1299.-
-------------------------------	--------

CorelDRAW® X4 Graphics Suite

7999.-

versiooniuuendus	4299.-
täisversiooni litsents	7390.-
versiooniuuenduse litsents	3790.-

Datacolor Spyder3Elite™

3299.-

Datacolor Spyder3Express™	1599.-
Datacolor Spyder3Pro™	2399.-
Datacolor Spyder3Print™	4999.-

Nero® 9 Reloaded

1099.-

Sisaldab: DiscCopy Gadget, Burning ROM, BurnRights, ControlCenter, CoverDesigner, DiscSpeed, DriveSpeed, Express, InfoTool, PhotoSnap, PhotoSnap Viewer, Recode, RescueAgent, ShowTime, SoundTrax, StartSmart, Vision, WaveEditor. Gracenote Plug-in. mp3PRO Plug-in

Nero BackItUp & Burn

749.-

Sisaldab:
Sisaldab:Nero BackItUp, Nero BurnRights, Nero Express, Nero RescueAgent

PhaseOne® Capture One™ 5 PRO

4999.-

PRO versiooni uuendus	1299.-
Capture One 5	1799.-
Capture One 5 versiooniuuendus	1299.-

Pinnacle Studio™ Ultimate 14

1999.-

versiooniuuendus	1299.-
Pinnacle Studio HD 14	1299.-

Pinnacle Studio
Ultimate Collection 14

2499.-

versiooniuuendus	1899.-
------------------	--------

www.e-pood.ee

Hinnad sisaldavad käibemaksu, pakkumised kehtivad piiratud aja, tarne tasuta.
Lisainfo ja müük: E-pood.ee OÜ, tel. 609 0361; faks 609 0371; e-post: e-pood@e-pood.ee

www.e-pood.ee - tarkvarapood internetis aastast 2000

Adobe, Acrobat, Lightroom, Photoshop ja Premiere on kas registreeritud kaubamärgid või firma Adobe Systems Incorporated kaubamärgid Ameerika Ühendriikides ja/või teistes riikides. CorelDRAW on Corel Corporation registreeritud kaubamärk. Datacolor ja Spyder on Datacolor kaubamärgid. Nero on Nero AG registreeritud kaubamärk. Phase One on Phase One A/S registreeritud kaubamärk. Pinnacle Studio on Pinnacle Systems Inc registreeritud kaubamärk Ameerika Ühendriikides ja/või teistes riikides. Kõik muud kaubamärgid on nende omanike omand.

KUIDAS...

HAARA OMA TEHNIKAL SARVIST!

Kuidas pildistada ilutulestikku?

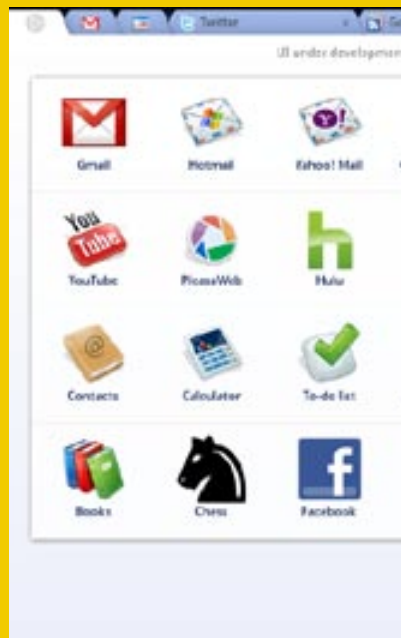
LK 60

ARVUTI

Kuidas installida XP-režiimi?

LK 58

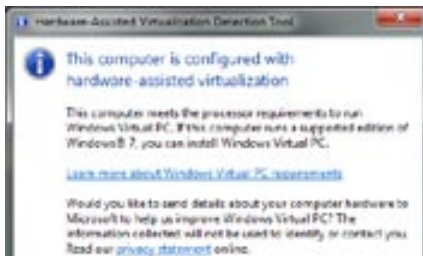
Kuidas Chromium OS tööle saada?

LK 59

KUIDAS ...

installida XP-režiimi

Windows 7 on uus ja lahe operatsioonisüsteem, kuid võib juhtuda, et mõni sinu vana lemmikprogramm selle all enam ei tööta. XP-režiim on täiesti legaalne võimalus neid rakendusi virtuaalarvutis kasutada.

1.

Veendu, et su arvuti sobib

Enne kui sa hakkad vajalikke programme alla laadima ja installima, peaksid veenduma, et su arvuti ikka sobib Windows XP-režiimi nõuetele. Selleks peavad olema täidetud kaks tingimust: esiteks peab sinu Windows 7 olema vähemalt Professional või parem (nt Enterprise või Ultimate) ja teiseks peab su arvuti riistvara evima teatud võimalusi, mida Windowsi virtualiseerimiseks tarvis on. Seda viimast saad kontrollida veebisaidil microsoft.com/windows/virtual-pc/download.aspx 2. punktis lingitud tööriista abil. See on väike programm, mis käivituna kontrollib su arvutit ja ütleb, kas XP-režiimi kasutamine sinu arvutis on tehniliselt võimalik.

4

Download and install Windows XP Mod

Windows XP Mode requires downloading and installing

Download and install this first:

Windows XP Mode

Note: Windows XP Mode is a 500 Mb file and may take several minutes to download.

2.

Laadi alla vajalikud failid

Vali samal veebilehel microsoft.com/windows/virtual-pc/download.aspx sinu Windows 7 installile vastav Windowsi versioon ja keel. Nüüd ilmuvad neljanda sammu juures nähtavale allalaadimispupud. Laadi mõlemad failid alla. Esimene neist on paarkümmend megabaiti alla 500 MB ja teine ainult 9 MB.

3.

Install on imelihtne

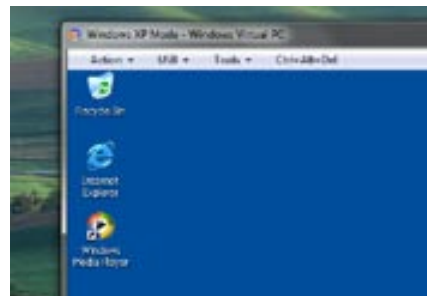
Esmalt installi fail WindowsXP-Mode_en-us.exe (kui sul on inglisis-

keelne Windows 7). Installe käigus palutakse sul valida installitavate failide asukoht ja kasutaja salasõna. Vaikimisi loodav kasutaja on nimega XMPUser ja seda muuta ei saa. Ära muretse, XP-režiimis jäetakse salasõna meelde igakordsel kasutamisel, seda sa sisetama ei pea.

Järgmisel sammul palutakse sul valida, kas lülitada sisse automaatvärskendused või mitte. Kui sa kavatsed XP-režiimis kasutama hakata reaalseid töörakendusi ja sealtkaudu internetis käima, siis kindlasti lülita see sisse. Klõpsa nuppu Start Setup.

Kui tavaliselt võib programmide installimisel vahepeal teise aknasse lülituda ja seal midagi teha, siis seekord võid huvi pärast installi jälgida, selle käigus kuvatakse esialgne õpetus, kuidas sa hiljem programme XP-režiimis käivitada saad.

Installe lõpus käivitatakse XP sinu Windows 7 töölaual automaatselt. Võib juhtuda, et sul pole vaja teist faili esialgu kohe installidagi.

4.

Seadistada pole tingimata vaja

Erinevalt muudest virtuaalseid operatsioone toetavatest programmidest nagu VMWare või VirtualBox, ei ole sul siin vaja midagi kohandada, ei virtuaalse arvuti le eraldatavat mälu mahtu ega kõvaketta suurus. Hiir liigub aknasse ja sealt välja sujuvalt, kõik akna kohal edastatavad klõpsud edastatakse kohe XP-aknasse, näiteks taustal oleva XP-akna aktiveerimiseks tehtud klõps läheb ka sealsel töölaual arvesse, nii on võimalik seal asju tahtmatult käivitada.

5.

... aga saab, kui tarvis

Vaikimisi loodava virtuaalse arvuti jaoks eraldatakse 512 MB. Seda

on tavabrausimise jaoks piisavalt, aga kui tahad XP-režiimis kasutada mäluõudlikke rakendusi, pead seda suurendama. Selleks tuleb töötav XP sulgeda. Selleks klõpsa menüüd Ctrl+Alt+Del ja vali käsk Shut Down. Nii pead tegema seepärast, et vaikimisi toiminguks virtuaalarvuti sulgemise korral on talveunerežiim, mille puhul mälu sisu kirjutatakse kõvakettale. Seadistuste muutmiseks tuleb arvuti päriselt sulgeda.

Klõpsa lahti menüü Start ja otsi üles menüü Windows Virtual PC. Klõpsa seal samanimelist käsku Windows Virtual PC. Selle avatakse kaust, milles on näha üks ikoon, Windows XP Mode. Paremkõpsa sellel ja vali kiirmenüüst käsk Settings.

Klõpsa rida Memory ja muuda parempoolisel paneelil mälu mahtu soovitava suuruseni. Teine, mida sa võiksid soovida teha, on muuta sulgemise toimingut. Klõpsa rida Close ja vali ripploendist kas soovitatav tegevus või klõpsa valikut Prompt for action, sel juhul küsitakse iga kord XP-režiimi lõpetamisel, kas soovid virtuaalse windowsi sulgeda või talveunne jätta. Kui oled valmis, klõpsa nuppu Ok. Nüüd on õige aeg installida ka too teine installitud fail, kui sul seda juba varem teha pole palutud.

6.

Kasuta nagu muiste

Windows XP-režiimi käivitamiseks vali nüüd menüüst Windows XP Mode. Kõik toimib nagu päris Windows XP all, sa võid sinna installida programme ja need on täiesti sõltumatud sinu Windows 7 rakendustest. Faile saad sa vahetada kahe Windowsi vahel lihtsalt: kui klõpsad lahti XP-režiimis My Computeri, näed seal külgehaagituina juba kõiki teise Windowsi kettaseadmeid, sh ka nt Daemon Toolsi või muu programmi abiga loodud virtuaalseid seadmeid. Head kasutamist!

SD SVEN VAHAR

KUIDAS ...

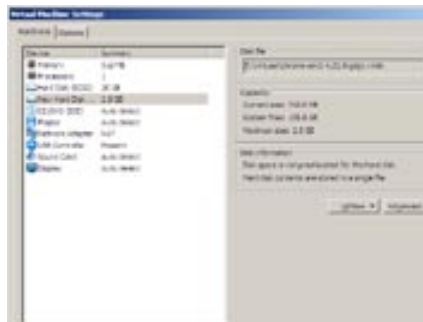
Chromium OS tööle saada

Google'i paljuräägitud operatsioonisüsteem Chromium OS on veel toores ja poolik, aga no kellel meist poleks huvi ikkagi seda oma käega järele katsuda, eriti, kui see midagi ei maksa ja arvutit ära ei löhu? Aga proovime siis!

Hey! We've got a working version of Chromium OS you can download. Get Chromium OS for free from our super fast cloud. You'll need VMware Player (or VMware Fusion running on VirtualBox) can also use VMware Workstation. For further instructions and info, go to our site. [VMware] Get the Chromium OS for free.

see olemas on, näiteks VMWare Workstationit. Pärast installi tahab VMWare arvuti taaskäivitamist.

1. Laadi alla ettevalmistatud tömmis

Laadi aadressilt gdgt.com/google/chrome-os/download alla ettevalmistatud Chromium OS virtuaalne operatsioonisüsteem. Allalaadimiseks on vaja registreeruda, kuid sa saad sinna sisse logida ka näiteks oma Facebooki kontoga. Pärast sisselogimist kuvatakse sulle lehel suurelt ja punaselt allalaadimislink. Alla laaditav kettatömmis on 313 MB suurune. Pärast allalaadimist paki see ZIP-arhiiv lahti ja salvesta .vmdk laiendiga kettatömmis kuhugi, kust sa selle pärast üles leiad.

2. Installeeri VMWare Player

Laadi saidilt <http://bit.ly/2jAEGU> alla rakendus VMWare Player. See on vajalik virtuaalsete kõvaketaste kasutamiseks. VMWare Player on tasuta rakendus, mis võimaldab kasutada ettevalmistatud virtuaalseid operatsioonisüsteeme. Chromium OS ettevalmistatud virtuaalmasina jaoks piisab sellest täiesti. Klõpsa sellel veebilehel allas allalaadimislinki ja vali järgmisel lehel sinu operatsioonisüsteemi jaoks sobiv versioon. See veebileht nõuab registreerimist, aga kui veidi guugeldad, leiad VMWare Playeri allalaadimislinke ka mujalt. Võid kasutada ka mõnda tasuta VMWare rakendust, kui sul

3. Seadista virtuaalne arvuti

Käivita VMWare Player. Vali avakuval käsk Create a New Virtual Machine. Kuigi sul on kettatömmis juba olemas, ei saa sa valida käsku Open, sest sa pole veel loonud virtuaalset arvutit, mille külge seda virtuaalset ketast haakida.

Järgmises dialoogiaknas vali I will install the operating system later ja klõpsa nuppu Next. Järgmisel kuval vali jaotises Guest operating system Linux ja jaotises Version vali Ubuntu ja klõpsa Next.

Muuda segaduste vältimiseks väljal Virtual machine name loodava virtuaalarvuti nimeks Chromium OS, vaikimisi on selleks Ubuntu. Klõpsa Next. Kõvaketta suuruse võid jätta vaikimisi väärtuseks, sest kohe seda ruumi sinu päriskestast ära ei ampsata, virtuaalne ketas kasvab alles vastavalt vajadusele. Klõpsa nuppu Next ja seejärel nuppu Finish.

Kuna VMWare Player ei lase virtuaalarvuti käigus kõvaketast valida, tuleb seda teha nüüd.

Aktiveeri avakuval vasakus veerus äsjaloodud virtuaalarvuti ja klõpsa paremal pool linki Edit virtual machine settings. Klõpsa avanenud aknas aktiivseks vasakpoolsele paneelile valik Hard Disk ja siis klõpsa nuppu Next.

Vali keskmine valik, Use an existing virtual disk. Klõpsa nuppu Next ja vali nupu Browse alt varem kettale salvestatud kettatömmis. Kui sul on võrdlemisi uus VMWare Player, küsib see sinult, kas sa soovid ehk kettatömmist uuema vormingu jaoks ümber teisendada. Sa võid seda lasta teha, aga midagi ei juhtu, kui ei lase. Tee oma valik ja klõpsa nuppu OK.

4. Käivita

Ja ongi kõik. Käivita avakuvalt virtuaalne süsteem, klõpsates linki Play virtual machine, ja oota kümme sekundit. VMWare võib sind hoiatada selle eest, et sul on arvuti jaoks määratud üks tühi kõvaketas, nimelt see, mille VMWare ise virtuaalse arvuti loomise käigus tegi. Kui sa klõpsad nuppu No, siis ta sind järgmistel korradel selle küsimusega enam ei tülitata. Kuna tegu on esialgu vaid arendajatele mõeldud versiooniga, siis on Chromium väga uimane ka kiire arvuti peal, varu selles tegutsemiseks üksjagu kannatust.

5. Logi sisse

Avakuval pead sisestama oma Gmaili kasutajanimi ja parooli. Chromium OS kasutab US klaviatuurilaotust, seega, kui sul on oma paroolis märke, mis on eesti ja ameerika klaviatuurilaotustel erinevas kohas, pead enne järele vaatama, kuidas neid sisestada. Pärast sisselogimist oledki uues operatsioonisüsteemis, kus esialgu, nagu hoiatatud, ei ole veel teha suurt midagi. Sisuliselt saad sa kasutada Chrome'i ja piiratud hulka veebiraakendusi. Aga vähemalt oled sa nüüd aimu saanud, mida on tulevasest operatsioonisüsteemist oodata.

[4] SVEN VAHAR

KUIDAS...

pildistada ilutulestikku

Ilutulestikke korraldatakse Eestis nii harva, et tark on mõni neist fotole jäädvustada. Lootuses, et keegi ka tänava suuremat sorti tulevärki teha raatsib, õpetame, kuidas seda kõige paremini pildile püüda.

1. Seebika seadistamine

Kompaktkaameraga on asi lihtne – neil on tänapäeval vist küll kõigil olemas ilutulestikurežiim, mis tagab, et kõik kaamera seaded on ilusa valgusmängu tabamiseks paigas. Kes armastab pigem käsitsi seadistada, võiks jälgida, et välk ning säri-kompensatsioon oleks välja lülitatud, fookus lõpmatuses, ISO võimalikult madal, säriaeg pikk ja ava väike.

2. Pildistamispaik on tähtis

Vali hoolikalt kohta, kust pildistada, jälgi, et tulemängu ette ei jääks puid, elektriliine või muid vaadet rikkuvaid takistusi. Püüa vältida rahvarohkeid paiku, sest seal leidub alati keegi, kes su statiivi otsa koperdab või valel ajal objektiivi eest läbi jalutab. Arvesta ka ümbritsevate valgusallikatega – mida vähem neid on, seda parem. Eriti hoolas piltnik jälgib ka tuule suunda, sest allatuult jäädes võib eelmiste rakettide suits uue kaadri rikkuda.

3. Püsti või pikali

Mõttele juba varakult läbi, kas pildistad püstiseid või pikali pilte.

Algust tasuks teha pigem püstistega, siis saad piisavalt pika säriaja korral ka taevasse lendava raketi jälje pildile. Jälgi esimesi taevasse lendavaid rakette läbi pildiotsija, nii saad umbkaudu aimu, kus kõige vingemad efektid avanevad, ning jõuad kaamera asendit vastavalt sellele muuta.

4. Kompositsioon huvitavaks

Proovi kaadri seadistada ka mingeid muid elemente, olgu selleks siis linnatuled, mõni puu või ehitis või siis hoopis veepind, millelt värvide mäng peegelduma hakkab.

5. Statiiv on kohustuslik

Vinge ilutulestikupilt eeldab pikka säriaga – paarist sekundist paarikümmeni –, sestap on hädavajalik statiiv, mis kaamerat kindlalt paigal hoiab. Paha ei tee ka distantspäästik, kuigi pika säriaja tõttu pole selle olemasolu siiski määrav. Kui kaamerale või objektiivil on stabilisaator, lülita see välja.

6. ISO olgu väike

Peegelkaameraga on loominguilisi võimalusi rohkem kui seebikaga.

Vaatamata sellele, et ilutulestikku pildistatakse pimedas, tuleks ISO tundlikkus keerata võimalikult väikseks – see aitab pika säriaja korral pildile tikkuvat müra väiksenä hoida.

7. Päeavalgus või RAW

Kui pildistad JPG-vormingus, säti värvustasakaal päeavalguse peale. RAW-failide korral saad värvidega muidugi hiljem tegeleda.

8. Pime küll, aga ava kinni

Ava olgu piisavalt väike, et pikk säriaeg kaadrit üle ei valgustaks. Sobiv väärtus jääb enamasti vahemikku f/8 kuni f/16, aga eriti pika säri korral võid ava veelgi väiksemaks keerata.

9. Teravusta käsitsi

Säti peegelkaamera manuaalrežiimile ning teravusta lõpmatuses. Kui plaanid pildile jätta ka muid detaile peale tulevärki, nt mõne ehitise, teravusta sellele. Jälgi, et ka teravustamine oleks seatud käsitsi valitavaks, automaatrežiimis hakkab kaamera pimedalt kaadrit asjatult teravustamispunkti otsima ning nii võid õige hetke maha magada.

10. Sobivat säriaega otsides

Säriaja määramisel üht kindlat reeglit ei ole, siin selgub tõde katsetamise käigus. Alusta pigem lühemate väärtustega, sest liiga pikk säriaeg annab tulemuseks pleekinud ja ülevalgustatud pildi. Peegelkaameratel on hea kasutada *bulb*-režiimi, mis hoiab katiku avatuna täpselt nii kaua, kui soovid.

Sedasi saad katiku avada täpselt ilusa paugu alguses ning sulgeda siis, kui tulemäng kulminatsioonini jõuab.

Et aimu saada, kuidas erinevad säriajad tulevärki talletavad, võid odavate raketidega eelnevalt proovi teha.

11. Käsitöö digiajastul

Kui tahad ühele pildile püüda mitut järjestikust raketti, kasuta samuti *bulb*-režiimi, ent ülesäri vältimiseks kata objektiiv paukude vaheajal tumeda riide või papitükiga kinni.

12. Vajalik varustus

Kui kõva paugutamine sind häirib või ehmatab, võid kasutada ka kõrvatroppe. Võttepaika ära unusta kaasa võtmast pisut süüa ja sooje riideid, abiks võib olla ka taskulamp.

13. Katseta välklambiga

Kui tavaline tulevärgi pildistamine enam pinget ei paku, võta appi välklamp ning proovi selle abil eksperimenterida

menteerides mõni esiplaanil olev objekt või inimene ühes ilutulestikuga välja valgustada. Põnevaid tulemusi saad ka erinevat värvi filtritega välklambi ees.

14. Pildistamine on lõbus

Kui suurest tulevärgist veel pildistamisenergiat üle jääb, anna mõnele sõbrale säraküünal pihku ja lase tal sellega õhku kujundeid joonistada. Nii võib vähese vaevaga saada väga lustakaid tulemusi. Mõnevõrra keerulisem on säraküünla abil oma nime kirjutamine, sest seda peaks tegema peegelpildis. [d] KRISTJAN KALJUND

[▶ play]

Üdini sõda

[digi] lugejatele meeldivad numbrid. Nautige siis seda: «Modern Warfare 2» teenis USA-s, Kanadas ja Ühendkuningriigis päevaga 310 miljonit dollarit, mis teeb sellest edukaima müügipäevaga mängu ja üldse enim ühe päevaga sisse toonud meelelahutustoote.

● Hittmängu kampaania leiab aset viis aastat pärast eelmise osa sündmusi. Sõjakolled lõomavad ja pinged on tekkinud ka suuremate jõudude vahel. Mängija hüppab nii eliit- kui ka regulaarmee sõdurite saabastesse ning täidab pinevaid ja plahvatusterohkeid missioone kõikjal üle maailma, kasutades värvikat tapamasinate arsenalit. Igal hetkel on kaalul maailma püsima jäämine, bensini hind või midagi veel dramaatilisemat, nii et nõrganärvilised võivad toolilt maha kukkuda.

Vererõhk tõuseb

Kogu «Call of Duty» seeria koosneb sellist tüüpi mängudest, mis ei saada mängijat kuhugi ekslema, tegevust hoitakse väga selgelt rööbastel ja liigutakse kiiresti edasi. «Modern Warfare 2» ei ole selles suhtes

erand, kuid tassib mängijat käekõrval palju elegantsemalt kui näiteks hiljutine «Call of Duty: World at War». MW2 suudab äranämmutatud žanrist hoolimata pidevalt üllatada ja püsib originaalne korraga mitmel rindel.

Juba kurikuulsaks saanud missioon «No Russian» – vägivaldsuse tõttu lubab mäng selle osa vahele jätta – suutis mul suu ammuli tõmmata küll. Kritiseerida võib mängu lühidust, aga kui pikk peaks üks adrenaliini pumpav filmilik elamus ikka olema? Üksi või kaks saab aja või punktide peale paljusid missioone uuesti mängida, et mängurõõmu pikendada.

Lisaks veel muidugi mitmikmäng, mis edendab ülipopulaarset esimese «Modern Warfare'i» kogemuspunktide süsteemi. Tapetud vastaste ja lahingülesannete täitmise eest saadud auastmed avavad mängija jaoks uusi relvi, oskusi, mängutüpe ja tiitleid. Ühe elu jooksul sooritatud vägiteod lubavad appi kutsuda hävitajaid ja kaugjuhitavaid rakette, samas leiab mäng ka viise, kuidas halva õnne käes kannatavaid mängijaid ree peale tagasi saada.

Paraku on kogu matsileidmissüsteem harjumatu jääk ja üleautomatiseeritud,

Kes ees, see mees. Kes taga, tassib kuulipritsi.

Mitmikmängus saab teiste tuju rikkuda nii maas kui õhus.

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja

«Call of Duty 4: Modern Warfare»

«Medal of Honor» seeria

TEINE ARVAMUS

Maailm pole mustvalge

● MW võiks mustvalges maailmas tähendada järje jaoks järgmist: a) lattu on seatud liiga kõrgele ja niigi hallidel tänavatel on järsku veel rohkem mossitamist; b) jäetakse end tõestanud «vana hea» muutmata (obligatoorne), lisatakse «uut head» (fakultatiivne, kuid soovitatav) ja tänavad ei kоти enam kedagi.

MW2 puhul aga ei ole kahjuks-õnneks seis nii mustvalge. Vaieldamatult on üksik-osa kõike seda, mida üks trigger-happy arvutihiirekangelane ihata oskab. Mitmikosa hakaku end parem kiirelt tõestama.

[d] RAINER METELITSA

Sõda on jõudnud kiirtoidurestoranini.

Hea sõdur ei tunne päästikule vajutades midagi muud peale tagasilöögi.

visates mängijat näiteks mängudesse, mille lõpust on puudu vaid viimased sekundid. Puudub ka toetus mängijate endi tehtud kaartidele ja modifikatsioonidele ning see on põhjustanud palju nurinat.

Lihtne, aga võimas

Mängitavus on modernsest sõjast rääkiva eellasega äravahetamiseni sarnane. Ikka sama jookse-kükita-sihi-tulista rutiin, kus mängija ootab, kuni vastane pea aknast välja pistab, või siis laseb valangu läbi seina. Usutavast välimusest hoolimata on vastaste mõistus pappsihtmärkidega võrdväärne (kuigi pisut parem kui eelmises osas) ja sõbralik tehisintellekt on nii sõbralik, et ei tee vahel enda kõrval

Lumised metsad vahelduvad kirevate Ladina-Ameerika slummidega.

seisvast terroristipärist väljagi. See-eest on relvi mängus nii palju, et see ajab pea ringi käima. Pöörded loos ei piirdu pelgalt jutustamisega, vaid mängija saab ootamatutel viisidel ise käed külge lüüa.

Graafiliselt on MW2 ilus mäng, kui liiga kauaks end seda vaatama ei unusta. Nagu varem seletasin, siis ei ole tegu sellise mänguga, kus vahtima jääda võiks. Tehnoloogilisest pädevusest teeb rohkem rõõmu pildi vaheldusrikkus, kus lumised metsad vahelduvad kirevate Ladina-Ameerika slummidega. Mängu eelarve on suur ja ega ta seda ei häbene.

Gladiaatorite ja piraatide muusika

Helitausta poolest meenutab MW2 head (!) märulifilmi. Relvad tärisevad ootuspäraselt ja muusika teeb veel selgemaks, kui elutähtis on vaenlase kaitseliinidest kiiresti läbimurdmine. Heliloojaks on muide Hans Zimmer, kes on teinud muusikat muuhulgas filmidele «Gladiaator», «Kariibi mere piraadid» ja viimasele Batmanifilmile. Oma häält laenavad mitmed hästi valitud näitlejatalendid, näiteks Kevin McKidd («Rome») või Keith David («Pitch Black»).

«Call of Duty: Modern Warfare 2» ei vea esimese osa fänne alt, vaid vastupidi – veab ülevalt. Okei, sellist väljendit pole tegelikult olemas, aga uues osas on kõik võimsam, mitmekesisem ja adrenaliini-

rikkam. Hoolimata väga tavalisest mängitavusest ja uimasest tehisintellektist ei tundu see mänguna, mida sa oled varem juba korduvalt mänginud, vaid mõjub kui hommikune sööm värsket püssirohu järel lõhnavat õhku.

[d] REIN ZOBEL II

Call of Duty: Modern Warfare 2

HIND: 799 KROONI

Müügil: www.progames.ee

Protsessor: Intel Pentium 4 3,2 GHz (soovitatav kahetuumaline)

Mälu: 512 MB (XP), 1 GB (Vista/7)

Graafikakaart: vähemalt NVIDIA GeForce 6600 GT või ATI Radeon 1600XT

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Optiline seade: DVD-lugeja

Vaba kettamaht: 16 GB

Tarkvara: Windows XP/Vista/7

Platvormid: PC, PS3, Xbox 360

[HINNANG]

Aasta oodatuim sõjamäng, mille lihtsat tuuma ümbritseb nii võimas kest, et see lihtsalt peab meeldima.

[d] hinne:

Korraks veel Liberty City'sse

«GTA IV» viimane episood pakub jälle midagi uut. Homoteema on mängudes olnud hell koht – kui Rockstari «Bully» lasi teisi poisse suudelda, siis tõsis sellest uskumatu kära. Kuigi homotegelased olid juba «GTA IV-s», õnnestub nendega rohkem tutvuda alles nüüd.

● Selle loo peategelane Luis on linna parimate ööklubide omaniku Gay Tony parem käsi ja üritab anda endast parima, et too oma äride ohvriks ei langeks ega la-seks ennast joomasõpradel ära kasutada. Kõik teda ümbritsevad inimesed on tut-tavad varasematest GTA episoodidest ja nii mõngi missiooni laseb näha asju juba kolmandast vaatenurgast.

Rohkem komöödiat!

Suurem osa mängust on tuttav GTA. Sõida sinna, tapa need, tapa nood, too tagasi see, aga pärast tutvumist hullu-meelse Araabia rikkuri Yusufiga võtavad missioonid uue pöörde – helikopteriga veetava tanki kaaperdamine õhus, seejärel sellele langevarjuga järele hüppamine ja mööda linna laamendamine toovad meelde «GTA: Vice City» ja «San Andreas» parimad osad. Ka kõrvalmissioonid on hoopis vähem tõsisemad kui Nico ja Johnny omad, näiteks langevarjuhüpped ja tantsimine.

Peale lisamissioonide on ka uusi relvi, mis lausa liiga võimsad, ja autosid, paate ning helikoptereid. Aga minu lemmiku-uendus, mis võiks jõuda ka «Lost & Damnedisse» ja «GTA IV-sse», on pärast igat missiooni näidatav protsentuaalne hinnang, kui hästi missiooni lahendasid, ning sellega koos väikesed lisatingimused

Langevarjuhüpped teevad sügava kummarduse «GTA: San Andreasile».

stiilis «Läbi see ajaga X» või «Ära lase autot hävitada». Pärast mängu läbimist saab telefoni abil kõiki missioone uuesti mängida ja üritada neis saavutada 100%. Hea meelega näeks seda ka vanemates osades, et oleks võimalik lemmikuid mõned korrad veel läbida, alustamata täiesti nullist.

Siin kerkib aga taas esile GTA-seeria suur probleem. Kui Luis on loo järgi tüüp, kes üritab vältida pahandusi ja teeb kõike vaid selleks, et Tony't hädast välja aidata, siis sellel hetkel, kui mängijale antakse kontroll tema üle, muutub ta psühho-paadiks, kes tapab pea kõik, mis ette jääb. Siiani pole see väga suureks probleemiks olnud, kuid mida realistlikumaks ja pare-

GTA IV: The Ballad of Gay Tony
(Xbox 360)

HIND: 617 KROONI (MÕLEMAD EPISOODID)

Müügil: www.enter.ee

mini kirjutatumaks tegelased muutuvad, seda raskem on sellest psühholoogiliselt üle saada. Avastasin, et sõidan ise küll väga korralikult vältimaks tahtmatuid konflikte. Et olla parem inimene.

Johnny + Luis = süda

«The Ballad of Gay Tony» on saadaval kahe versioonina: allalaaditavana Xbox Live! Marketplace'ist või plaadil koos eelmise lisa «The Lost And The Damnediga». Neil, kes selle vahele jätsid, soovitan kindasti hankida plaat. See ei vaja töötamiseks «GTA IV» ja mõlemad pakid koos annavad välja parema mängu kui Nico esialgne seiklus. Kes peab valima kahe vahel, võiks võtta viimase. Selles on nii palju tegemist ja lõbu, et tundub, nagu oleks tegemist täiesti uue mänguga.

[d] RAINER PETERSON

Luis vedab enamiku ajast Liberty City tantsusaalides ja öölokaalides jölkudes.

[HINNANG]

«The Ballad of Gay Tony» on väga hea episood, mis tõmbab kokku peaaegu kõik Liberty City lahtised otsad.

[d] hinne:

Varjuda saab kõikjal ja kõikjale ning tuld saab anda autoromu tagant soovi korral ka pimesi.

Unustage ära Hollywoodi filmid

«Uncharted 2: Among Thieves» on järjekordne näide sellest, kuidas järg originaali jalge alla tallab. Ja see ei talle mitte ainult oma eelkäija otsas, vaid lõmastab oma teel ka kõik teised sel aastal ilmunud mängud. Selle eest tasuks ka [digi] aasta parima mängu auhind.

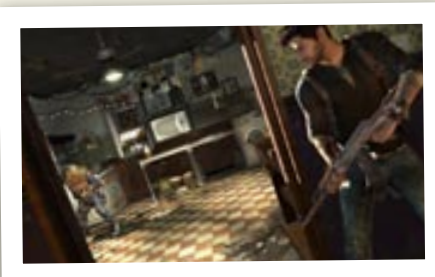
● Pärast seda, kui «Unchartedi» teine osa aasta tagasi välja kuulutati, oli kohe selge, et tulemas on midagi suurt. Nüüd, kui see poelettidel on, tuleb tunnistada, et ka kõige kõrgemad ootused olid tegelikult pigem tagasihoidlikud.

Kui Naughty Dogi meistriteose mängitavus kivi kivi haaval lahti võtta, siis ei paku see otseselt mitte midagi uut. Turnimine ja hüppamine? Isegi «Tomb Raider: Legend» on sellest kordades keerulisem. Käsitsivõitlus? «The Bourne Conspiracy» lööks juba esimeses raundis «Unchartedi» teise osa nokkauti. Tulistamine, varjumine ja hiilimine? Siin saaks nimetada hulgaliselt mängu, mis teevad oma põhitööd paremini.

Särav pakend

Mis siis on «Uncharted 2: Among Thieves» fenomen? Vastus on tegelikult lihtne – kõik need aspektid on pakitud ilusasse

läikivasse pakkepaberisse, mis seotud paelaga, milleks on higitamaajav tempo ja pööraselt kaasakiskuv ning hästi kirjutatud lugu. See on lihvitus ja professionaalsus, mida näeb harva.

Mängu ülesehitus ja stsenaarium tunnevad hästi mänguri hinge

Aga me ei hinda ainult vormi, vaid ka sisu ja seda viimast pole üldse mitte vähe. Mängu ülesehitus ja stsenaarium tunnevad suurepäraselt mänguri hinge. Juba esimesest hetkest peale on selge, et aardeküti-varga Nathan Drake'i (maadeavastaja Francis Drake'i kauge-kauge sugulane) roll on midagi suurt ja olulist.

Midagi, mida ei koge igas mängus. See, kuidas sunnitakse hakatuseks kuristiku kohal rongivaguni küljes kõlkuma ja otsekui viimasest ölekõrrest haarama, tekitab looga silmapilkselt tugeva sideme. Nii pannakse mängija lausa janunema selle järele, et teada saada, kuidas Drake lumistes mägedes rongiõnnetusse sattus.

Naughty Dog ei ole kitsi ning pakub selle seikluse käigus kõike, mida hing ihkab. Ronimist lumistes kaljuservades ja tagajamisi džunglis, pööraseid kihutamisi rongides ja autodega, hiilimist ja vastase ülekavaldamist Türgi muuseumis, pööra-

Uncharted 2: Among Thieves

Sõjakurjategija Lazarovici meestele paljaste kätega ära teha on kõiki-mõki.

Emotsionaalne suhtekolmnurk: ardekütt Chloe, Nathan ja ajakirjanik Elena.

seid tulevahetusi Tiibeti mungakloostri. Kui nimetada vaid mõnda, mida pakutakse, sest rohkem öelda oleks juba kuritegelik mängulõbu rikkumine.

Tugev ei ole mitte üksnes lugu, vaid ka selle tegelased. Teil pole aimugi, kes on Nathan Drake? Ärge muretsege, pärast seda mängu teate seda une pealt. Sama kehtib ka teiste tegelaste kohta, kellel kõigil on omad inimlikud vead. Huumorikalt ja intelligentset dialoogi ning Drake'i monoloogid ei pakuta mitte üksnes ohtrates vahevideotes, vaid ka mängusiseselt. Lara Croft on siinsete karakterite kõrval justkui tuim mannekeen poeaknal.

Ausalt, «Among Thieves» on pigem tempopokas film, mille peategelast saab kontrollida. Seda kõike toetab ka suurepärase ja veatu graafika, mis tunudub väga PS3 lae lähedal olevat, ning üleliigsest teabest puhas ekraan.

Ruttu-ruttu!

Hea tempo tagab pideva liikumise, mis omakorda määrab ka ära, et õige tee otsimise ja kaardilugemisega ei pea pead vaevama. Mäng kestab küll natuke üle 10–12 tunni, kuid selle ajaga kogeb mängija tänu keskmisest kiiremale tempole märksa enam kui muidu sama kaua kestvate seikluste jooksul. Kuna peagu kõik missioonid on üles ehitatud erinevalt, siis

tempo kohati raugeb ja mõnedel hetkedel pinge langeb, näiteks paaris ilma relvadeta läbitavas ronimissmissioonis, kuid see on vajalik üksnes selleks, et paar korda hinge tõmmata ja lasta mängul ennast uuesti üles kruttida.

Seekord tuleb «Unchartediga» kaasa mitmikmäng, nii koostöö kui ka tavapärase madin. Esimene on kindlasti märkimisväärsem, sest kampaaniat lastakse läbida kolmekesi, kuigi mitte ühe ekraani taga. Võrgumadin pakub tavapäraseid lipuvallutamisi ja surmamatše ning selle kohta võiks öelda, et tore, et see olemas on, aga poleks ka hullu, kui seda poleks.

Midagi peab siiski mängule ka ette heitma, sest ükski asi ei saa olla täiesti perfektne. Ronides ja hüpatas on väga lineaarselt ette määratud, kuhu saab hüpata ja millest kinni haarata – see võib mõnele mängurile tunduda liialt ahistav. Viimasel tasemetel saab läheneda mõnikord erinevast suunast. See tekitab paaris kohas, kui Nathan hinge heidab, paar vimkat, sest salvestuspunkt asub seal, kust sa pole veel läbi läinud ehk üllatuseks avastad ennast näiteks kümmekond meetrit varasemast asukohast vasakul.

«Uncharted 2: Among Thieves» on normaaltasemel lihtne ja hätta ei jää sellega ka esimest korda pulti käes hoidev mängija. Samas aga naudib seda täiel rinnal ka

KÕRVALEPÕIGE

Uncharted: Drake's Fortune (PS3)

● 2007. aasta lõpus ilmunud «Uncharted: Drake's Fortune» jääb «Among Thievesile» küll alla, kuid mängimist väärib see sellegipoolest. Ka siis, kui teine osa on eelnevalt läbitud. Kuigi mõlemad osad jagavad mitmeid ühiseid tegelasi, ei rikuta mängija jaoks pöördumatult midagi ära.

Esimeses, natuke lahjema graafikaga vaatuses otsib Drake koos ajakirjaniku Elena Fisheriga müütilist El Dorado kullast linna. Otse loomulikult on ka «Drake's Fortune» sarnaselt järelkäijaga hästi ja huumorikalt kirjutatud ning kogu seiklus läbitakse ühe kiire ning nauditava hooga, kus pulti käest lasta on väga raske.

Siiski kannatab mäng mõne lihtsa lastehaiguse käes, sest lugu on kohati hüplik, aga mitte otseselt toores. Samuti pole käsitsivõitlust, relvamadinat ja ronimishüppamist osatud veel nii hästi tasakaalu viia kui «Among Thievesis», kuid nauditava ja tublisti üle keskmise märuliseiklusega on tegemist sellegipoolest.

see, kes konsooliga juba kaua sinasõber. Selliseid mängu, mis seda suudavad, ei ole just palju. Naughty Dog on hakkama saanud millegi sellisega, mis näitab meile, kui kõrgetasemeliseks on interaktiivne meelelahutus muutunud.

[d] MARTIN METS

Uncharted 2: Among Thieves (PS3)

HIND: 990 KROONI

Müügil: SonyCenter

[HINNANG]

Kaasakiskuvaim üksikosa, mis kunagi ühelgi mängul on tehtud, ja meil on kahju neist, kes seda nautida ei saa. Klassika.

[d] hinne:

Võrreldes teise osaga on pilti üksjagu ilusamaks tuunitud. Nagu autosidki.

Selle põlvkonna parim ralli

Samal ajal kui «Gran Turismo 5» ikka veel valmistub startima, kihutab rajale kolmas mäng «Forza Motorsporti» sarjast. Kuigi tegu on simulatsiooniga, sobib see tänu mitmekesistele valikutele ka võhikutele. Ei pea olema täielik õlinäpp, et auto korralikult tuunitud saaks.

● Kolmandas «Forzas» on üle 400 auto, sealhulgas on nii superautosid kui ka selliseid, mida võib tänavatel näha. Autode ostmiseks on vaja küll krediiti, aga valik ei ole limiteeritud. Sellele aitab kaasa ka dünaamiline karjäär, mis on jaotatud kuueks hooajaks (iga järgnev pikem kui eelmine). Igal hooajal toimuvad kohustuslikud meistrivõistlused, mis koosnevad paljudest erinevatest võidusõitudest, kusjuures iga kahe nädala järel pühapäeviti on üks sõit. Aga see, mis toimub selle kahe nädala jooksul, sõltub täielikult mängijast.

Kaeva oma karjäär

Vahepealse aja jooksul antakse kolme sündmuse seast valida üks, mis koosneb mitmest erinevast sõidust (enamikul juhtudel kolmest kuni kuuest). Need sündmused olenevad täielikult mängijast, näiteks mõjutavad järgmised asjad: millised autod sul on, millisega hetkel sõidad ja milliseid sõidutüpe rohkem valinud oled. Tänu sellele on karjäär alati erinev.

Sõidu lõpetamise eest nopid kogemuspunkte ja iga taseme eest kingitakse uue auto võtmed. Idee toimib hästi ja tänu sellele saab proovida suurt hulka erinevaid autosid. Võrreldes «Need For Speed: Shiftiga» on kogemuspunktide süsteem natuke kiduram, sest siin neid sõidu ajal jooksvalt ei näe.

Uustulnuk saab istuda julgelt rooli ja valida endale suure hulga abivahendeid

«Forza 3» suurimaid plusse on see, et seda võivad kõik nautida. Uustulnuk saab istuda rooli ja valida endale suure hulga abivahendeid (näiteks võid gaasi lihtsalt all hoida ja mäng pidurdab autot sinu eest). Need, kes soovivad korralikku simulatsiooni, võivad abivahendid maha võtta ja saavad selle eest ka rohkem krediiti. Ka algajatel soovitab mäng neid aja jooksul mänguareneades maha kruttida, sest autode erinev käitumine ja unikaalsus tulevad välja alles siis, kui enamik abivahendeid on maha keeratud.

Üks suuremaid eeliseid algajale (aga abiks ka kogunud mängijale) on tagasikerimisvõimalus. Sarnaselt «GRIDile» või «DiRT 2-le» saab igal sõiduhetkel minna ajas tagasi, et võtta mõni kurv paremini või välistada võimalus, et öela konkurendi müks sind rajalt pühib. Just tagasikerimise võimalus peaks innustama abirattaid maha võtma.

Ainus kurb asi on selles, et näiteks võrreldes «GRIDiga» ei ole sellel limiiti ja kasutamise eest ei karistata. Seega on

«Need For Speed: Shifti» autovalik on nagu odav kiirtoidulõuna, «Forza Motorsport 3» on nagu kuuekäiguline õhtusöök. Ja taustal mängib bänd.

Mida tigemalt mängu juhitud autosid nurka surud, seda suurem on võimatus, et need teevad saatusliku eksimuse ja leiavad ennast tee kõrvalt piirdest.

tegu kahe otsaga asjaga. Ühest küljest on mäng vähem pingeline ja pole hullu, kui pika sõidu lõpus rajalt välja sõidad. Liidritabelites märgitakse küll ära, kui keegi on seda kasutanud. Teisest küljest võib võidusõit üksluiseks muutuda, sest kogu aeg on teadmine, et kui midagi juhtub, siis võid iga hetk ajas tagasi minna.

Korra ilukirurgi juures, alati ...

Isiklikult lisab kindlasti ka spetsiaalne «Forza 2-st» tuttav vinüülide looja. Nagu varemgi on võimalik tänu sellele luua lihtsalt vapustavaid kujundusi. Nüüd on kõik see veel mitu korda lähedam tänu uuele võrgupoele Storefront. Siin saavad head disanereid kujundusi mängusisese krediidiga eest teistele müüa. Need, kes ei ole väga head kujundajad, aga sooviksid autole lähedaid logosid või kujundusi, saavad neid sealt osta. Võit mõlemale poolele.

Storefront on hästi välja arendatud ja mängijatel on täielik kontroll selle üle, mida, kui palju ja mis hinnaga nad müüa tahavad. Kuigi kujundusprogramm ise ei

ole kõige keerulisem, näitab Storefrontis müüda, kui vapustavaid asju sellega ikkagi luua saab. Võimalusterohke tuunimissüsteem lubab neil, kes autodest midagi teavad, luua väga spetsiilsid tuunitud neljarattalisi. Teised saavad autot automaatselt uuendada või siis sarnaselt vinüülidele osta tuuninguid Storefrontist.

Vastassõitjate arukust on märgatavalt parandatud. Peale selle, et vastased õpivad mängija sõidust, võivad ka nemad vigu teha, näiteks rajalt välja sõita. Selle tõttu tunduvad konkurendid nagu päris mängijad. Kahjuks on vastastel küll ainult kolm intelligentsusastet. Mitmikmäng on üks «Forza 3» tugevamaid tahke. Seal saad ise muuta võidusõidu erinevaid aspekte ja luua enda mängutüüpe. Näiteks on võimalus valida, millised autod saavad eelise ja mis üldse on võiduks vajalik.

Visuaalsest küljest näeb «Forza 3» küll hea välja, aga mitte vapustav. Kindlasti on mäng eelkäijast ilusam – autod on kujutatud uskumatult detailselt iga väikese nutrini. Igal autol on unikaalne interjäär,

Forza Motorsport 3 (Xbox 360)

HIND: 1099 KROONI

Müügil: www.progames.ee

SOOVITAME

See mäng on just sulle, kui oled allolevate mängude austaja

«Race Driver: GRID»

«Forza Motorsporti» seeria

kuigi need võiksid paremad välja näha. Kahjustused paistavad välja, eriti lähedad on kriimustused, ning iga mõlk ja sälk on kaugelt näha. Üksnes valgustus võiks parem olla, sest varjud on vahel natuke kummalsed. Aga ei maksa unustada, et mäng jookseb 60 kaadrit sekundis.

«Forza Motorsport 3» ei ole kaugeltki perfektne, kuid sellest hoolimata võib julgelt väita, et nii head rallisimulatsiooni pole me kaua näinud. Järgmise aasta kevadel ilmuval «Gran Turismo 5-l» pole seda üldse mitte lihtne üle sõita.

[d] SILVER SAUL

[HINNANG]

Üle pika aja parim rallimäng, mis sobib kõigile. Paljudele kindlasti ka põhjus, miks osta endale Xbox 360.

[d] hinne:

CSI: Deadly Intent (PC)

HIND: 340 KROONI

Müügil: www.game.co.uk

Protsessor: 2 GHz Pentium 4

Mälu: 512 (XP), 1 GB (Vista/7)

Videokaart: 64 MB DirectX 9.0c ühilduv

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Optiline seade: DVD-lugeja

Vaba kettamaht: 6 GB

Tarkvara: Windows XP/Vista/7

Platvormid: PC, Xbox 360, Wii, DS

Jutid tähendavad surmavat kemikaali.

«Tundub kuidagi tuttav, kannatanut on löödud tõmbi esemega peapiirkonda.»

Puhtam ja kuivem tunne

Pärast eelmisel aastal Legacy Interactive'i täielikult läbikukkunud New Yorgi meeskonna mängu tegi Ubisoft ülesandeks valmistada uus CSI kriminalistide mäng Telltale Gamesile, mis vorpinud varem kaks Las Vagase tiimi seiklust. Ja tulemus on kohe märksa parem.

• Kriminalistide mängude puhul kehtib sama reegel, mis seriaali puhul: Las Vagase tiimi uurimised on huvitavamad kui röögatult ülepinutatud ja piinliku Miami või New Yorgi tuimade tegelaste omad. Nii on ka varasemad Telltale'i originaaltiimi mängud – «3 Dimensions of Murder» ja «Hard Evidence» – olnud viisakas ajasisustus erinevalt halva stiili ja mängitavusega «CSI: NY» ja mõttetutu «CSI: Miami» mängust.

Kõik valetavad

Nagu kuues varasemas mängus on ka «Deadly Intentis» lahendamiseks viis mõrvajuhtumit, kus vaja koguda asitõendeid, neid laboris uurida, kapten Brassi käest ordereid hankida ja kahtlusaluseid üle kuulata. Viimased muidugi kogu aeg vassivad, ükskõik, kas nad on süüdi või mitte. Neid tuleb siis sundida tõendite najal oma sõnu sööma. Ausalt öeldes on see kõik isegi natuke loogilisemalt ja nagu-päris-elus üles ehitatud kui telesarjas.

Mäng on sarjaga sünkroonis ja peegeldab üheksanda hooaja tegemisi. Iga juhtumit tuleb lahendada koos ühe kriminalistiga. «Koos» tähendab seda, et sina otsid kuriteopaiga hiirega läbi ja kaaslane vaatab ükskõikselt pealt. Häta sattudes saab ta käest küll vihjeid lunida.

Sarja värskendav, Laurence Fishburne'i kehastatav kriminalist Raymond Langston on olemas, kuid millegipärast pole kõikidele antud telerist tuttavat häält. Huvitaval kombel ei tundu graafika kõige värskem. Paistab, et Telltale pole kasutanud mitte just kõige viimast versiooni mootorit, millel põhinevad kõik selle firma mängud. Pigem tarvitatakse «Sam & Maxi» esimese hooaja aegset mootorit ja see hakkab juba vananemise märke ilmutama. Näiteks võib surnukuuris laiba suhu kiigates vastu paista hoopis põrand.

Viis lugu erinevad üksnes kuritegude toimumispaiga poolest – vahepeal vaheatakse hotellitoa taust taastusravikeskuse või poksiringi vastu. Kontseptsioon on alati sama, ükski uurimise keerdkäik toolilt üles hüppama ei pane ja kurjategija tuleb leida kolme kahtlusaluse seast. Nagu oleks meeletu pingutus olnud kas või ühte episoodi neljas tuua. Aga samas, kui seriaal meeldib, siis oled selliste pii-

rangutega paratamatult harjuda jõudnud, isegi Agatha Christiel olid ju teatud reeglid, millest ta igas raamatus kinni hoidis.

«Deadly Intent» on turvaline, seda mängida on nagu mähkmetega ringi joosta. Kui kaaskriminalisti vihjetest ei piisa, tuleb peagi kiri ülemuselt, kes juhatab uurimise tagasi rööbastele. Episoodi alustades võid kindel olla, et pooleteise tunni pärast oled kurjategija nurka surunud.

Värsk veri

«CSI» mängud pole kunagi kuulunud seiklusemängude klassika ligilähedalegi, kuid «Deadly Intent» on neist siiani õnnestunuim. Üks on aga kindel: ise uurimises kaasa lüüa on huvitavam kui teleri ees koos reklaamipausidega lahendust oodata. [d] MARTIN METS

[HINNANG]

Lihne ja turvaline, kuid siiani parim «CSI» mäng, millel on samad plussid ja miinused, mis teleseriaalilgi.

[d] hinne:

Nagu häälest ära pill

Tim Schafer on legend – portfooliot meistriteostega, nagu «Monkey Island» ja «Grim Fandango», pole igalühel. Tema stuudio Double Fine eelmine mäng «Psychonauts» sai hoolimata aeglasest müügist klassikaks ning «Brütal Legendit» on oodatud juba viis aastat.

• «Brütal Legend» keerleb Eddie Riggssi nime kandva *roadie* ehk – parema eestikeelse sõna puudumisel – lavaabilise ümber, kes pärast õnnetust satub *heavy metal*'i võlumaailma. Hoiatusena võibki öelda, et kui rokk ja *metal* pole sul veres, siis tasub see mäng riulile jätta.

Tunne ajalugu

Kohe esimene kaader viib koos Jack Blackiga plaadipoodi. Mängu meenutid on kujundatud vinüülplaadi ümbriseks, kus sees mäng toimubki. Iga kaader, dialoog, nimi ja missioon vihjab mõnele rokkmuusika ajaloo tähtsündmusele või plaadile, näitlejatest rääkimata.

Lisaks väidetavalt ajaloo parima *metal*-bändi Tenacious D lauljale Jack Blackile leiab siit Ozzy Osbourne'i, Judas Priesti, Rob Halfordi, Motörheadi Lemmy ning palju muid väiksemaid ja suuremaid *metal*'i-legendide. Dialoog ja lugu on suurepäraselt ning täiesti uskumatult naljakad, see on midagi, mida Tim Schafer ühena vähestest teha oskab. Paljudele üllatuseks polegi tegemist «God of Wari» stiilis võit-

lusmänguga, vaid reaalastrateegiaga. Kuid siin pole tanke ega lennukeid, vaid käsutada on tukaloopijad, kõlareid kandvad *roadie*'d, motomehed ja *metal*'i-kollid ning kõike seda ei toideta mitte gaasi või mineraalidega, vaid fännidega. Vastasteks gootid, emod ja glämmrokkarid.

Esimesed missioonid polegi väga raske, aga mida mäng edasi, seda keerulisemaks läheb kümnete üksuste liigutamine ja nende asukohta jälgimine, sukeldudes sinna vahele ise võitlema ja kitarri mängima. Reaalastrateegiad on olnud žanr, mida siiani pole just kõige paremi-

ni õnnestunud konsolidele tuua ja ka «Brütal Legend» ei saa sellega hakkama. Seega jääb kõige lõbusamaks osaks RTS-lahingute vahel ringisõitmine mööda suurt avatud *metal*-maailma, kus on kümneid lisamissioone ning palju erinevaid asju korjata ja avastada, kõike saatmas kümned väga head litsenseeritud *metal*-lood.

Selle osa rikub aga osaliselt mängu tahtmatus midagi seletada. Näiteks kästakse kohe algul viia auto töökotta, seletamata, kas see olla võiks. Osasid asju õppisin lahti lukustama alles pärast põhiloo läbimist manuaali lugedes. Kõige suurem pettumus on aga see, et 5–7 tunni pikkune üksikmäng on justkui mitmikmängu treening, kuigi seda pole mul aasalt öeldes kunagi plaanis mängida.

Vale strateegia

Kahjuks on nii, et stilistika, lugu ja atmosfäär on suurepärased, aga jäävad kesiselt teostatud reaalastrateegia varju. Kindlasti on lugejate hulgas inimesi, kes on otsinud RTSi, mis poleks nii keeruline kui «Command & Conquer» või «Red Alert», ja kellele «Brütal Legend» oleks kui nahkindaga rusikas silmauku, aga minus valmistasid need osad pigem frustratsiooni.

Ehk järg või Double Fine'i järgmine väljalase sobitavad lõpuks kokku kunstilise poole ja suurepärase mängitavuse.

[d] RAINER PETERSON

Elektrikitarr ja kirves on õigetes kätes *metal*-maailmas ohtlikud relvad.

Brütal Legend (Xbox 360)

HIND: 1099 KROONI

Müügil: www.progames.ee

Platvormid: PS3, Xbox 360

[HINNANG]

Suurepärase stilistika ja muusika ei kaalu kahjuks üles kohati üsna kesist reaalastrateegia mängitavust.

[d] hinne:

Robotite muinasjutt

Kui mäletate mõne aasta tagust veebimängu «Samorost» ja selle järke, siis aimate, mida võib eeldada tšehhi Jakub Dvorsky ja Amanita Designi esimesest suurekaliibrilisest hiireklikiseiklusest «Machinarium», mis on otsast otsani valmistatud Flashis.

• Ärme hakkame üldse keerutama – «Machinarium» on ideaalilähedane hiireklikiseiklus, milles iga detail on paigas, nagu need oleks seal aegade algusest peale olnud. Väga harva kohtab mõnda seiklust, milles südant soojendav huumor seguneb intelligentse mängitavusega niivõrd nauditaval moel ja kõrgeleennulise graafilise esitlusega.

Machinarium on sürreaalne, käsitsi visandatud linn, mis elab iga viimase kui mutri ja poldini. Üksik robot heidetakse sealt ebaõiglaselt prügimäele. Tagasi torudest ja veidratest konstruktsioonidest koosnevasse krigisevasse roostetanud slummi jõudes tuleb aidata teisi roboteid, tõmmata kriips peale robotgängerite ettevõtmistele, vabastada tüdruksõber ja lahendada segadus, mis robotikese üldse esmalt prügimäele viis.

Mõtlemine karbist välja

Ühelt poolt on tegemist tavalise hiirekliki-seiklusega, kuid teisalt pakub see ohtralt mängudele ebatüüpilist mõtlemist. Robot saab suhelda üksnes objektidega, mis on ta puutekauguses. Selle kompenseerimiseks saab robotit nii pikemaks kui ka ka

lühemaks venitada-pressida. Tekstipõhist lugu kui sellist pole näiteks üldse, robotid suhtlevad üksteisega lihtsate animatsiooni-mullide abil, mis teevad kogu tegevuse universaalseks ja kõigile mõistetavaks, kuid hoolimata sellest iseloomustab lugu märkimisväärne ja kaasakiskuv sügavus.

Minimängud tunduvad üldjuhul mängudes augutäitena, aga siin on need orgaaniline ja aus koostisosa, mis sobitub sellesse mehaanilis-matemaatilisse maailma. «Machinariumis» valitseb häämselt hea tasakaal, võimalik, et parim

tasakaal, mis mängudes kunagi on nähtud. Ja ma pean siin silmas nii sisu, vormi, heli kui ka mõistatusi. Helilooja Tomas Dvoraki *ambient*'i ja *jazz*'i vahel kõikuv helitaust tabab iga noodiga tilkuvate torude ja metalsete kolksatustega täidetud maailma naelapäid.

Siin saab ka aju kasutada

Mõistatused on täpselt paraja keerukusega, muutudes tasahilju aina keerukamaks ja laiahaardelisemaks, ning eranditult erineva suunitlusega, sundides alati uutmoodi mõtlema. Vajadusel antakse ka vihjeid või saab lihtsa

(kuid tüütu) tulistamismänguga avada terve ühe pildi kohta käiva koomiksistiilis läbimisõpetuse.

Suurepärase tervikus on kõigest paar mõra. Seiklus lõppeb liiga äkitselt ja ilma pikema väljajuhatuseta, otsekui annaks mõista, et see on alles esimene peatükk millestki palju suuremast ja eepilisemast. Samuti pole kuus-seitse tundi mängu-aega just ülemäära palju, kuid arvestades üldist täiuselähedust, madalat hinda ja mängust saadud positiivset laengut, oleks vingumine siinkohal lausa ebaviisakas.

[d] MARTIN METS

Machinarium (PC)

HIND: 235 KROONI

Müügil: Steam

Protsessor: 1,8 MHz

Mälu: 1 GB

Graafikakaart: DirectX 9.0c ühilduv

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Vaba kettamaht: 380 MB

Tarkvara: Windows XP/Vista/7

[HINNANG]

Sõnuleletamatult ilus ja harvanähtavalt intelligentne seiklus, mis paneb soovima, et see kestaks kauem. Palju kauem.

[d] hinne:

Õli, robotite igavese nooruse allikas, seda mõistatust siin siiski ei lahenda.

Mängime üksinda

Igal aastal mänguritele sama toodet natuke teise sisuga (parem graafika ja uuendatud mängijate nimekirjad) müüa pole muidugi mure nende pärast, vaid äriplaan. Pärast mitmeaastast paigalseisu on aga EA muutnud «FIFA 10-t» palju rohkem kui natuke.

● Eelmist «FIFAt» sai mängitud päris palju ja kuna olin arvamusel, et kui palju ikka muutuda saab, võtsin uue versiooni käsile üsna emotsioonivabalt. Nagu selgus, oli see viga. Mängu tunnetuses on toimunud oluline muutus, veelgi paremuse suunas, kuigi väga raske on täpselt näpuga näidata, mis muutus.

Jah, pilt on tõesti parem ning seekord on seda ka palja silmaga näha. Pall lendab loogilisemalt ja toimuvat on küllaltki lihtne kontrollida. Paistab, et ei lähe kaua, kui võhiku silm ei tee enam vahet, kas vaadatakse päris jalkamatši või mängitakse jalkasimulaatorit.

Mängurežiimide valikust leiab igaüks oma, mitmed neist ei kutsunud mind üldse murule, kuid teisi sai proovitud seda enam. Sarnaselt eelmise aasta mänguga lubatakse ka ise oma näo ja jalgadega kirjääri teha, kuid märksa kaasakiskuvam on määndžerirežiim, mis matkib jalgpallimaailma võimalusi väga ehedalt.

Uudne 360kraadne kontroll mängija üle paneb need veelgi sujuvamalt liikuma.

Mulle ei meeldi mängida «FIFAt» mitmekesi (kuigi ka uusi mitmikmänguvõimalusi kiidetakse), vaid pigem on tore üksi nokitseda. Sellele siin vastaseid ei ole. Harva on mõtet spordimängu osta, kui sul on juba eelmise aasta väljalase olemas ja õiged nimed meeste särgiselgadel pole olulisem kui söömata jäänud lõunasöök. «FIFA 10» on siin erand. [d] MARTIN METS

FIFA 10 (PC)

HIND: 699 KROONI

Müügil: www.progames.ee

[d] hinne:

Mängime mitmekesi

Viimase aasta jooksul olen avastanud «Pro Evolution Socceri» sarja konsoolil ja vana lemmikut, «FIFA 09-t», harvemini mänginud. Põhjus lihtne – «PESi» on ühe ekraani ees koos kaaslasega mängida lõbusam. «Pro Evolution Soccer 2010» on aga kahjuks pettumus.

● Kaks suurt jalkasarja on alati olnud erineva suhtumisega, kuid nüüd otsustas Konami kummalisel põhjusel sõuda «FIFA» simulaatorile külje alla. Märke sellest on näha olnud juba kahjuks mitu aastat ja kurb on vaadata, kuidas vana lemmik kipub oma nägu minetama.

Suurimaks muutuseks on mängu kiirus, mis sarnaneb rohkem «FIFA» seeria aeglasemale mängupildile kui sarja varasemale, nauditavale tempole. Aeglus muudab kahekesi mängimise igavamaks, üksinda ei sega see niivõrd. Teise suurema nihkena on välja võideldud tublisti mängijate ja klubide litsentse eesotsas mängu reklaaminäo Lionel Messiga. Mängupilt on tõesti muutunud märgatavalt realistlikumaks, kuid see pole antud juhul hea. Kerge huumoriga ebarealistlikkus on alati olnud «PESi» eeliseks.

Graafikat olla küll täiustatud, aga mulle paistab mäng oma eelkäijaga väga sarnane. Sama kehtib ka muude aspektide koh-

Graafikalahingus «FIFA-le» vastast ei ole, täpselt nagu varengi.

ta – midagi olevat nagu tehtud, aga silma see ei torka. Kui sul on juba olemas mõni varasem sarja viimase paari aasta mäng (või hoopis superlõbus «Pro Evolution Soccer 6»), siis ei tasu viimast väljalaset hankida isegi mitte sarja fännil. Otseselt pole tegemist halva mänguga, kuid uuendused on tagaplaanil või tagurlikud. [d] MARTIN METS

Pro Evolution Soccer 2010 (PS3)

HIND: 699 KROONI

Müügil: www.progames.ee

[d] hinne:

EESTI TOP 10

November 2009

1. Call of Duty: Modern Warfare 2
2. Forza Motorsport 3
3. Uncharted 2: Among Thieves
4. Fallout 3: GoTY Edition
5. Operation Flashpoint: Dragon Rising
6. Colin McRae: DiRT 2
7. NBA 2K10
8. Wolfenstein
9. Dragon Age: Origins
10. Batman: Arkham Asylum

ÜHE LAUSE UUDISED

«Star Trek Online» on 5. veebruaril ilmuv Cryptic Studiosi MMORPG, mis leiab aset legendaarse ulmesarja maailmas.

PSN muutub kuulujuttude tuginedes järgmisel aastal kahetasemeliseks, millest kõrgem on tasuline.

«Mercs Inc.» on «Mercenaries» sarja järgmise mängu, mis ilmub millalgi järgmisel aastal, esialgne pealkiri.

«Just Cause 2», avatud maailmas toimuv märul, jõuab müüki 23. märtsil 2010.

Ubisoft vihjas, et «Assassin's Creed 2-e» järg võidakse lasta välja juba järgmisel aastal.

Ootusärevusetelg

Aasta lõpus enam

01.12

MX vs. ATV Reflex

ps3, xbox 360, psp, ds

● THQ «MX vs. ATV» sarja neljas poriralli, kus saab mõõtu võtta krossimotokate ja ATV-dega. Lihtsamini kui varem, muide.

03.12

James Cameron's Avatar: The Game

pc, ps3, xbox 360, wii, psp

● Samanimelise filmi põhjal valmiv märuliseiklus veidral kaugel planeedil Pandora.

04.12

Dark Fall: Lost Souls

pc

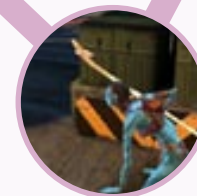
● Briti legendaarse õudusseiklussarja kolmas osa, mis viib nii juba varem nähtud kui ka uutesse kõhedatesse kohtadesse.

01.12

Rogue Warrior

pc, ps3, xbox 360

● Taktikaline FPS, kus USA sõjard saadetakse 1980ndatel Põhja-Koreasse ning too vallandab kogemata uue Korea sõja.

Hobused autode asemel

● Metsikusse Läände suundutakse viimasel ajal aina sagedamini. Järgmise aasta aprillis ilmub Rockstaril märul «Red Dead Redemption», järg 2004. aasta «Red Dead Revolverile». 1908. aasta Ameerika äärealade elu kujutav avatud maailma märul kasutab «Grand Theft Auto IV-st» tuttavat graafikamootorit, kus autod asendatakse loomulikult väledate hobustega ja tuleraud on vanemat sorti. «Red Dead Redemption» ilmub ainult Playstation 3-le ja Xbox 360-le.

mänge ei tehta

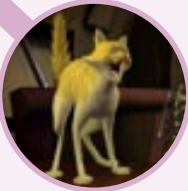

04.12

Colin McRae: DiRT 2

pc

● Konsoolidel juba hulgaliselt kiitust teeninud kihutamine jõuab lõpuks ometi ka arvutimängurite rooli ette.

08.12

Tales of Monkey Island: Rise of the Pirate God

pc, wii

● Kaks esimest episoodi olid keskpärased, kaks järgmist aga suurepärased. Viiendast osast on, mida oodata, ja lisaks saab teada Guybrush Threepwoodi lõpliku saatuse.

08.12

The Saboteur

pc, ps3, xbox 360

● Teine maailmasõda ja natside okupeeritud Pariis on ideaalne aeg ja koht avatud maailma stiilis märulimänguks ning ehk pakub see GTA kloonide kõrval mõnda huvitavat uuendust.

22.12

Guitar Hero: Van Halen

ps3, xbox 360, wii, ps2

● Kolmas ühe bändi loomingut tutvustav «Guitar Hero» mäng Aerosmithi ja Metallica kõrval, nüüd saab mängida 25 Van Haleni lugu.

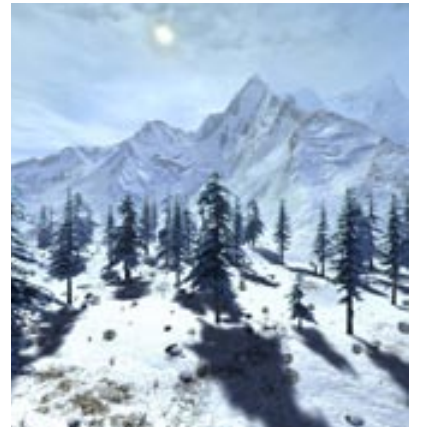
MÄNGU-UUDISED

Kaks kurja koera

● «Kane & Lynch 2: Dog Days» on järg 2007. aasta kolmanda isiku vaates koostöömängule «Kane & Lynch: Dead Men», mis ei saanud just kõige parema vastuvõtu osaliseks. Järgmisel aastal nii arvutile, Playstation 3-le kui ka Xbox 360-le ilmuvas järjes lubatakse eelkäija vead parandada.

Mängul on uus visuaalne stiil, mis inspireeritud dokumentaalfilmidest ning viib antikangelaste paari laamendama Hiinasse, täpsemalt Shanghai allilma. Realistlikkust suurendab graafika, mis sarnaneb valvekaamera pildiga. Loodame parimat.

Laseb ennast oodata

● «Guild Wars 2-e» on oodatud nüüd juba päris kaua ja tundub, et oodata tuleb veel. Võimalik, et MMORPG järjele saab käed külge panna alles 2011. aastal, sest järgmisel aastal läheb valitud seltskonnal alles beetatestimiseks.

Võrreldes esimese mängu ja selle lisadega teeb graafika korraliku arenguhüppe, kasutusele võetakse Havoki füüsikamootor. Nüüd lubatakse enda tegelane voolida viiest erinevast rassist ning kõik, mis mängija selles fantaasiamaailmas korda saadab, mõjutab aina rohkem selles toimuvat. Esimese osa tegelaste nimed saab uude mängu üle viia, aga tegelast ennast üle viia ei lasta.

Ajatelg

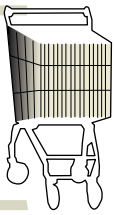

Sel aastal teeme nagu aasta varem – esitame küsimuse, millele ei saa valesti vastata.

Millised kolm 2009. aasta mängu olid sinu lemmikud?

Kõigi vahel, kes saavad õige vastuse enne 19. detsembrit aadressile play@dig.ee, loosime välja ProGamesi välja pandud arvutimängu «Need For Speed: Shift».

ostujuht

Sülearvutid

1

Acer Aspire Timeline 4810T

[digi] nr 51

Acer on märgi maha pannud, enam ei ole mõtet maksta kobeda sülearvuti eest üle 11 000 krooni.

[digi] HEA OST

2

Acer Aspire Timeline 3810T

[digi] nr 50

Parima hinna, kaalu ja suuruse suhtega sülearvuti. Saad peaaegu päev otsa tööd teha ilma saba seina pistmata.

[digi] HEA OST

3

Ordi Pro931SSD

[digi] nr 49

Väga tugeva korpusega, moodsat tehnoloogiat täis sülearvuti kodumaiselt tootjalt. Viis pluss!

[digi] HEA OST

Kompaktkamerad

1

Panasonic Lumix DMC-TZ5

[digi] nr 50

Ilus ja hea pildikvaliteediga kaamera võitis meie südamed. Küllap võidab ka teie omad – ostke julgelt!

[digi] TESTI VÕITJA

2

Olympus E-P1 + ZD 14-42 mm

[digi] nr 52

Kaamera fotograafide, kel suurem kaamera olemas, aga kes vajab head väiksemat aparati iga päev kaasas kandmiseks.

3

Canon PowerShot D10

[digi] nr 52

Kentsaka välimusega, aga teeb, mida lubab. Särgitaskus kandmiseks ei sobi, ent aktiivsema eluviisiga pildistaja kaaslaseks passib imehästi.

Kuvarid

1

Dell Ultrasharp 2209WA

[digi] nr 48

Rikkalikud värvid ja piisavalt sügav must, väga head vaatenurgad, piisavalt kiire reaktsiooniaeg ka moodsate mängude jaoks.

[digi] HEA OST

2

Samsung F2080

[digi] nr 56

Üle keskmise hea pildiga, praktiline ja funktsionaalne kuvar. Kui värvidest hoolid ja laual ruumi vähe, osta F2080.

UUS!

3

Fujitsu P26W-5 ECO

[digi] nr 56

Väga hea ergonoomiline kuvar, millel pole ka pildi pärast vaja häbeneneda. Enam soovusäästlikumaks minna ei saa.

UUS!

Peegelkaamerad

1

EOS 5D Mark II

[digi] nr 44

5D Mark II-l on kõik eeldused tõusta uueks pildikvaliteedi etaloniks ja seda vähema raha eest, kui tui omal 5D eest välja käia.

[digi] HEA OST

2

Nikon D90

[digi] nr 42

Nikonilt harjumuspäraselt suurepärase kaamera. Hea koostekvaliteet, madal müratase, väga mugav kasutada ning kauba peale ka videote tegemise võimalus.

3

Pentax K-7+ 18-55mm WR + 50-200mm WR

[digi] nr 47

K-7 teeb palju asju õigesti, pakkudes omas klassis kõige väiksema kere juures palju põnevaid võimalusi.

[digi] HEA OST

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1

iPhone 3GS

[digi] nr 53

Ilma igasuguse kahtlusega maailma parim nutitelefon koos tohutult suure allalaaditavate rakenduste hulgaga.

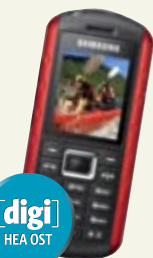
2

Samsung B2100

[digi] nr 51

Telefon, mida me oleme ammu oodanud. Vastupidav, trööpamiskindel ja mis peamine – odav!

3

Samsung Corby S3650

[digi] nr 56

Kui korra kasutada, ei raatsi pärast loobuda. Teismeliste absoluutselt ideaalne suhtlustelefon.

UUS!

Kõlarid ja kõrvaklapid

1

Denon AH-D1001

[digi] nr 48

Denoni kõrvaklapid võitsid meie südame suurepärase tasakaalus heli ja ülima mugavuse kombinatsiooniga.

2

Ecler ECH602

[digi] nr 48

Testi parimad DJ-kõrvaklapid, mille helipilt on ideaalses tasakaalus ja mida pole patt kasutada ka kodus.

3

Pioneer SE-A1000

[digi] nr 48

Tegemist on suurepärase filmi- ja muusikaklappidega, kui just välimus vastukarva pole.

Lauaarvutid

1

AMD Dragon

[digi] nr 53

Tagasihoidlikuma rahakotiga mänguril-rauaentusiastil on põhjust rõõmustada. Konkurents on ainult tervitatav.

2

Ordi Netbox XP

[digi] nr 53

Parima hinna ja võimekuse suhtega kodumaine arvuti. Sobib ideaalselt koju teiseks arvutiks.

3

Fujitsu Celsius Ultra

[digi] nr 55

Ülivõimekas ja kallid mänguriarvuti, mille disaini oleks võinud masina sisemise iluga vastavusse viia.

MP3-mängijad

1

iPod Nano 5G

[digi] nr 54

Nanol on kaamera, raadio ja sammulugeja, aga mõõtmed ja kaal on jäänud samaks, hind vähenenud. Lollikindel valik.

2

iPod Nano 4G

[digi] nr 43

Vähe sellest, et tegemist on ülihea mängijaga, on see ka seni kõige loodussõbralikum iPod.

3

iPod Shuffle

[digi] nr 49

Sportsõbra parim kaaslane. Miinuseks hind ja standardsete kõrvaklappide välistamine.

● Eelmises numbris oli huvitav artikkel meedia-pleierist Seagate Freeagent Theater. Tundub väga huvitav. Mul oleks lisaks artiklile veel kaks küsimust. Kas seade mängis ka MKV sisse kodeeritud subtiitrid? Kes seda Eestis müüb? Loodan, et saate vastata. Veiko

[digi] vastus:

● Kummaline lugu, aga meile kellelegi ei meenu, et me oleksime eelmisel kuul Seagate'ist kirjutanud, ja ka Google Docsi otsing ei näidanud viimase aja kohta ühtegi Theateri artiklit. Aga kes teab, ehk oleme ise aasta viimase numbriga tegemise tuhinas juba mineviku unustanud. Igatahes, internetis veidi otsides selgus, et Theater ei mängi MKV sisse kodeeritud subtiitrid ning et Eestis võib pleierit osta näiteks veebipoe ox.ee kaudu ja see maksab umbes 1500 krooni.

Hoidke infot kinni!

● Tere [digi] rahvas! Alustaks nagu iga normaalne [digi] lugeja sellest, et olen [digi] algusest peale tellinud ja lugenud ja olen ülimalt rahul. Inimene, kes vastupidist väidab, pole kas [digi] elus lugenud või on viisakalt öeldes lihtsalt lol! ;) Paremat ei oska tehnikaalaselt ajakirjalt taheta, alustades isegi tädi Maalile arusaadavate selgitustega, kuidas millegagi midagi teha, kuni erinevate toode testimiseni välja. Jätkake samas vaimus :)

Tegelik põhjus, miks kirjutasin, oli see, et nagu nüüdseks iga fänn (nagu mina) teab, on väljas «Assassin Creed 2-» PS3 ja Xbox'i versioonid. Kuna ise olen jätkuvalt PCga mängur, siis PALUN TEID, ärge kirjutage mängust arvustust enne, kui PC-versioon ka väljas. Vähe sellest, et mängu tootja Ubisoft ise, tahtes vist PC inimesi narrida, saatis kirja, mille peale oleksin peaaegu hulluks läinud.

Kirja pealkirjas seisib suurelt: «The wait is over, Assassin's Creed 2 is OUT NOW!» Pagan, oleksin nad siis vähemalt lisanud, et PS3le ja Xbox'ile. Käed värisesid, kui kirja avasin, lootes näha kinnitust, et masina saab koos endaga hulluks ajada siiski juba sel aastal :) Ühe sõna ja kahe tähega, palun hoida arvustust vaka all, kuni ka meie (PC inimeste) jaoks Animus taaskord käivitatakse. Viktor

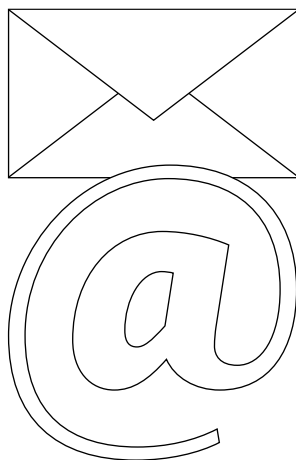
[digi] vastus:

● Me saame su murest aru, aga lubada küll ei julge midagi. Mine tea, kunas see PC-versioon üldse tuleb. Aga sul on võimalus seda artiklit mitte lugeda, kui ta peaks ilmuma. Rebi lihtsalt need lehed ajakirjast välja või mine osta head liimi ja kleebi kokku.

Kas saaks teleritesti?

● Otsustasin Teile kirjutada ja tänada hea ajakirja eest. Loen ise ja ka minu kaks poega on asjast huvitatud, eriti mis puudutab mänguarvustusi. Olen saanud päris kasulikke õppetusi, soovitusi. Viimati ostsin kõlarid Logitech Z-525 Teile soovitusel järgi ja ei kahetse siiani. Aga on tekkinud üks mõte - vahest oleks Teil aega ja huvi võrrelda uuemaid televiisoreid, pean siin silmas näiteks Panasonic NeoPDP ja mingit uemat LCD-televiisorit. Mind

saabunud post

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

● aadressil

[digi]

Liimi 1

10621 Tallinn

huvitab, kas nendel on suuri erinevusi. Eks mul on ka omad huvid mängus: on plaan osta kevadel uus televiisor ja silma on jäänud just see Panasonic. Teil seal ikkagi õppind mehed ja puha. Soovin Teile kõike head ja ilusat. Mihkel

[digi] vastus:

● Mihkel, elu on kokkusattumusi täis. Selles numbris ongi justkui tellimise peale teleritest - loe ja naudi.

Kes leidis huumorisoone?

● Oktoobrinumber oli väga viis, keegi oli vist endas huumorisoone avastanud. Selliseid avastusi võiks tihemini olla. Kui ikka terves numbris on väga naljakaid ja kurje torkeid, siis see on väga lahe, sest huumorita pole elu võimalik. Võiks olla ka [digi] anekdoodid. Koomiks on, aga see on ka nii ja naa. Aga nüüd asja juurde. Oli selline lugu, et olin sõbra juures ja avastasin, et tal on «Grid». Kuna see on väga sõltuvust tekitav mäng, siis mängisime seda päris hilja õhtuni. Hommikul aga selgus, et sõbra isa ei saanud rooli «kiuksumise» pärast magada. Siit siis palve, et soovitage mingit head rooli, mis poleks väga kallis, oleks Force Feedback ja ei «kiuksuks». Andres

[digi] vastus:

● Logitech'i roolid on meie toimetajatele alati kõige rohkem meeldinud ja muidugi mida kallimad, seda paremad. Aga ehk annab kiuksumise rooli ka kuidagi parandada? Mida sa näiteks kiuksuma kapiuksega teeksid?

Peejelkaamerate kaitseks

● Arvan, et [digi] kirjutab digikaamerate just nii palju kui vajalik (vastukajaks [digile] nr 55, lk 62 «Miks nii palju juttu peegelkaamerate?»). Kindlasti on paljudel [digi] lugejatel digikad ja kaamerad olemas, kuid ajaga kaasas käiv info pole küll liast. Olgem ausad, aastaga võib sellel turul palju toimuda. Kui sõbrad-sõbrannad endale digikaameraid soetada tahavad, siis on lihtsam neile [digi] näppu anda. Küll nad sealt alustuseks info kätte saavad :)

Samas ei meenu mulle, et oleksin [digis] HDRi (High Dynamic Range) kohta materjali leidnud. Kolme pildi (aläsäri, normaalsäri, ülesäri) kokkupanemisel saab hämmastavalt ilusate värvidega pilte. Kui kaamerale on särikahvel, siis seda lihtsam on tulemuse saamine. Mõned näited minu albumis: <http://www.pica.ee/album/2549>. Rohkem juttu ka hinnavaatluse foorumis: <http://foorum.hinnavaatlus.ee/viewtopic.php?t=358164>.

Kokkuvõtteks ma ei ütleks, et ma oleks teie ajakirjaga rahul. Ma olen väga rahul! Töö on korralik ja igast ajakirjast leian midagi uut enda jaoks. *Keep up the good work!* Ragnar

Mis loom see BlackBerry on?

● Olete teinud palju huvitavaid nutitelefonide võrdlusi. Rääkige natuke ka BlackBerry seadmetest. Leino

[digi] vastus:

● Eestis BlackBerryd muidugi eriti populaarsed ei

ole, aga kui meile mõni näppu jääb, siis kindlasti võtame testi.

Ja veel peegelkaamerate kaitseks

● Esitan Alekseile, kes arvab, et peegelkaamerate kirjutatakse liiga palju, vastulause. Esiteks oli vähemalt enne masu algust peegelkaamerate müük maaletoojate esindajatega rääkides üsna suur. Teiseks on peegelkaamera ost palju pikaajalisem investeering kui paljude muude kaupade puhul, tõsisema huvi korral lausa liit kogu eluks. Kui arvutite puhul pole vahet, kas Dell, HP või mõni teine PC, kuna tarkvara on ühilduv ja ka Mac'i peal saab Windowsi jooksma panna, siis peegelkaamera puhul on iga tootjal oma objektiivikinnitus ja lisaseadmed. Kui asi ei piirdu esialgse vaimustusega ja stardipaketiga, siis hakkate arvatavasti ostma juurde lisasid. Olgu sees siis väklamp või objektiivid. Isegi kui ei osteta ülaloleid profitööks ettenähtuid, võib paljalt pikema rahvasuumi ja pööratava peaga väklambi (mitte-pööratava peale ei ole lihtsalt mõtet raha raisata) ostmisel odavam komplekti hind kolmekordistuda. Kui hiljem ka kere moraalselt või füüsiliselt otsad annab, on suur hulk kallist kraami olemas, nii et raske on firmamärki vahetada. Peeter

Kirjutage blogimisest

● [digi] läheb iga kuuga järjest paremaks ja huvitavamaks. Selle eest tuleks teid kohe kiita. Mõtlesin, et annaks teile veel mõne mõtte. Hiljuti ühel päeval tuli mulle mõte, et teeks omale blogi. Kuna mõte tundus hea ja kohe tulid ka teised mõtted, mida võiks selle blogiga ette võtta, siis saigi see loodud.

Esialgu oli ta mul Wordpressi serveri peale pandud, aga siis mõtlesin, et rendiks oma serveri ja paneks sinna ülesse. Mõeldud-tehtud ja ei tahaks küll reklaamida, aga blogi ise asub aadressil www.kaidoblogi.pri.ee.

Siit ka teile üks mõte. Kirjutage rohkem blogimisest, kuna ma olen tähele pannud, et see on muutunud päris populaarseks.

Mul omalgi on plaanis hakata tegema oma blogis õpetusi, kuidas endale blogi teha ja kuidas inglise keelest teemasid ja pluginaid tõlkida, aga äkki jõuate teie minust ette ja teete seda veel paremini.

Minu arust oleks huvitav leida [digi]st täielik õpetus, kuidas blogindusega tegeleda.

Siis veel üks idee. Nimelt võiksite pikemalt kirjutada arvutiüritustest, isegi kui te ise pole seal käinud. Kuu aja pärast peaks toimuma üks suuremaid võrgupidusid Dreamhack Winter. Ka Baltimaades toimuvad eelvoorud ja nendest võiks ka kirjutada.

Samuti võiks avaldada loo Balti eelvooru võitjatest. Oleks huvitav lugeda erinevatest üritustest ja veel parem oleks, kui te kirjutaksite oma muljetest, juhul kui te olete ise kohapeal viibinud.

Loodetavasti olid mu mõtted head ja ootan järgmistel kuudel järjest paksemat ja huvitavat [digi] oma postkasti. Seniks edu teile kõigile seal! Kaido

[digi] vastus:

● Blogimine muutus päris populaarseks juba mõn-

[KUU KIRI]

Windowsi üleinstallimiseks – Knoppix

● Minu jaoks on [digi] ainus ajakiri, mida tellin juba aastaid. Tänu seda tegemast! On vaid mõni praktiline teema, mille kajastamist ma ei ole [digi] kaante vahelt seni leidnud, üks nendest on Windowsi üleinstallimine. Kuna käes detsember, oleks ju hea alustada uut aastat puhta ja kiire Windowsiga. Olles aktiivne arvutikasutaja ja avatud uute programmidega tutvuse tegemisele, koguneb aasta jooksul programmide nimekirja pea sadakond programmi-mängu, millest tegelikult läheb vaja vaid mõnda. Arvuti käivitumine muutub ka pikapeale aeglaseks, kuna paljud programmid tahavad iga käivituse ajal tarbetuid programmikesi jooksma panna.

Eks kui on kõik vajalik duubeldatud ja koopiad failidest ja programmidest kuskil kettal või plaadile salvestatud, pole muud kui ketas tühjaks ja kõik uuesti peale. Kindlasti pole aga kõiki dokumente, pilte, audio- ja videofaile otstarbekas kuskile välisele kettale või ketta teisele partitsioonile tõstma hakata. Nii et hea oleks, kui saaks Windowsi puhtalt peale ilma ketast tühjaks laskmata.

Mind abistab Windowsi installimisel selline tore programm nagu KNOPPIX. Tegu on LiveCD programmiga, mis tähendab, et KDE Linux operatsioonisüsteem käivitub lihtsalt, sisestades plaadi oma CD/DVD-ajamisse ja käivitades arvuti sellele. KNOPPIX on üks esimesi LiveCD programme ja on kohati paljuräägitud Ubuntu rohkem isa kui venna eest. KNOPPIX sisaldab palju sellist, mida sa oled soovinud Ubuntu leida, aga kahjuks ei leia.

KNOPPIXi abil on võimalik Windowsi eelmisel installimisel loodud kaustad ümber nimetada ja juurkataloogi lahtised failid kuskile ajutisse kausta tõsta. Nüüd, kui Windowsit installima asuda, ei tunne ta, et seal kettal on juba Windows olnud, ja installeerub kenasti. Samas jäävad kõik teised kaustad alles ja vana Windowsi kaustadest saab vajalikud failid uude Windowsisse tõsta. Samuti on kõik ülejäänud andmed kettal kenasti alles.

Palju abi on KNOPPIXist ka juhul, kui Windows kapitaalselt kokku jookseb ega nõustu isegi Safe mode'is käivituma (jälle teema, mille kohta ajakirjas vähe infot olen leidnud). Nimelt saab KNOPPIXi abil kenasti kettal asuvatele kaustadele ligi ja saab andmed mõnele teisele kettale või USB-seadmele kopeerida. Programm ei taha näidata vaid kaustu ja faile, mis sisaldavad ööü-tähti, nii et tähtsad kaustad on soovitatav ilma nende tähtedeta nimetada (kui keegi teab sellele probleemile lahendust, siis oleksin väga tänulik, kui saaksin sellest lahendusest lugeda).

Nii et võiksite kirjutada «Kuidas ...» rubriigis Windowsi üleinstallimisest või teha KNOPPIXist eraldi artiklit pikemalt juttu. Meelis

[digi] vastus:

● Aitäh soovitus eest, Meelis. Oleme arvuti suurpuhastusest varem ka kirjutanud, kuid võtame kindlasti teema jälle lähemal ajal üles, sest tundub, et lugejatel on selle järele vajadus ja huvi selle vastu. Vaeva eest meie lugejaid aidata anname sulle aga auhinna eelmisel kuul lubatud veidi erilise arvutihiire Minicute'ilt, mis meie õlgadest ja kätest on juba kuu aega pinged eemal hoidnud. Loodame, et ka sul läheb pidev arvuti taga istumine Minicute'i hiirega lihtsamaks.

da aega tagasi ja me oleme ühe loo sellest ka teinud. Vaatame üle, ehk on asjad väga muutunud ja tuleks teha täiendatud ning parandatud versioon, aga seni võid aadressilt www.digi.ee/arhiiv võtta [digi] nr 17 ja lugeda sealt.

[JÄRGMISEL KUUL]

● Mis sellest, et käes on detsember, meie teeme ikka ajakirja ja juba järgmisel kuul saab keegi endale [digi]t ja Photopointilt auhinna kōrvaklapid SpeedLink 5.1 Medusa Station. digi@presshouse.ee ootab teie ideid, ettepanekuid ja kriitikat.

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Tolm, arvuti vaenlane

[?] Milline mõju on tolmul arvutile? Osad räägivad, et kui arvuti on tolmune, siis undab koormuse all rohkem, teised aga, et see on jama jutt ja tolm küll midagi ei mõjuta. Kumb siis tõsi on? Püsige tegusad ja loodame, et seagripp teid ei murra. Andres

[d] Nende sõprade nime taha, kes väidavad, et tolm arvuti toimimist ei mõjuta, võid telefoniraamatus panna märke «tehnikavõhik», neilt võid edaspidi küsida nõu näiteks rediste istutamise asjus, aga mitte arvutite kohta. Muidugi, rangelt võttes on elektroonikal tolmust suva, see ei hakka kõhima ja allergiat sel ka ei teki. Tolmu mõju on kaudne, aga vägagi hästi mõeldav. Tolm, mis koguneb elektroonikaosadele, jahutusradiaatoritele, kõvaketastele ja muudele komponentidele, takistab nende osade jahutamist. Tolmukiht on hea isolatsioonimaterjal, mis ei lase seadmes tekkival kuumusel ümbritsevasse keskkonda hajuda. Selle tagajärjel seadme, näiteks graafikakaardi temperatuur tõuseb, see omakorda annab signaali ventilaatorile, et see kiiremini pöörlema hakkaks, mis omakorda tekitab rohkem müra. Tulemuseks on lärmakas arvuti. Tolmuse arvuti undamine ei tulegi tihtipeale sellest, et tolm oleks kuhugi ventilaatori kuullagrite või võllide vahele pugunud, vaid sellest, et need on sunnitud töötama viimase vindi peal. Lisaks võib tolmukihi tõttu liiga kõrgele tõusev temperatuur mõjuda halvasti komponentide elueale. Enamiku komponentide eluiga on niikuinii pikem kui keskmise arvuti eluiga, enne kui see uue vastu vahetatakse, ent niigi vigaste või vananenud komponentide puhul võib just tolmu tõttu tõusev temperatuur olla viimaseks veetilgaks, mille tõttu see üles ütleb.

Kus asuvad Tartus asjalikud poed?

[?] Sooviksin soetada Bluetooth GPS-vastuvõtjat, aga ei ole kusagilt leidnud. Olen Tartus peaaegu kõik tehnikapoed läbi tuhkinud, aga ei midagi ... Kust ma võiks sellise asja leida?

[d] Tartus võiksid neid küsida ELFA tehnikapoest, mis asub aadressil Lai 29, või Lõunakeskuses asuvast Oomipoest. Mõlemas on vähemalt novembri lõpu seisuga hinnakirjades Bluetooth-ühendusega töötavad GPS-vastuvõtjad. Kui seal ei ole, saad sa kindlasti tellida. Osta saad ka netipoest, päris mitme netipoe hinnakirjas on see olemas. Näiteks Ox.ee ja Aate.ee mõlemad müüvad. Kuna [digi] toimetusest pole Bluetooth GPS-vastuvõtjaid läbi käinud, ei julge konkreetsed mudelid nimetada, kuid kui kardad jama otsa

Redisekasvatajalt ära arvutite kohta nõu küsi.

sattuda, mine kindla peale ja võta mõni tuntud nimi, TomTom näiteks.

Antenn on, levi pole

[?] Tere! Hiljuti ostsin endale TV tuuneri, täpsemalt Fujitsu Siemens Slim Mobile USB DVB-T. Sooritasin kõik vajalikud algsed toimingud: ühendasin juhlaka arvutiga, installisin plaadilt vastavad programmid. Hiljem lugesin kuskilt, et peaks panema regiooniks Norra. Panin ka selle. Hakkasin siis programme Scan Programsi abil otsima. Laadib ja laadib, aga kasu mitte kui midagi. Ja kohe mitu korda proovisin. Soovitati pakis kaasas olev antenn panna välja aknapleki külge. Peaksid nagu tulema ette kõik 7 Eesti tasuta telekanalit, kuid midagi ei tule. Olen lugenud foorumitest, et paljudel see asi töötab korralikult. Kas on vaja midagi veel seadistada või midagi äkki juurde osta? Mario

[d] Ei, juurde ei ole midagi vaja osta, kõik peaks töötama. Võib-olla oled sa liiga kannatamatu? Programmide otsing võib võtta kuni viis minutit. Kui kaasas olnud antenniga telekanaleid ei leia, proovi mõne «päris» antenniga, näiteks toaantenniga või katuseantenniga. Kui sinu antennidel on standardotsikud, siis saad sa need oma seadmega ühendada. Testi, kas sa niimoodi leiad kanalid üles.

Ma ise ka ei tea, miks ma beetat kasutan

[?] Kirjutan teile seoses Windows 7 ja minu laptop'iga. Paar kuud tagasi installisin endale Windows 7 beta. Pärast pingutusi videokaardi draiveritega sain kõik laitmatult tööle. Kuid mõne restardi või paaritunnise seismise järel oli arvutil must pilt ees ja käivitades jälle graafika tuksis. Windows 7 Upgrade Advisor'i järgi enam-vähem kõik sobib. Loomulikult tahab Windows 7 1 GB mälu, aga mul on 512 MB, aga kui ta juba korra peal oli, siis ei paistnud probleeme olevat. Hetkel jookseb Win XP laitmatult, aga tahaks ikka Windows 7.

[d] Ära kasuta ei beetat ega RC-versiooni, osasid rakendusi ja draivereid beeta-versiooni jaoks automaatselt installida ei lubatagi. Kasuta Windows 7 lõppversiooni. Windows 7 on üpris intelligentne ja oskab ise sinu riistvara jaoks õiged draiverid valida, aga kui ta seda miskipärast ei tee, proovi käsitsi alla laadida. Mine aadressile <http://bit.ly/55u8kr> (link viitab Microsoft Update Catalogi lehele) ja laadi sealt alla nimekirjas esimesena pakutav sinu graafikakii-bi Windows 7 klient. See näib töötada.

[RAAMAT]

Hukkunud alpinisti hotell

A. Strugatski, B. Strugatski

● Seoses «Hukkunud alpinisti hotelli» filmi digitaaliseerimisega tuli tahtmine lugeda üle pika aja ka raamatut, millel film põhineb. Kui film tundub kergelt aegunud, siis raamat on selle kõrval peaaegu ajatu.

Inspektor Glebsky võtab ette puhkuse Alpi pisikeses mägihotellis, kus hakkavad peagi toimuma veidrad sündmused, mis tipnevad (esialgu) ühe külalise saladusliku surmaga, millel ei ole ühtegi loogilist seletust. Strugatskite raamat juurdleb seaduste ja üksikisiku südametunnistuse suhte üle ning annab mõista, et seadused on siiski inimeste endi loodud ja põhinevad kogemustel. Neid seadusi ei saa rakendada kõikides olukordades, mille kohta inimkonnal varasemad kogemused puuduvad.

Venemaal valmis 2007. aastal «Hukkunud alpinisti hotelli» põhjal hiireklikiseiklus, mis küll praegu saadaval üksnes venekeelsena. Järgmise aasta alguses lubatakse aga ka inglise- ja saksa keelset versiooni.

[d] MARTIN METS

[RAAMAT]

Kafka mererannas

Haruki Murakami

● Murakami on jaapanlaste Jaan Kross, igal aastal loodavad nad, et talle antakse Nobeli kirjanduspreemia, aga ei vea neil teps mitte. Iseenesest võiks Murakamile selle anda küll, tema kirjeldusviis on ühtaegu maine ja detailideni täpne ning samas lai ja kõikehõlmav.

Raamatus saavad alguse mitu esmapilgul täiesti seosetut lugu ning kuni poole raamatuni tundub, et tegemist on lihtsalt jabura teosega. Ent ühel hetkel tekivad kummalised seosed ja tükid hakkavad paika loksuma. Murakami laveerib kergelt maiste ihade ja soovide kirjelduste ja filosoofiliste mõttekäikude vahel ja see, mis suvalises teises teoses tunduks kohatuna või pingutatult intelligentsena, kõlab «Kafka mererannas» tegelaste suust loomulikuna ja sobib sellesse absurdsesse maailma, mis nende ümber on.

See, et romaan räägib 15aastase noormehe eneseotsingutest, ei tee seda tingimata teismeliste raamatuks ja lugedes kaotab see tõik sootuks mõtte, sest üksteisega põimuvad lood ja tegelaste minimaailmad taanduvad lõpuks suure osas pigem ideede kui reaalsuse tasandile. Haarav lugemine.

[d] SVEN VAHAR

[PLAAT]

Ilus maa

Rannap ja Kosmikud

● Vot see on alles kooslus, mis selle plaadil koos on: Rein Rannap, Kosmikud, RAM ja Ellerhein Tiia-Ester Loitme juhatusel, kaasa teevad ka bassbariton Priit Volmer, kitarrist Laur Joamets ja löökriistamängija Vambola Krigul. Tõelised tipptegijad esitavad kahte Rein Rannapi loodud rokk-kantaati Hando Runneli sõnadele: üks pärit aastast 1982, teine aastast 2009.

Need, kes käisid novembri keskel kolme kontserti Nokia kontserdimaajas kaemas, teavad, millest jutt käib. Neis kantaahtides on tunnet, võimsust, vägevust ja isamaalist sõnumit. Siin on muusikat, mis tuleb kui merelaine, või sellist, mis on vaikne ja mõtlemapanev.

Rein Rannapil on muusika ja klaver ja Hammondi orel, kannelt tal ei ole, kuid minu arust võiks vabalt öelda, et Rannap on Eestimaa Väinämöinen. Ta on mees, kes on kirjutanud tohutult palju kuratlikult head muusikat, mis kindlalt jääb eesti muusikalukku. Kosmikud on rokkbänd, kellelt võib alati midagi ootamatult head ja geniaalselt oodata - nii ka sellel plaadil.

[d] MARKO TIIDELEPP

[PLAAT]

Cool FM

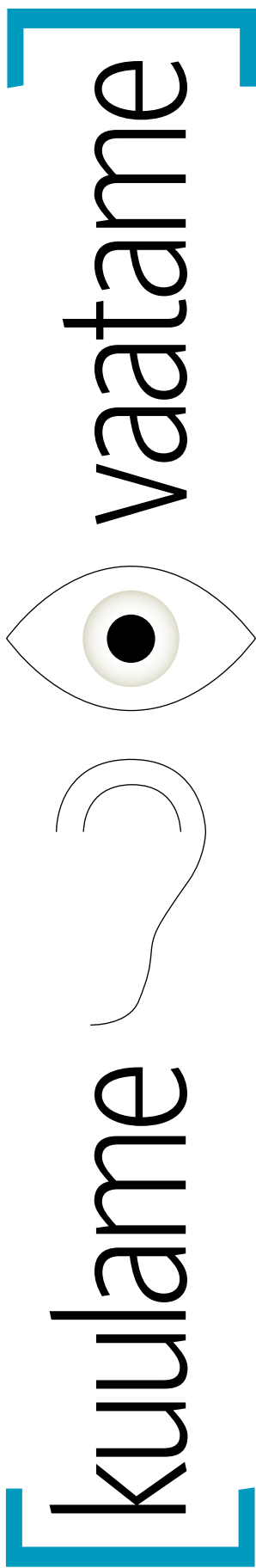
Cool D

● Cool D on Eesti räppmuusika kuningas. Artist, kelle muusikategemises on seda sära ja huumorit, mis ühes heas muusikas olema peab. Ja loomulikult, kuna tegemist on rähiga, siis ka tekstikunsti, mis Cool D puhul balansseerib hea ja halva maitse vahepeal, sest ega mees ei pelga välja öelda ka kõige otsekohesemaid mõtteid; ja miks mitte seda teha, sest see ongi ju üks räppmuusika võludest.

Cool D uus plaat on ülimalt kõva keetas. Pealkiri «Cool FM» viitab justkui raadiosaatele või raadiokanalile (tasub meenutada, et Cool D on see mees, kes aastaid tagasi alustas Tartu Raadios Eesti esimest tõsiseltvõetavat räpisaadet) ja plaat ongi üles ehitatud nagu raadiosaade, kus lood vahelduvad RJ spiikidega ja reklaamikõllidega (kõik igati naljakad). Muusikaliselt on Cool D alati olnud kreaativne ja nii ka seekord - musataustad viitavad latinole, funky'le, eesti popiklassikale ning loomulikult leiab siit ka hittlood «Juua täis peaga» ja «Naised on purjus».

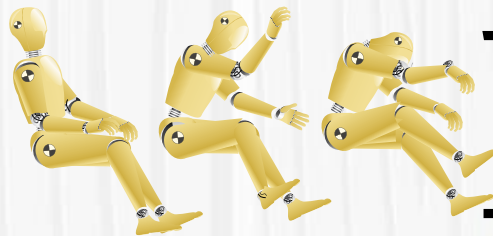

[d] MARKO TIIDELEPP

[inimkatse]

Meie peatoimetaja Henrik elab 12 kuud iPhone'iga.

Ehitusplats!

Just siin hakkab järgmisest numbrist ilmuma meie uus inimkatse. Andsime peatoimetajale kätte iPhone'i ja vaatame nüüd huviga, kas ta suudab veel mõnda teist telefoni kasutada, kas ta peab talvel ninaga kõnet vastu võtma, kui palju raha hakkab ta igal kuul rakenduste peale kulutama ning kas tal tuleb seetõttu palka tõsta. Loe juba kuu aja pärast!

Tarkade Klubi detsembrinumbris:

- Huvitavad lahendused Briti leiutajate aastakogunemiselt
- Kaido Einama tehnoloogia- uudised – mobiilikaamera pilt leiab info veebist hetkega
- Kes on süüdi epideemiates?
- Sõjamasin – Boeing E-3 Sentry
- Mis nurjas maailma suurima füüsikaeksperimendi?

Neile ning paljudele teistele
teemadele heidab valgust

Hind 39.90

(tellides veel soodsam -
otsekorraldusega
kõigest 39.- kuus)

TELLIMISEKS:

- mine kodulehele www.telli.ee
- saada e-kiri aadressil levi@presshouse.ee
- helista 660 9797

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

KLICK

Teeme asjad lihtsaks

Võimsa graafika ja digitüüneriga sülearvuti!

SÜLEARVUTI

HP Pavilion dv6-1231eo

DVB-T TV-kaart
vaata TASUTA Digi TV-d!

ülivõimas 2303MB ATI Radeon
HD 4650 graafika

Windows Vista Home Premium
+ TASUTA Windows 7 Home Premium uuendusõigus!

11990.-

järelmaks 377.- kuus
sissemakse 0%, periood 48 kuud

- AMD Turion X2 Dual-Core protsessor RM-75
- 15,6" HD laiekraan • 4GB mälu
- 500GB kõvaketas koos kaitsesüsteemiga HP ProtectSmart
- LightScribe DVD kirjutaja • Wifi • Bluetooth
- Altec Lansing kõlarid • 2 pulti • HDMI • 4xUSB
- Firewire • e-SATA • VGA • kaal 2,9kg

KLICK´iga soojale maale.

Osta KLICKist Swedbank järelmaksuga mis tahes tooteid ja saad kingituseks 1000 kroonise Novatoursi sooduskaardi. Kampania kestab 01.12. - 31.12.09.

Tallinn: Kristiine Kaubanduskeskus (Endla 45), tel. 6668116, E-P 10-21; Mustika Kaubanduskeskus (Tammsaare tee 116) 6668151, E-R 10-20, L-P 10-18; Ülemiste Kaubanduskeskus (Suur-Sõjamäe 4), tel. 6668159, E-P 10-21; Rocca Al Mare kaubanduskeskus (Paldiski mnt 102), tel. 6668155, E-P 10-21; Järve Kaubanduskeskus (Pärnu mnt 234/238), tel. 6668154, E-P 10-21; Sikupilli Kaubanduskeskus (Tartu mnt 87), tel. 6668156, E-P 10-21; Mustakivi Prisma (Mustakivi tee 17), tel. 6668128, E-P 10-21; Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal (Kesk-väljak 4), tel. 6668168, E-R 10-18, L 10-16; Rakvere: Põhjakeskus, tel. 6668177, E-P 10-21; Tartu: Lõunakeskus (Ringtee 75), tel. 6668153, E-P 9-21; Kaubanduskeskus Eeden (Kalda 1c), tel. 6668164, E-P 10-21; Raatuse Kaubamaja (Raatuse 20), tel. 6668163, E-R 10-19, L 10-16; Viljandi: Viljandi Centrum (Tallinna mnt. 24), tel. 6668166, E-R 9-19, L 9-17, P 9-15; Valga: Valga Maxima (Jaama 2b), tel. 6668121, E-R 10-19, L 10-16; Paide: Ringtee 2, tel. 6668124, E-L 10-19, P suletud; Pärnu: Kaubamajakas (Papiniidu 8/10), tel. 6668152, E-P 10-20; Kuressaare: Auriga Keskus (Tallinna tn. 88), tel. 6668117, E-P 10-20